

แนวทางการดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2564

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS

Change for Good

แนวทางการดำเนินกิจกรรม
ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
ประจำปี 2564

กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน โดนมียุทธศาสตร์ อาสาสมัคร กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย และประชารัฐ เป็นกลไกการพัฒนาในการบริหารจัดการชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง และชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565”

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของกรมการพัฒนาชุมชน มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของรัฐบาล คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ คือ **ชุมชน/หมู่บ้าน มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการชุมชนและพึ่งตนเองได้ มีการสร้างงาน สร้างรายได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี มีความสุขเพิ่มขึ้น**

แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2564 ฉบับนี้ จะเป็นคู่มือ สำหรับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการวางแผนการปฏิบัติงาน การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัด ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 แผนการปฏิบัติราชการกรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี พ.ศ. 2564 และแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีสาระสำคัญ 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ส่วนที่ 2 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กรมการพัฒนาชุมชน

ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2564

ทั้งนี้ สามารถปรับแนวทางการดำเนินกิจกรรมได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยให้คงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เดิม เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกท่าน กองแผนงาน ได้วางไฟล์ข้อมูลพร้อมใช้งานของเอกสารฉบับนี้ไว้ที่เว็บไซต์ของกองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน <http://plan.cdd.go.th>

กรมการพัฒนาชุมชน

ตุลาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	2
1. ภาพรวมแนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี 2564	2
2. นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	2
3. วงเงินและโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	4
4. รายจ่ายจำแนกตามกลุ่มงบประมาณ	5
5. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	5
ส่วนที่ 2 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	13
◆ การเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	13
◆ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	22
◆ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	23
◆ ความเชื่อมโยงแผนการปฏิรูปประเทศ	24
◆ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	25
◆ กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	27
◆ งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	28
- งบประมาณจำแนกตามแผนงาน	29
- งบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย	31
- งบประมาณจำแนกตามผลผลิต/โครงการ	31
◆ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564	56
◆ ปฏิทินการทำงานตามไตรมาส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 3 แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2564	59
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	64
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	64
◆ ผลผลิต เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน	64
1. การใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน	64
1.1 ประกวดหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต	64
1.2 การจัดทำสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	66
ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง	67
แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	67
◆ โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล	67
1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจเครือข่ายคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.)	67
2. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล	70
◆ โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	72
1. สร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน	72
2. จัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ	76
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.)	78
◆ โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	81
1. เสริมสร้างกระบวนการบริหารจัดการชุมชน	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.1 สัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	81
1.2 การจัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	84
1.3 การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	87
1.3.1 การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงระดับหมู่บ้าน	87
1.3.2 การพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า	90
1.4 กิจกรรมการพัฒนาศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล”	92
2. ประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	94
2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	94
2.1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	94
2.1.2 คัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี 2564	96
ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง	110
แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	110
◆ โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน	110
1. เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน	110
1.1 เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ	110
1.2 เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด	114
1.3 สนับสนุนกิจกรรมศูนย์เรียนรู้แบบหนุนเสริมสัมาชีพชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด	116

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน	119
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	122
แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	122
◆ โครงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	122
1. ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากชุมชนท่องเที่ยวด้วยแนวคิดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ	122
1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Champ) ผลิตรายการเด่นและการทดสอบโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	122
1.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (D-HOPE)	126
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	130
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	130
◆ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน	130
1. เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล	130
1.1 พัฒนาศักยภาพกองทุนชุมชน	130
1.1.1 พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	130
1.1.2 พัฒนาศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่มาตรฐาน SMART Saving Group	134
1.2 ประกาศความสำเร็จกองทุนชุมชนสู่ความเป็นต้นแบบ	137
1.2.1 เพิ่มศักยภาพการขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) สู่แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบ	137
1.2.2 ศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ	142

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.2.3 เสริมสร้างศักยภาพกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน	145
1.3 สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)	148
1.3.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)	148
2. ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน	151
2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ Mobile clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน	151
2.2 การแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน	158
2.2.1 จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน	158
2.2.2 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”	164
2.2.3 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้	169
◆ โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจในการผลิตสินค้าชุมชน	176
1. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ยุค 4.0	176
◆ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน	179
1. พัฒนาผลิตภัณฑ์ 1 - 3 ดาว	179
1.1 ส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge - Based OTOP: KBO)	179
1.1.1 การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด	179
1.1.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด	181
1.1.3 ประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด	183

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.2 พัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน	185
1.2.1 ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาผ้าไทย	185
◆ โครงการส่งเสริมการพัฒนาโลกและโครงสร้างอุตสาหกรรมและกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น	189
กิจกรรมย่อยที่ 1 สร้างและพัฒนาโลกขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	189
1. ประชุมกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากระดับจังหวัด	189
กิจกรรมย่อยที่ 2 ส่งเสริมการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย	192
1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย (โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร)	192
ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	195
แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	195
◆ โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด	195
1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ	195
ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2564	196
ภาคผนวก	202
พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. 2561	203
พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561	226
ระเบียบการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562	244

ส่วนที่ 1

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ส่วนที่ 1

สาระสำคัญของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. ภาพรวมแนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี 2564

เศรษฐกิจไทยในปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวในช่วงร้อยละ 4.0 – 5.0 โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563 และแนวโน้มการปรับตัวดีขึ้นของอุปสงค์ภาคต่างประเทศภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่อนคลายลงรวมถึงการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศตามการเริ่มฟื้นตัวของฐานรายได้จากการส่งออก การท่องเที่ยว การผลิตภาคเกษตร และแรงขับเคลื่อนจากภาครัฐทั้งการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบลงทุนรัฐวิสาหกิจ และการเบิกจ่ายภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยยังมีความไม่แน่นอนสูง และมีความเสี่ยงต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ หากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความยืดเยื้อและมาตรการควบคุมของประเทศสำคัญขยายระยะเวลาออกไป หรือปัญหาในภาคการผลิตลุกลามไปสู่วิกฤติการณ์ทางการเงินการคลังในประเทศสำคัญ รวมทั้งในกรณีที่มาตรการกีดกันทางการค้าทวีความรุนแรงมากขึ้น ในขณะเดียวกันมีความเป็นไปได้ที่เศรษฐกิจจะขยายตัวได้ดีกว่า ที่คาดการณ์ไว้ในกรณีที่การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถยุติลงได้อย่างสิ้นเชิงภายในไตรมาสแรกของปี 2564

2. นโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รัฐบาลได้คำนึงถึงการดำเนินการกิจ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายสำคัญของรัฐบาล ให้ประสบผลสำเร็จและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศ มีการฟื้นตัวและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยได้กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังนี้

1. ดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุล ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังและความจำเป็นของการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เกิดการขยายตัวอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณแบบบูรณาการในทุกมิติ ทั้งมิติกระทรวง/หน่วยงาน มิติบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ และมิติบูรณาการเชิงพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของรัฐบาลเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

3. ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและความต้องการของประชาชน ทั้งในระดับชาติ ระดับพื้นที่ ภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น รวมทั้งภารกิจที่ต้องดำเนินการในพื้นที่มีการกระจายอย่างเป็นธรรม โดยยึดหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่มีความชัดเจน และสมเหตุสมผล

4. ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มศักยภาพการถ่ายโอนภารกิจ การจัดบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นแก่ประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางการคลังระหว่างท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้และประสิทธิผลการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่จะต้องให้มีการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูประบบรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ให้ความสำคัญกับการฟื้นฟู บรรเทา และแก้ปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากการที่รัฐบาลประกาศให้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งการแพร่ระบาดส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตของประชาชน รวมทั้งสภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

6. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน โดยให้หน่วยรับงบประมาณที่มีเงินนอกงบประมาณหรือเงินสะสมคงเหลือ พิจารณานำเงินดังกล่าวมาใช้ดำเนินการของหน่วยงานเป็นลำดับแรก ควบคู่ไปกับการพิจารณาทบทวนเพื่อชะลอปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่มีความสำคัญในระดับต่ำ หรือหมดความจำเป็นเพื่อนำงบประมาณดังกล่าวมาสนับสนุนนโยบายสำคัญหรือโครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วน มีความพร้อมในการดำเนินการสูง รวมทั้งให้ความสำคัญกับการนำผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และ พ.ศ. 2563 มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับศักยภาพการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดเกิดประโยชน์สูงสุด

3. วงเงินและโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รัฐบาลได้กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย จำนวน 3,300,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณมีงบประมาณรายจ่ายเพียงพอในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยมีประมาณการรายได้สุทธิ จำนวน 2,677,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 15.9 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ และกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน 623,000 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ซึ่งการขาดดุลงบประมาณจำนวนดังกล่าวยังอยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อวินัยและฐานะการคลังของประเทศในระยะยาว โดยมีโครงสร้างงบประมาณ ดังนี้

3.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 3,300,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 100,000 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 โดยวงเงินงบประมาณดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ

3.2 รายจ่ายประจำ กำหนดไว้เป็นจำนวน 2,523,131.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 122,437.4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 โดยรายจ่ายประจำดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 76.5 ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับร้อยละ 75.1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

3.3 รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ไม่มีรายการที่ต้องเสนอตั้งงบประมาณ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ตั้งงบประมาณไว้ จำนวน 62,709.5 ล้านบาท)

3.4 รายจ่ายลงทุน กำหนดไว้เป็นจำนวน 674,868.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 30,442.5 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.7 โดยรายจ่ายลงทุนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.5 ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับร้อยละ 20.1 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

3.5 รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ ได้จัดสรรไว้เป็นจำนวน 99,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 9,829.6 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.0 โดยรายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้นี้ดังกล่าว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.0 ของวงเงินงบประมาณ เทียบกับร้อยละ 2.8 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

4. รายจ่ายจำแนกตามกลุ่มงบประมาณ

โครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 วงเงินรวมทั้งสิ้น 3,300,000 ล้านบาท จำแนกเป็น 6 กลุ่มงบประมาณ ประกอบด้วย

4.1 งบประมาณรายจ่ายงบกลาง กำหนดไว้เป็นจำนวน 614,616.2 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.6 ของวงเงินงบประมาณ

4.2 งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ กำหนดไว้เป็นจำนวน 1,135,182.0 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.4 ของวงเงินงบประมาณ

4.3 งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ กำหนดไว้เป็นจำนวน 257,877.9 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.8 ของวงเงินงบประมาณ

4.4 งบประมาณรายจ่ายบุคลากร กำหนดไว้เป็นจำนวน 776,887.7 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.6 ของวงเงินงบประมาณ

4.5 งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน กำหนดไว้เป็นจำนวน 221,981.9 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.7 ของวงเงินงบประมาณ

4.6 งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ กำหนดไว้เป็นจำนวน 293,454.3 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.9 ของวงเงินงบประมาณ

5. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565) แผนการปฏิรูปประเทศและนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ ภายใต้ยุทธศาสตร์และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ ประกอบด้วยแผนงานรวม 61 แผนงาน สาระสำคัญของยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณและแผนงานตามยุทธศาสตร์โดยสรุป ดังนี้

5.1 ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีความสุข ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการป้องกันและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ป้องกันรักษาความสงบภายในประเทศ พัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ พัฒนาระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งพัฒนาหลักการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ทั้งนี้ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 416,003.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.6 ของวงเงินงบประมาณ โดยจำแนกตามแผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ จำนวน 4,729.8 ล้านบาท
- 2) แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ จำนวน 28,661.8 ล้านบาท
- 3) แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 9,731.7 ล้านบาท
- 4) แผนงานยุทธศาสตร์จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ จำนวน 435.0 ล้านบาท
- 5) แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด จำนวน 6,286.4 ล้านบาท
- 6) แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง จำนวน 15,354.7 ล้านบาท
- 7) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ และความพร้อมเผชิญภัยคุกคามทุกมิติ จำนวน 80,365.2 ล้านบาท
- 8) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ จำนวน 11,807.3 ล้านบาท
- 9) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม จำนวน 288.7 ล้านบาท
- 10) แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จำนวน 5,316.0 ล้านบาท
- 11) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคง จำนวน 1,579.2 ล้านบาท
- 12) แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง จำนวน 57,616.3 ล้านบาท
- 13) แผนงานบุคลากรภาครัฐ จำนวน 193,831.8 ล้านบาท

5.2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและสนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาภาคการเกษตร อาทิ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการจัดการระบบนิเวศภาคเกษตร ส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต อาทิ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม และการพัฒนาระบบนิเวศภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ โดยการสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงทางการเงิน การตลาด ข้อมูลและบริการภาครัฐ การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว อาทิ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เชิงธุรกิจ เชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ พลังงานและดิจิทัล การพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่ระดับภาคและเมื่อนำอยู่ อัจฉริยะ โดยพัฒนาเมืองเป็นศูนย์กลางของภาคและเมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองนำอยู่ ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 402,310.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.2 ของวงเงินงบประมาณ โดยจำแนกตามแผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า จำนวน 6,696.7 ล้านบาท
- 2) แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต จำนวน 931.0 ล้านบาท
- 3) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 6,967.9 ล้านบาท
- 4) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ จำนวน 3,636.6 ล้านบาท
- 5) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค จำนวน 22,189.5 ล้านบาท
- 6) แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ จำนวน 109,023.8 ล้านบาท
- 7) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาความมั่นคงทางพลังงาน จำนวน 647.2 ล้านบาท
- 8) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล จำนวน 2,380.0 ล้านบาท
- 9) แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล จำนวน 1,260.8 ล้านบาท

- 10) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 5,790.2 ล้านบาท
- 11) แผนงานบูรณาการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 22,712.7 ล้านบาท
- 12) แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม จำนวน 22,712.7 ล้านบาท
- 13) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม จำนวน 6,019.5 ล้านบาท
- 14) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน จำนวน 73,337.9 ล้านบาท
- 15) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน จำนวน 78,464.7 ล้านบาท
- 16) แผนงานบุคลากรภาครัฐ จำนวน 42,335.8 ล้านบาท

5.3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อเตรียมคนในสังคมไทยสำหรับการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมด้วยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม รวมทั้งเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองดี การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เน้นพัฒนาคุณภาพคนในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย วัยเรียน/วัยรุ่น วัยแรงงาน และวัยสูงอายุ การพัฒนาการเรียนรู้โดยปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี โดยการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ สร้างสภาพแวดล้อมที่ดี พัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย พร้อมทั้งกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และการส่งเสริมศักยภาพการกีฬา ทั้งนี้ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 577,755.2 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.5 ของวงเงินงบประมาณ โดยจำแนกตามแผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานยุทธศาสตร์ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม จำนวน 1,789.2 ล้านบาท
- 2) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต จำนวน 6,375.1 ล้านบาท
- 3) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ จำนวน 3,012.3 ล้านบาท
- 4) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี จำนวน 40,600.3 ล้านบาท
- 5) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพการกีฬา จำนวน 3,415.7 ล้านบาท
- 6) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 31,578.9 ล้านบาท

7) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 73,944.5 ล้านบาท

8) แผนงานบุคลากรภาครัฐ จำนวน 417,039.2 ล้านบาท

5.4 แผนงานยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อสร้างโอกาสและความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยกระจายศูนย์กลางความเจริญให้ทั่วถึงทั้งประเทศ และให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนในการเสริมสร้างพลังทางสังคม ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นพลังทางสังคมมาร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในรูปแบบประชารัฐ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ยั่งยืน เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา สร้างหลักประกันทางสังคม สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริหารสาธารณสุข การศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง และเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ทั้งนี้ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 795,806.1 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24.1 ของวงเงินงบประมาณ โดยจำแนกตามแผนงานดังนี้

1) แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม จำนวน 8,395.8 ล้านบาท

2) แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 319,232.8 ล้านบาท

3) แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ จำนวน 23,413.6 ล้านบาท

4) แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ จำนวน 944.3 ล้านบาท

5) แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก จำนวน 2,688.9 ล้านบาท

6) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างหลักประกันทางสังคม จำนวน 288,298.7 ล้านบาท

7) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา จำนวน 83,968.0 ล้านบาท

8) แผนงานยุทธศาสตร์มาตรการแบบเจาะลงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม จำนวน 3,827.0 ล้านบาท

9) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จำนวน 52,313.3 ล้านบาท

10) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จำนวน 4,136.4 ล้านบาท

11) แผนงานบุคลากรภาครัฐ จำนวน 8,587.3 ล้านบาท

5.5 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อการพัฒนาทรัพยากรและการรักษาสิ่งแวดล้อมบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยการสร้างการเติบโตบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เศรษฐกิจภาคทะเล ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง ปัญหาหมอกควันและไฟป่า ปัญหามลพิษ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งนี้ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 118,315.3 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.6 ของวงเงินงบประมาณ โดยจำแนกตามแผนงาน ดังนี้

1) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 3,731.4 ล้านบาท

2) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล จำนวน 359.6 ล้านบาท

3) แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จำนวน 1,102.1 ล้านบาท

4) แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม จำนวน 450.6 ล้านบาท

5) แผนงานยุทธศาสตร์ยกระดับกระบวนการกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 11.6 ล้านบาท

6) แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จำนวน 66,738.2 ล้านบาท

7) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 13,353.7 ล้านบาท

8) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 13,802.4 ล้านบาท

9) แผนงานบุคลากรภาครัฐ จำนวน 18,765.7 ล้านบาท

5.6 ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้ระบบการบริหารราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ ได้แก่ การบูรณาการรัฐบาลดิจิทัลเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ภาคธุรกิจและผู้ให้บริการ การปรับสมดุลภาครัฐ การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ รวมทั้งการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ครอบคลุมทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 556,528.7 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16.9 ของวงเงินงบประมาณ โดยจำแนกตามแผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ จำนวน 18,184.7 ล้านบาท
- 2) แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล จำนวน 2,003.4 ล้านบาท
- 3) แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำนวน 609.1 ล้านบาท
- 4) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม จำนวน 3,514.2 ล้านบาท
- 5) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 5,501.5 ล้านบาท
- 6) แผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ จำนวน 430,387.9 ล้านบาท
- 7) แผนงานบุคลากรภาครัฐ จำนวน 96,327.9 ล้านบาท

5.7 รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

จัดสรรงบประมาณรายจ่าย เพื่อสำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรองรับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมายสำหรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น และบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ทั้งนี้ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 433,279.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 13.1 ของวงเงินงบประมาณ โดยจำแนกตามแผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานบริหารเพื่อรองรับกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 139,825.6 ล้านบาท
- 2) แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ จำนวน 293,454.3 ล้านบาท

ส่วนที่ 2

การจัดงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ส่วนที่ 2

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

กรมการพัฒนาชุมชน

การเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

กรมการพัฒนาชุมชน ได้เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อใช้จ่ายในการขับเคลื่อนการทำงานตามนโยบายรัฐบาล (Agenda) ตามภารกิจหน่วยงาน (Function) และงานในระดับพื้นที่ (Area) ซึ่งมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนปฏิบัติการราชการกระทรวงมหาดไทย และแผนปฏิบัติการกรมการพัฒนาชุมชน ดังนี้

1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกอกราช อธิปไตย และมีความสุขเรียบร้อยในทุกกระดับ

1.2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ คือ 1) “**ต่อยอดอดีต**” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย 2) “**ปรับปัจจุบัน**” เพื่อปูทางสู่อนาคตผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ 3) “**สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต**” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคอร์ปใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด

1.3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นเด็กดี เก่ง และมีคุณภาพ

1.4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาเข้าร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อส่วนรวม

1.5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน

1.6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “**ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม**” โดยมีการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติสู่แผนระดับต่าง ๆ ต่อไป เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่า “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวน 23 แผน ประกอบด้วย 1) ความมั่นคง 2) การต่างประเทศ 3) การเกษตร 4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 5) การท่องเที่ยว 6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ 7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล 8) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ 9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ 10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม 11) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 12) การพัฒนาการเรียนรู้ 13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี 14) ศักยภาพการกีฬา 15) พลังทางสังคม 16) เศรษฐกิจฐานราก 17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม 18) การเติบโตอย่างยั่งยืน 19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ 20) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ 21) การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ 22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ 23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

3. **แผนการปฏิรูปประเทศ** ในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ ได้นำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) รายงานผลการศึกษา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศต่าง ๆ มาประกอบการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมของประเทศ ดังนี้

- 1) ประเทศไทยมีฐานทรัพยากรรองรับการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล ทั้งในเชิงสังคมและเชิงเศรษฐกิจรองรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว
- 2) ประชาชนมีสวัสดิการของรัฐที่เหมาะสม มีโอกาสในการสร้างอาชีพและได้รับความเป็นธรรม ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และกระบวนการยุติธรรม
- 3) ยกระดับภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และวิจัยพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งลดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว
- 4) การบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชน

แผนการปฏิรูปประเทศ มี 11 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเมือง 2) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน 3) ด้านกฎหมาย 4) ด้านกระบวนการยุติธรรม 5) ด้านเศรษฐกิจ 6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7) ด้านสาธารณสุข 8) ด้านสื่อมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ 9) ด้านสังคม 10) ด้านพลังงาน 11) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 - 11 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม โดยกำหนดเป้าหมายรวมการพัฒนาที่สำคัญ 6 เป้าหมาย ดังนี้

- 1) คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์
- 2) ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง
- 3) ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้
- 4) ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ
- 5) มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคี สร้างภาพลักษณ์ที่ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย
- 6) มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจ และมีส่วนร่วมจากประชาชน

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสำคัญตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ต้องขับเคลื่อนให้เห็นผลในทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- 1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- 2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า
- 3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ
- 5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ
- 6) พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย
- 7) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- 1) เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดสามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพและมีอาชีพ
- 2) การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง
- 3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- 1) การบริหารเศรษฐกิจส่วนรวม ทั้งในด้านการคลังและด้านการเงิน
- 2) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

1) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

3) การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม

4) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6) การบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ

7) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8) พัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

1) การรักษาความมั่นคงภายใน

2) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ

3) การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง

4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

5) การบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

1) ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาทภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ

2) ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกการติดตามและตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ

3) เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล

4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

6) ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง
- 2) การสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่ง
- 3) พัฒนาระบบโลจิสติกส์
- 4) พัฒนาด้านพลังงาน
- 5) พัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล
- 6) พัฒนาระบบน้ำประปา

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- 1) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม
- 2) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี
- 3) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- 1) การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง
- 2) การพัฒนาเมือง
- 3) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ

- 1) ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย
- 2) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค
- 3) พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริหาร และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค
- 4) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย

- 5) เปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความเสมอภาคกัน
- 6) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ
- 7) เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์
- 8) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงในทุกด้าน
- 9) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ
- 10) ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ

5. แผนปฏิบัติการราชการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2563 - 2565) ได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทยในฐานะกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของรัฐบาล (Agenda) งามตามภารกิจ (Function) และงานในระดับพื้นที่ (Area) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ **“ประชาชนมีรากฐานการดำรงชีวิตและพัฒนาสู่อนาคตได้อย่างมั่นคงและสมดุลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** โดยมีเป้าหมาย คือ 1) สังคมมีความสงบเรียบร้อยและปลอดภัย 2) ภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจมีขีดความสามารถในการแข่งขัน 3) ชุมชนมีความสุข 4) สภาพแวดล้อมในพื้นที่มีคุณภาพเอื้อต่อการพัฒนา 5) องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้มแข็ง

6. แผนปฏิบัติการกรมการพัฒนาชุมชน (พ.ศ. 2563 - 2565) กรมการพัฒนาชุมชนมีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง โดยมีผู้นำชุมชนอาสาสมัคร กลุ่ม/องค์กร และเครือข่ายองค์กรชุมชน เป็นกลไกการพัฒนาในการบริหารจัดการชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ **“เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง และชุมชนพึ่งตนเองได้ภายในปี 2565”** โดยกรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดเป้าหมายไว้ คือ 1) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง มีอาชีพ มีรายได้ และมีความสุขเพิ่มขึ้นจำนวน 44,435 หมู่บ้าน 2) รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี และ 3) กองทุนชุมชนมีธรรมาภิบาล เพิ่มขึ้นจำนวน 27,000 กลุ่ม และมีประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้ 2) ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล 3) เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีความธรรมาภิบาล และ 4) เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการพัฒนาชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. หมู่บ้าน/ชุมชนมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน 70,440 หมู่บ้าน/ชุมชน โดยการนำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ข้อมูลชุมชนและข้อมูลสถานการณ์ชุมชน มาวางแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน ใช้แผนชุมชนเป็นเครื่องมือ มีการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล 7,036 ตำบล มีประชาชนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ 120,000 คน มีการพัฒนาศักยภาพผู้นำการเปลี่ยนแปลง 15,000 คน และมีหมู่บ้านได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11,414 หมู่บ้าน
2. ชุมชนมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการทุนชุมชน เพื่อให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยเข้าถึงแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ 150,000 คน และแก้ไขปัญหาหนี้สิน รวมทั้ง การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 3,995 ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว พัฒนาศักยภาพในการประกอบธุรกิจของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ 3,800 คน/กลุ่ม ส่งเสริมช่องทางการตลาด 80,016 ครั้ง เพื่อสร้างโอกาสทางการค้าและรายได้เพิ่มขึ้น

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนย่อยกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	ด้านความมั่นคง		ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมทางสังคม		ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ
	ด้านความมั่นคง		ด้านการท่องเที่ยว	ด้านเศรษฐกิจฐานราก	ด้านพลังงานสังคม	
เป้าหมายแผนแม่บท	ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข		รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น	รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและยั่งยืน	ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น	ประเทเหลบลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ตัวชี้วัดแผนแม่บท	ดัชนีความสุขของประชากรไทยอยู่ในอันดับ 1 ใน 30 ของโลก ในปี 2565	ดัชนีสันติภาพโลก อยู่ในอันดับ 1 ใน 75 ของโลก ภายใน 2565	อัตราส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองหลักและเมืองรอง 80 : 20 ภายในปี 2565	ดัชนีการพัฒนาย่างทั่วถึง 4.30 คะแนน ในปี 2565	มีดีด้านโอกาสของดัชนีความก้าวหน้าทางสังคมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2565	ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ 1 ใน 54 และหรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50 คะแนน ในปี 2565
แผนแม่บทย่อย	การศึกษาดูงานลงบมภายในประเทศ	ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	การสร้างสภาพแวดล้อม และกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	การเสริมสร้างทุนทางสังคม	การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
เป้าหมายแผนย่อย	ประชาชนมีความมั่นคง ปกป้องในสิทธิ และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น	ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหาอาชญากรรม ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ วรรณศาสตร์ความภัยพิบัติ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ	รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	1. ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2. กลุ่มประชากรรายได้ต่ำที่ถูกร้อยละ 40 มีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สิน ได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	ภาคีการพัฒนาจับมือหากในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง	ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ตัวชี้วัดแผนย่อย	ระดับความมั่นคงปลอดภัยภายในประเทศ และศักยภาพตำรวจ ระดับสากล (WISPI) ดีขึ้น อยู่ในลำดับ 1 ใน 55 ของโลก ภายในปี 2565	ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบันดีขึ้น อย่างน้อย ร้อยละ 50 ในปี 2565	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (เฉลี่ยร้อยละ) รายหัวร้อยละ 10 ในปี 2565	1. อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากของมูลค่า สินค้า OTO P อย่างน้อยร้อยละ 30 ของปีฐาน ในปี 2565 2. หนี้ส่วนการรวมหนี้ต่อรายได้ (Debt service ratio) ร้อยละ 55 ภายในปี 2565	ดัชนีชี้วัดทุนทางสังคมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2565	ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ร้อยละ 80 (85 คะแนนขึ้นไป) ในปี 2565
ยุทธศาสตร์จัดสรร	ด้านความมั่นคง		ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ
แผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
โครงการ (สับบาท : พคปม 4 ด้านหนึ่ง) วงเงินรวมทั้งสิ้น 3,292,044.2 ลบ.	1. โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (120,000 คน/ครัวเรือน) 168,9257 ลบ. 2. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง (11,414 หมู่บ้าน) 1,221,7039 ลบ. 3. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง (15,000 คน) 33,7798 ลบ. 4. โครงการจิตอาสาและประสานแผนพัฒนาตำบล (7,036 ตำบล) 39,4950 ลบ.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้าน กองทุนแม่จันทน์ (23,765 หมู่บ้าน) 24,1024 ลบ.	1. โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (100 ชุมชน) 50,0000 ลบ. 2. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (20 ชุมชน) 12,3713 ลบ.	1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและส่งเสริมเชิงภาครัฐ เพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน (150,000 คน) 81,0000 ลบ. 2. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (3,995 ผลิตภัณฑ์) 291,2987 ลบ. 3. โครงการยกระดับเกษตรกรรุ่นใหม่ และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชน ในการผลิตสินค้าชุมชน (3,800 คน/กลุ่ม) 23,3650 ลบ. 4. โครงการส่งเสริมการพัฒนาโลก และโครงสร้างชุดข้อมูลด้านเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้แก่ผู้ถือเงิน (80,016 ครั้ง) 407,9702 ลบ.	ผลิต : เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน (ข้อมูล จปฐ. 12,900,000 ครัวเรือน) ข้อมูล กชข. 2x 70,440 หมู่บ้าน) 922,7904 ลบ.	โครงการพัฒนาชุมชนสีเขียว (90 หมู่บ้าน 6,500 คน) 15,2418 ลบ.
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	1,463,9044 สับบาท	24,1024 สับบาท	62,3713 สับบาท	803,6339 สับบาท	922,7904 สับบาท	15,2418 สับบาท

ความเชื่อมโยงแผนการปฏิรูปประเทศ ประเด็นการปฏิรูป ประเด็นย่อยกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

แผนการปฏิรูปประเทศ	5. ด้านเศรษฐกิจ		9. ด้านสังคม			11. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประเด็นปฏิรูป	การปฏิรูปด้านความสามารถในการแข่งขัน	การปฏิรูปด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม	การปฏิรูประบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็ง			การปฏิรูปด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ประเด็นปฏิรูปย่อย	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ	การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน (การพัฒนาธุรกิจชุมชน)	การปฏิรูประบบสร้างเสริมชุมชนเข้มแข็งเชิงพื้นที่			ได้ส่วนราชการมีการบริหารงานบุคคลเป็นคาบระบบคุณธรรม (Merit System) ได้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็น "คนดี คนเก่ง คนกล้า" ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง"
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ปี 2564	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	ด้านความมั่นคง		ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
แผนงาน	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
โครงการ (ล้านบาท : ทศนิยม 4 ตำแหน่ง) วงเงินรวมทั้งสิ้น 3,292.0442 ลบ.	<ol style="list-style-type: none"> โครงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (100 ชุมชน) 50.0000 ลบ. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (20 ชุมชน) 12.3713 ลบ. 	<ol style="list-style-type: none"> โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินค้าเกษตรเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน (150,000 คน) 76.0200 ลบ. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (3,995 ผลิตภัณฑ์) 280.2787 ลบ. โครงการยกระดับเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน (3,800 คน/กลุ่ม) 23.3650 ลบ โครงการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและโครงสร้างชุดข้อมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ให้กับผู้ท้องถิ่น (80,016 ครั้ง) 407.9702 ลบ. 	<p>ผลผลิต : เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน (ข้อมูล จปฐ. 12,900,000 ครั้ง/เดือน ข้อมูล กชช. 2ล 70,440 หมู่บ้าน) 918.3904 ลบ.</p>	<ol style="list-style-type: none"> โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (120,000 คน) 168.9257 ลบ. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง (11,414 หมู่บ้าน) 1,221.7039 ลบ. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง (15,000 คน) 33.7798 ลบ. โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล (7,036 ตำบล) 39.4950 ลบ. 	<p>โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน (23,765 หมู่บ้าน) 23.4999 ลบ.</p>	<p>โครงการพัฒนาชุมชนโล่สะอาด (90 หมู่บ้าน 6,500 คน) 14.4798 ลบ.</p>
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	62.3713 ล้านบาท	787.6339 ล้านบาท	918.3904 ล้านบาท	1,463.9044 ล้านบาท	23.4999 ล้านบาท	14.4798 ล้านบาท

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

กรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของรัฐบาล คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ คือ ชุมชน/หมู่บ้านมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการชุมชนและพึ่งตนเองได้ มีการสร้างงาน สร้างรายได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี มีความสุขเพิ่มขึ้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 6,158,108,000 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 128,549,100 บาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 2.04 เพื่อดำเนินงานตามภารกิจให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ภายใต้ 1 ผลผลิต 12 โครงการ โดยได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและกิจกรรมหลัก เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ แผนงาน เป้าหมายการให้บริการ กระทรวงมหาดไทย ตามแผนภาพความเชื่อมโยง ดังนี้

ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ แผนงาน ผลสัมฤทธิ์ เป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต โครงการ กิจกรรมหลัก ของกรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี 2564

ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ปี 2564	ด้านความมั่นคง		ด้านการสร้างคุณธรรมอันเป็นการแข่งขัน	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		ด้านการรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
	แผนงานบูรณาการสังคมภายในประเทศ	แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม)
ผลสัมฤทธิ์กระทรวงมหาดไทย	ชุมชนมีความสงบเรียบร้อยปลอดภัย และมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัด : ดัชนีความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness : GVH) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 85					
เป้าหมายการให้บริการกระทรวงมหาดไทย	ชุมชนมีความสุข ตัวชี้วัด : 1. ดัชนีความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness : GVH) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 85 2. ร้อยละ 85 ของครัวเรือนเป้าหมายในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพและรายได้สูงขึ้น					
ผลสัมฤทธิ์กรมการพัฒนาชุมชน	ชุมชน/หมู่บ้าน มีความสามารถในการบริหารจัดการชุมชนและพึ่งตนเองได้ มีการสร้างงาน สร้างรายได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิต มีความสุขเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด : 1. หมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11,414 หมู่บ้าน 2. ร้อยละ 85 ของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสุขมวลรวมเพิ่มขึ้น 3. จำนวนผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากที่ได้รับการพัฒนา 7,795 คน/กลุ่ม 4. ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 10 ของปีฐาน (พ.ศ. 2562)					
เป้าหมายการให้บริการกรมการพัฒนาชุมชน	หมู่บ้าน/ชุมชนมีความสุขเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด : 1. ดัชนีความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness : GVH) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 85 2. ร้อยละ 85 ของครัวเรือนเป้าหมายในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพและรายได้สูงขึ้น					
โครงการ/ผลผลิตงบประมาณ (ล้านบาท : หกปีงบประมาณ 4 ตำแหน่ง)	1. โครงการสร้างงานมั่นคงด้านอาชีพ และรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 168,9257 สบ. ตัวชี้วัด : - จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพ 120,000 คน - ร้อยละ 85 ของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพ ประกอบด้วยตามแนวทางสัมมาชีพ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกลุ่ชุมชนแม่ของแผ่นดิน 23.4999 สบ. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านของแม่ดิน ตัวชี้วัด : - จำนวนชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด 23,765 หมู่บ้าน - ร้อยละ 100 ของหมู่บ้านกลุ่ชุมชนแม่ของแผ่นดินมีกลไกการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต	1. โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 50,0000 สบ. กิจกรรมพัฒนาระบบการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ตัวชี้วัด : - จำนวนชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว 100 ชุมชน - รายได้เพิ่มขึ้นจากสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 10	1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้กองทุนเพื่อเกษตรกรและแม่เลี้ยงชีพภาครัฐ เพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน 76,0200 สบ. กิจกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยกองทุนชุมชน ตัวชี้วัด : - จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุน 150,000 คน - ร้อยละ 80 ของกองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักการธรรมาภิบาล	ผลผลิต : เติบโตขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน กิจกรรม : - ส่งเสริมการบริหารงานพัฒนาชุมชน - บริหารจัดการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน ตัวชี้วัด : - จำนวนครัวเรือนที่มีข้อมูลตามจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 12,900,000 ครัวเรือน - ร้อยละ 90 ของครัวเรือนที่มีข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ที่เชื่อถือได้ - จำนวนหมู่บ้านที่มีข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข. 2ก) 70,440 หมู่บ้าน - ร้อยละ 90 ของหมู่บ้านที่มีข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข. 2ข) ที่เชื่อถือได้	รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ 2,887.8283 สบ.
	2. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 1,221,7039 สบ. ตัวชี้วัด : - จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11,414 หมู่บ้าน - ร้อยละ 85 ของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุขมวลรวมเพิ่มขึ้น - มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 11,414 แห่ง - ร้อยละ 80 ของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสามารถให้บริการประชาชนได้	3. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง 33,7798 สบ. - จำนวนผู้นำชุมชนที่ได้รับการพัฒนา 15,000 คน - ร้อยละ 75 ของผู้นำที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครคือนามานำต้นแบบหมู่บ้านตามภารกิจ	2. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงบริการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตัวชี้วัด : - จำนวนชุมชนที่มีความพร้อมระดับนักท่องเที่ยว 20 ชุมชน - รายได้เพิ่มขึ้นจากสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 10	2. โครงการยกระดับเกษตรกรูปีใหม่ และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน 23,3650 สบ. กิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการชุมชน ตัวชี้วัด : - จำนวนผู้ประกอบการได้รับการพัฒนา 3,800 คน/กลุ่ม - ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10	3. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน 280,2787 สบ. กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ตัวชี้วัด : - จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา 3,995 ผลิตภัณฑ์	
วงเงินรวมทั้งสิ้น 6,158,1080 สบ.						
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	1,463,9044 ล้านบาท	23,4999 ล้านบาท	62,3713 ล้านบาท	787,6339 ล้านบาท	918,3904 ล้านบาท	2,887,8283 ล้านบาท
						14,4798 สบ.
						กิจกรรมพัฒนาชุมชนใสสะอาด ตัวชี้วัด : - ร้อยละ 60 ของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาชุมชนใสสะอาด - คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ร้อยละ 86

กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กรมการพัฒนาชุมชน
จำนวน 6,158,108,000 บาท ลดลง 2.04% (-128,549,100 บาท)

จำแนกงบประมาณตามประเภทรายจ่าย

งบบุคลากร 2,655,326,000 บาท (43.00 %)		งบดำเนินงาน 2,637,746,200 บาท (42.83 %)		งบลงทุน 865,035,800 บาท (14.05%)	
เงินเดือน 6,797 อัตรา	2,603,310,100.-	ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	477,552,000.-	รถบรรทุกขนาด 1 ตัน ขับเคลื่อน 2 ล้อ 46 คัน	39,284,000.-
ค่าจ้างประจำ 92 อัตรา	30,309,500.-	ค่าสาธารณูปโภค	75,435,200.-	เครื่องมือตัดมีเดียโปรเจคเตอร์ 14 เครื่อง	595,000.-
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ 87 อัตรา	21,706,400.-	กิจกรรมตามผลผลิต	2,072,349,400.-	ครุภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	27,032,000.-
		ค่าใช้จ่ายในการสัมมนา และฝึกอบรม (3 หลักสูตร)	12,409,600.-	3 รายการ	
				ก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยข้าราชการ 3 ชั้น 12 ยูนิต 2 แห่ง (ศพช.ชลบุรี/ศพช.นครนายก)	28,936,000.-
				ปรับปรุงสำนักงานบ้านพัก/อาคาร อื่น ๆ	34,416,300.-
				46 รายการ	
				สิ่งก่อสร้าง/ครุภัณฑ์สนับสนุนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมแผนงานยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการ	711,166,700.-

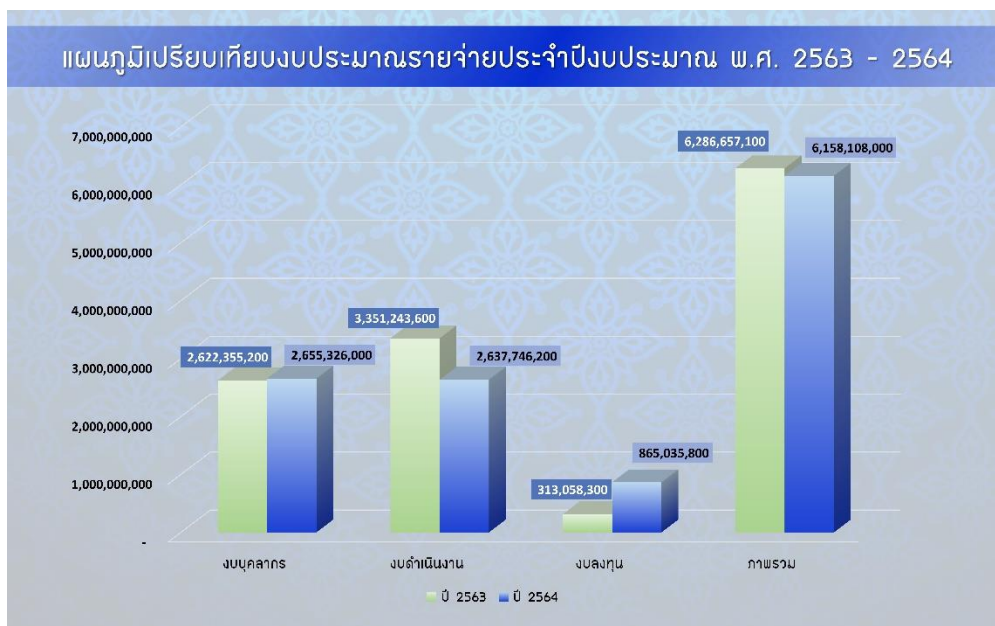
จำแนกงบประมาณตามแผนงาน ผลผลิต โครงการ

แผนงานบุคลากรภาครัฐ 2,887,828,300.-	แผนงานยุทธศาสตร์ 1,463,904,400.-	แผนงานบูรณาการ 887,984,900.- (งบดำเนินงาน 847,610,200.- งบลงทุน 40,374,700.-)
<ul style="list-style-type: none"> ◆ งบบุคลากร (เงินเดือน,ค่าจ้าง) 2,655,326,000.- ◆ ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานให้ราชการและค่าเช่าบ้าน 232,502,300.- 	<ul style="list-style-type: none"> - งบดำเนินงาน 793,112,400.- - งบลงทุน 670,792,000.- 	<ul style="list-style-type: none"> แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน 23,765 หมู่บ้าน 23,499,900.-
<p>แผนงานพื้นฐาน 918,390,400.-</p> <p>ผลผลิต เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน 918,390,400.-</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง งบประมาณ 1,463,904,400.-</p> <p>1. โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล จำนวน 7,036 ตำบล เป็นเงิน 39,495,000.-</p> <p>2. โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 120,000ครัวเรือน/ 6,000 หมู่บ้าน เป็นเงิน 168,925,700.-</p> <p>3. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 11,414 หมู่บ้าน เป็นเงิน 1,221,703,900.- (งบดำเนินงาน 550,911,900.- งบลงทุน 670,792,000.-)</p> <p>4. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน 15,000 คน/ 1,000 ตำบล เป็นเงิน 33,779,800.-</p>	<p>แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว</p> <p>1. โครงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 100 ชุมชน 50,000,000.-</p> <p>2. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 20 ชุมชน 12,371,300.-</p> <p>แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก</p> <p>1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินค้าภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน 76,020,000.-</p> <p>2. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน 23,365,000.-</p> <p>3. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน 280,278,700.-</p> <p>4. โครงการส่งเสริมการพัฒนากลไกและโครงสร้างจุดข้อมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น 407,970,200.-</p> <p>แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ</p> <p>โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด 14,479,800.-</p>

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	6,158,108,000 บาท
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	6,286,657,100 บาท
ลดลง จากปี 2563 (คิดเป็นร้อยละ 2.04)	128,549,100 บาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 วงเงินทั้งสิ้น 6,158,108,000 บาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 128,549,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.04

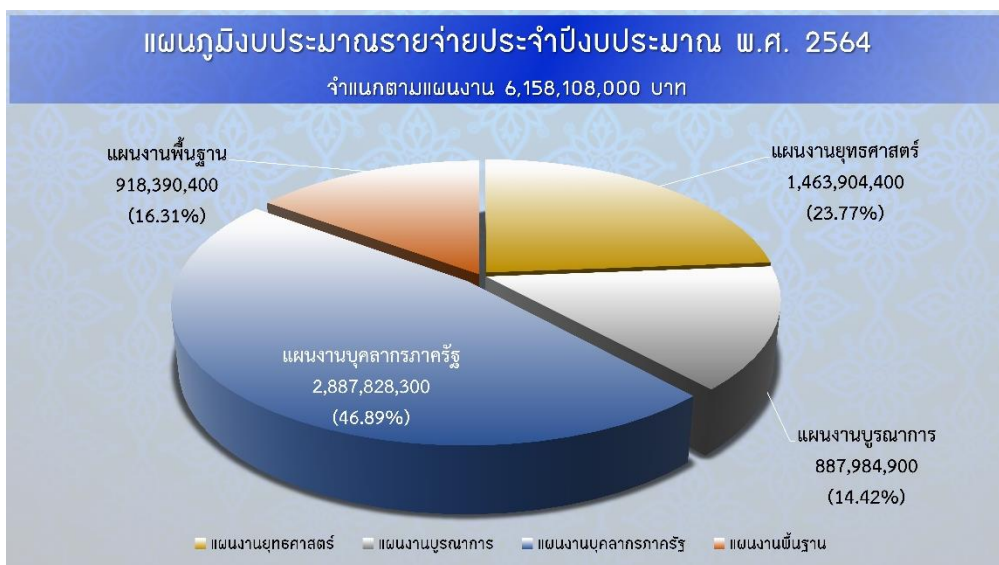

แผนภูมิเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2564

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รัฐบาลได้กำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 61 แผนงาน ได้แก่ 14 แผนงานบูรณาการ 38 แผนงานยุทธศาสตร์ 1 แผนงานบุคลากรภาครัฐ 6 แผนงานพื้นฐาน และรายการค่าดำเนินการภาครัฐ 2 แผนงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 6,158,108,000 บาท ซึ่งจำแนกประเภทงบประมาณ ดังนี้

◆ **งบประมาณจำแนกตามแผนงาน** การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้จำแนกวงเงินและรายละเอียดงบประมาณออกเป็น 4 แผนงาน ดังนี้

◆ **แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ** งบประมาณ จำนวน 1,463,904,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.77 เป็นรายจ่ายเพื่อดำเนินโครงการ ดังนี้

1. โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล 39,495,000 บาท
2. โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 168,925,700 บาท
3. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 1,221,703,900 บาท
4. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง 33,779,800 บาท

◆ **แผนงานบูรณาการ** งบประมาณจำนวน 887,984,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.42 ประกอบด้วยแผนงานบูรณาการ ดังนี้

1. แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด จำนวน 23,499,900 บาท เป็นรายจ่ายเพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

2. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 62,371,300 บาท เป็นรายจ่ายเพื่อดำเนินโครงการ ดังนี้

2.1 โครงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 50,000,000 บาท

2.2 โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 12,371,300 บาท

3. แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก จำนวน 787,633,900 บาท เป็นรายจ่ายเพื่อดำเนินโครงการ ดังนี้

3.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน 76,020,000 บาท

3.2 โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชน ในการผลิตสินค้าชุมชน 23,365,000 บาท

3.3 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน 280,278,700 บาท

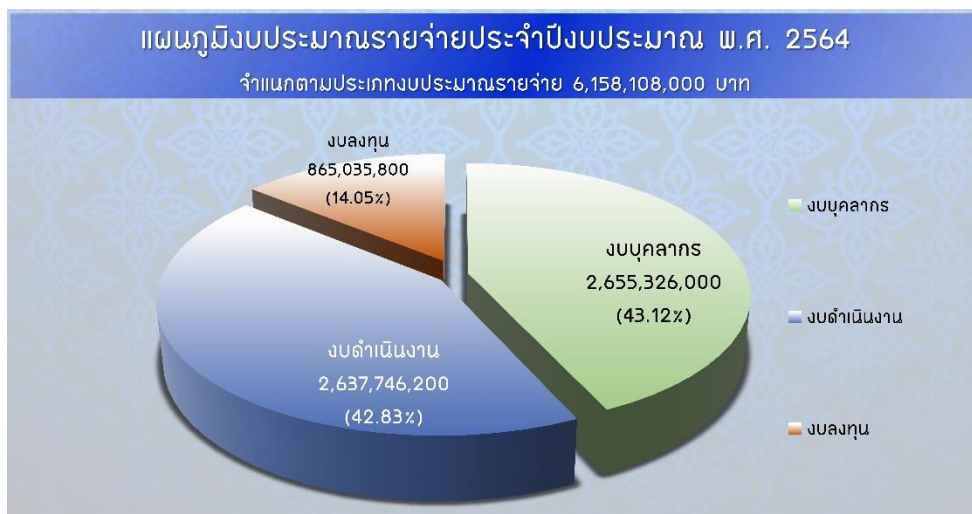
3.4 โครงการส่งเสริมการพัฒนากลไกและโครงสร้างอุตสาหกรรมและ การกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น 407,970,200 บาท

4. แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จำนวน 14,479,800 บาท เป็นรายจ่ายเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด

◆ **แผนงานพื้นฐาน** เป็นรายจ่ายเพื่อการดำเนินกิจกรรมตามผลผลิต : เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน จำนวน 918,390,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.31 ประกอบด้วย งบดำเนินงาน จำนวน 764,521,300 บาท และงบลงทุน จำนวน 153,869,100 บาท

◆ **แผนงานบุคลากรภาครัฐ** เป็นรายจ่ายเพื่อการบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐ จำนวน 2,887,828,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.89 ประกอบด้วย งบบุคลากร จำนวน 2,655,326,000 บาท และงบดำเนินงาน จำนวน 232,502,300 บาท

◇ งบประมาณจำแนกตามงบรายจ่าย ดังนี้

◆ **งบบุคลากร** เป็นรายจ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ ได้แก่ เงินเดือน 6,797 อัตรา ค่าจ้างประจำ 92 อัตรา เงินเพิ่มอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน และค่าตอบแทนพนักงานราชการ 87 อัตรา รวมจำนวน 2,655,326,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.00

◆ **งบดำเนินงาน** เป็นรายจ่ายเพื่อการบริหารและดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนบุคลากร ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายกิจกรรมตามผลผลิต/โครงการ และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่ รวมจำนวน 2,637,746,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.83

◆ **งบลงทุน** เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อครุภัณฑ์ รถบรรทุก ขนาด 1 ตัน เครื่องมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ก่อสร้างบ้านพักพัฒนาการจังหวัด ก่อสร้างถนน/โรงจอดรถ ปรับปรุงสำนักงาน/บ้านพัก/อาคาร อื่นๆ และสิ่งก่อสร้าง/ครุภัณฑ์สนับสนุนการดำเนินโครงการ/กิจกรรมแผนงานยุทธศาสตร์และแผนงานบูรณาการ รวมจำนวน 865,035,800 บาท

◇ งบประมาณจำแนกตามผลผลิต/โครงการ ดังนี้

◆ **ผลผลิตเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน**
งบประมาณ 918,390,400 บาท

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน ฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ

การพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) และข้อมูลความจำเป็นอื่น ๆ จัดทำแผนชุมชนในระดับต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาและยกระดับให้มีมาตรฐานใช้แก้ไขปัญหาความต้องการของชุมชน สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

วัตถุประสงค์ :

1. พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน โดยใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) และข้อมูลความจำเป็นอื่น ๆ จัดทำแผนพัฒนาชุมชนในระดับต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาและยกระดับให้มีมาตรฐานใช้แก้ไขปัญหาความต้องการของชุมชน
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนยากจนมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย 70,440 หมู่บ้าน 12,900,000 ครัวเรือน
สถานที่ดำเนินการ : หมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล ในพื้นที่ 76 จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ : เดือนตุลาคม 2563 - กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีการดำเนินการ แบ่งตามประเภทงบประมาณ ดังนี้

งบดำเนินงาน 764,521,300 บาท

1. กิจกรรมส่งเสริมการบริหารงานพัฒนาชุมชน	332,894,500 บาท
• ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	245,049,700 บาท
• ค่าสาธารณูปโภค	75,435,200 บาท
• ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่	12,409,600 บาท
2. กิจกรรมการบริหารการจัดเก็บและประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน	

431,626,800 บาท

- การบริหารการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
  - 1) การเตรียมความพร้อมการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
  - 2) การจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน : โดยผู้จัดเก็บ สัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้ให้ข้อมูลตามแบบสอบถามข้อมูล จปฐ.
  - 3) ตรวจสอบและรับรองคุณภาพการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
  - 4) การเผยแพร่และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

- การบริหารการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค)
  - 1) จัดพิมพ์แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค)
  - 2) บันทึกและประมวลผลข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค)
  - 3) ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค)
  - 4) จัดทำรายงานข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค)

งบลงทุน	153,869,100 บาท
- ครุภัณฑ์	66,911,000 บาท
1) รถบรรทุก (ดีเซล) ขนาด 1 ตัน จำนวน 46 คัน ปริมาตรกระบอกลูกสูบไม่ต่ำกว่า 2,400 ซีซี ขับเคลื่อน 2 ล้อ แบบดับเบิ้ลแค้น	39,284,000 บาท
2) ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ 3 รายการ (1. เครื่องแม่ข่าย แบบที่ 2 จำนวน 5 เครื่อง 2. พัฒนาโปรแกรมฯ จปฐ. และ กชช. 2ค 1 ระบบ 3. พัฒนาระบบยืนยันผู้ใช้ทางอินเทอร์เน็ต 1 ระบบ)	27,032,000 บาท
3) เครื่องมัลติมีเดียโปรเจคเตอร์ ระดับ XGA ขนาด 4,000 ANSI Lumens จำนวน 14 เครื่อง	595,000 บาท
- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	86,958,100 บาท
1) ก่อสร้างอาคารพักอาศัยข้าราชการ 3 ชั้น 12 ยูนิต 2 แห่ง (ศพช.ชลบุรี/ศพช.นครนายก)	28,936,000 บาท
2) ก่อสร้างบ้านพักพัฒนาการจังหวัดสงขลา	2,974,000 บาท
3) ก่อสร้างบ้านพักพัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี	1,735,400 บาท
4) ก่อสร้างถนน/โรงจอดรถ/สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 7 แห่ง 17 รายการ	18,896,400 บาท
5) ปรับปรุงสำนักงาน/บ้านพัก/อาคาร อื่น ๆ 46 รายการ	34,416,300 บาท

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ :

- คราวเรือนที่มีข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 12,900,000 คราวเรือน
- หมู่บ้านที่มีข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) 70,440 หมู่บ้าน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ :

- ร้อยละ 90 ของครัวเรือนที่มีข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ที่เชื่อถือได้
- ร้อยละ 90 ของหมู่บ้านที่มีข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่เชื่อถือได้

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ชุมชน/หมู่บ้านมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการชุมชนที่มั่นคงและพึ่งตนเองได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ ก่อให้เกิดรายได้ และแก้ไขปัญหาได้ตรง ความต้องการของประชาชน

◆ แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ งบประมาณ 1,463,904,400 บาท

กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อให้คนไทย มีความมั่นคง และมีความสุข โดยการส่งเสริมให้ประชาชน/ชุมชนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืน มีการดำเนินงานที่สำคัญ คือ ส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 11,414 หมู่บ้าน ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่ประชาชน 120,000 ราย/ครัวเรือน สร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง 15,000 คน เพื่อเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ที่นำเสนอความต้องการและสะท้อนปัญหาของประชาชนในพื้นที่ 7,036 ตำบล ทั้งนี้ ได้ดำเนินการภายใต้ 4 โครงการ ดังนี้

1. โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

งบประมาณ 168,925,700 บาท

เป้าหมาย : ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น 120,000 ราย/ครัวเรือน

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อให้ประชาชนได้รับการส่งเสริมอาชีพ และสามารถมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง ทำให้คนในครัวเรือนมีความอบอุ่นและชุมชนเข้มแข็ง

2. เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนที่ประสบความสำเร็จ

จากการประกอบอาชีพตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์ :

1. ผู้ไม่มีอาชีพหรือผู้ว่างงาน
2. ผู้มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่
3. ผู้มีรายได้น้อยหรือต้องการอาชีพเสริม
4. ผู้ต้องการต่อยอดอาชีพเดิม หรือกลุ่มอาชีพที่ต้องการพัฒนาอาชีพ

สถานที่ดำเนินการ

กำหนดพื้นที่ดำเนินการ 6,000 หมู่บ้าน ในพื้นที่ 76 จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินงาน

1. จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเป้าหมาย สำรวจพื้นที่ดำเนินการและกลุ่มเป้าหมาย โดยคำนึงถึงความพร้อมของปราชญ์ด้านอาชีพและผู้แทนครัวเรือนเป้าหมายที่จะเข้าร่วมการฝึกปฏิบัติในการประกอบอาชีพตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน

2. สร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ครัวเรือน 120,000 คน/ครัวเรือน ในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย 6,000 หมู่บ้าน ๑ ละ 20 คน มีกระบวนการ ดังนี้

2.1 สร้างเครือข่ายที่มิวิทยากรสัมมาชีพชุมชน หมู่บ้านละ 5 คน วิเคราะห์อาชีพ จัดทำเมนูอาชีพ และสนับสนุนการส่งเสริมอาชีพ

2.2 ฝึกอบรมอาชีพแก่กลุ่มเป้าหมายตามความต้องการ ในพื้นที่ 6,000 หมู่บ้าน ๑ ละ 20 คนรวมทั้งสิ้น 120,000 คน โดยที่มิวิทยากรสัมมาชีพชุมชนเป็นผู้ฝึกอาชีพให้กับ

กลุ่มเป้าหมายตามศักยภาพของหมู่บ้าน ใช้ศูนย์เรียนรู้ชุมชน และบ้านปราชญ์เป็นสถานที่ฝึกอบรม

3. ส่งเสริมการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ สนับสนุนให้ผู้ประกอบอาชีพเดียวกันในพื้นที่เป้าหมายรวมตัวจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ เพื่อให้เกิดพลังในการดำเนินงานด้านการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อเพิ่มหรือพัฒนาผลผลิตให้สามารถขึ้นทะเบียน OTOP ได้

ทั้งนี้ การดำเนินงานโดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อร่วมมือให้ความช่วยเหลือ ส่งต่อตามศักยภาพ/ภารกิจของหน่วยงานนั้น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้ประชาชนได้มีอาชีพอย่างแท้จริงตามเป้าหมายที่กำหนด

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพ 120,000 คน/ครัวเรือน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 85 ของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพ ประกอบอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพ

ตัวชี้วัดเชิงเวลา : ระยะเวลาที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 1 ปี

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำนิยาม

1. สัมมาชีพ หมายถึง อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม มีรายจ่ายน้อยกว่ารายได้ เป็นการทำมาหากินโดยไม่ได้เอากำไรสูงสุดเป็นตัวตั้งหรือเป็นเป้าหมายสุดท้าย และต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมทางสังคม กล่าวคือ ความสุขของตนและคนทำงาน รวมถึงประโยชน์ของผู้บริโภคและผู้รับบริการหลัก

2. สัมมาชีพชุมชน หมายถึง ชุมชนที่มีการประกอบอาชีพโดยชอบ ซึ่งมีรายได้มากกว่ารายจ่าย โดยลดการเบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ต้องมีความสอดคล้องกับวิถีของชุมชนเพื่อความมุ่งหมายในการสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน

2. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ 1,221,703,900 บาท

เป้าหมาย : เพื่อส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ประชาชนใช้วิถีชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ : เพื่อส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาหมู่บ้านให้มีระบบการบริหารจัดการชุมชนแบบบูรณาการ ที่เข้มแข็งและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคง

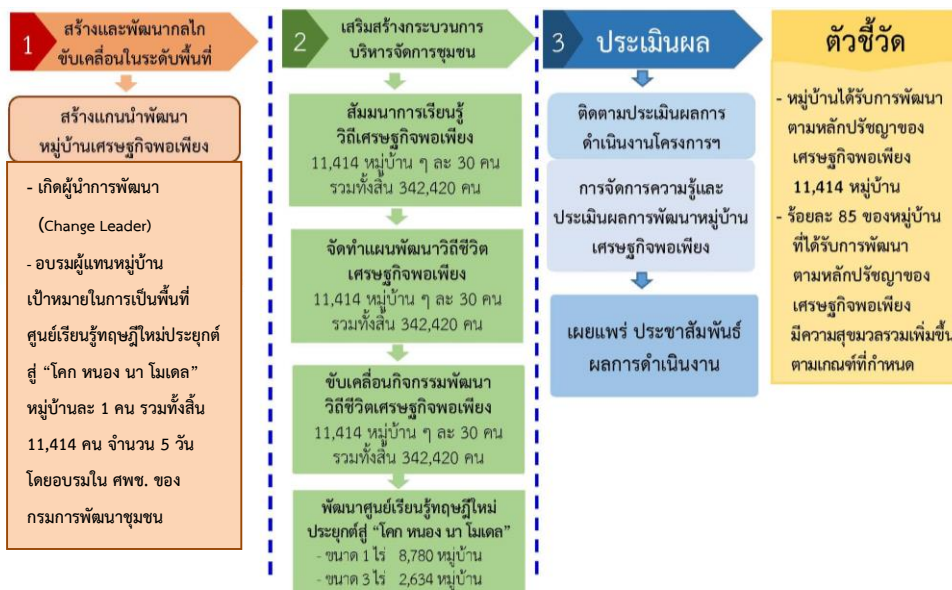
กลุ่มเป้าหมาย

ผู้นำชุมชน ราษฎรชุมชน และประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน 11,414 หมู่บ้าน ในพื้นที่ 878 อำเภอ 76 จังหวัด

สถานที่ดำเนินการ หมู่บ้านในพื้นที่ 76 จังหวัด ทั่วประเทศ จำนวน 11,414 หมู่บ้าน

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ :

1. หมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11,414 หมู่บ้าน
2. มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (โคก หนอง นา โมเดล) 11,414 แห่ง

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ :

1. ร้อยละ 85 ของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุขมวลรวมตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ร้อยละ 80 ของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (โคก หนอง นา โมเดล) สามารถให้บริการประชาชนได้

ตัวชี้วัดเชิงเวลา : ระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จ 1 ปี

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนในหมู่บ้านน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและมีความสุข หมู่บ้านและชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมสมดุล รวมทั้งมีศูนย์เรียนรู้ ที่เป็นรูปธรรม (โคก หนอง นา โมเดล) ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับประชาชนใน/นอกชุมชนได้

3. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง งบประมาณ 33,779,800 บาท

เป้าหมาย : ชุมชนมีผู้นำแกนหลักในการบริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ : เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้นำชุมชนในการพัฒนา สามารถเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน 1,000 ตำบล ๆ ละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 15,000 คน

สถานที่ดำเนินการ ส่วนกลาง/ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 11 แห่ง/ 1,000 ตำบล

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

1. จัดทำหลักสูตรและเตรียมความพร้อมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน “ผู้นำขั้นพื้นฐาน (Start Up Leader)” เพื่อสร้างทีมผู้นำชุมชนให้เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานตำบล 1,000 ตำบล ๆ ละ 15 คน จำนวน 15,000 คน จำนวน 150 รุ่น ๆ ละ 3 วัน
3. พัฒนาศักยภาพผู้นำหลักสูตร “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Smart Leader)” โดยคัดเลือกผู้นำจากกิจกรรมที่ 2 ที่มีผลงานดีเด่น/ได้รับการยอมรับจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 150 คน ดำเนินการ 11 วัน

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผู้นำชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพ 15,000 คน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 75 ของผู้นำที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพสามารถขับเคลื่อนงานตำบล/หมู่บ้านตามภารกิจ

ตัวชี้วัดเชิงเวลา : ระยะเวลาที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 1 ปี

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

หมู่บ้าน/ชุมชนมีผู้นำและแกนหลักในการบริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล งบประมาณ 39,495,000 บาท

เป้าหมาย : จัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบล เพื่อให้สะท้อนปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

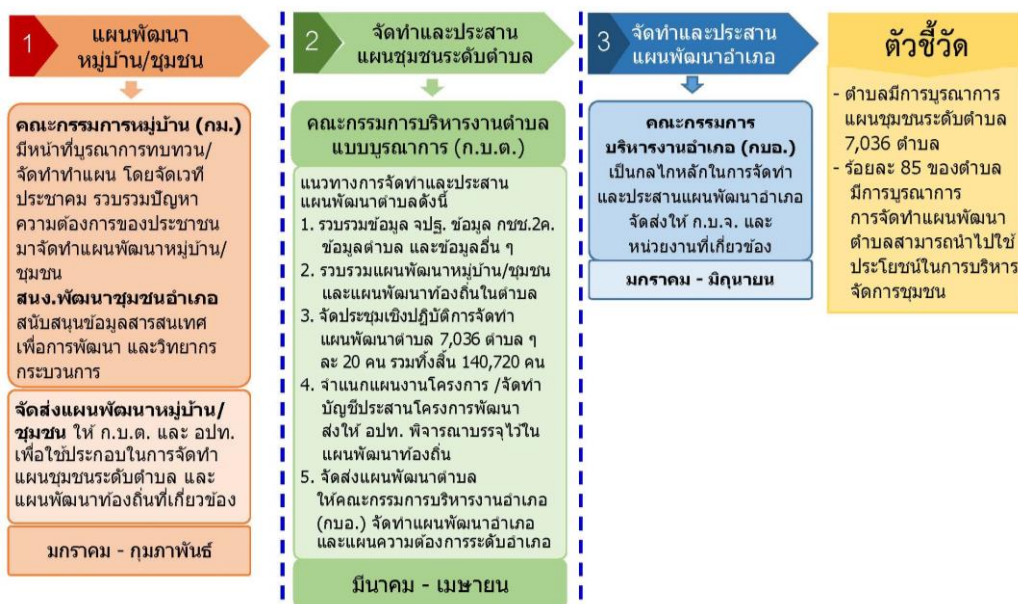
วัตถุประสงค์ : เพื่อบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลที่สะท้อนปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสอดคล้องกับแนวทางตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาคที่เป็นการบูรณาการ การทำงานของทุกหน่วยงานในพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย : คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำนวน 7,036 ตำบล ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 20 คน รวมทั้งสิ้น 140,720 คน

สถานที่ดำเนินการ พื้นที่ 7,036 ตำบล ครอบคลุมพื้นที่ 76 จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล กลุ่มเป้าหมาย คือ คณะกรรมการบริหารงานตำบล แบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน

(ศอช.ต.) และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 7,036 ตำบล ๆ ละไม่น้อยกว่า 20 คน จำนวน 1 วัน

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ตำบลมีการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล 7,036 ตำบล

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 85 ของตำบลมีการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาตำบล สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการชุมชน

ตัวชี้วัดเชิงเวลา : ระยะเวลาที่ดำเนินการแล้วเสร็จ 1 ปี

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการชุมชน พึ่งตนเองได้ ใช้แผนชุมชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน

◆ แผนงานบูรณาการป้องกัน ปรามปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

งบประมาณ 23,499,900 บาท

กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงานบูรณาการป้องกัน ปรามปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันจากยาเสพติด โดยป้องกัน เด็ก เยาวชน และประชาชนกลุ่มเสี่ยงไม่ให้เกิดไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยใช้คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกลไกในการขับเคลื่อน โครงการส่งเสริมและพัฒนา หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน งบประมาณ 23,499,900 บาท

เป้าหมาย : หมู่บ้าน/ชุมชน มีการเฝ้าระวังการแพร่ระบาด และสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดให้ประชาชน โดยใช้กลไกกองทุนแม่ของแผ่นดินในการขับเคลื่อนงาน

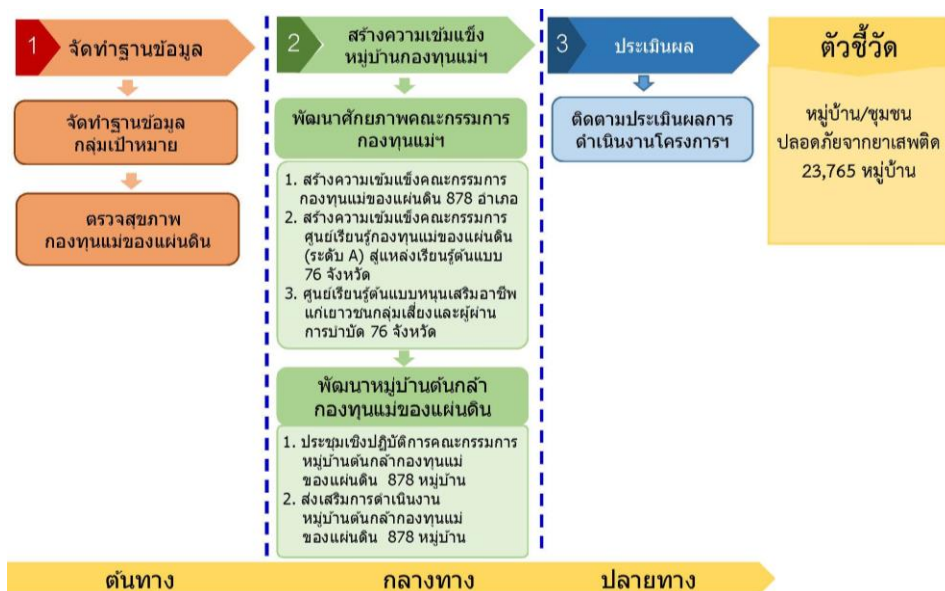
กลุ่มเป้าหมาย

1. คณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินและประชาชนในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน 22,887 หมู่บ้าน
2. คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินและประชาชนในหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน 878 หมู่บ้าน
3. คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน 76 แห่ง

สถานที่ดำเนินการ : ดำเนินการในพื้นที่ 76 จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้
  - 1.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน 878 อำเภอ จำนวน 8,780 คน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน 22,887 หมู่บ้าน
  - 1.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน (ระดับ A) สู่แหล่งเรียนรู้ต้นแบบ 76 จังหวัด 1,140 คน
  - 1.3 ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบหนุนเสริมอาชีพชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยง และผู้ผ่านการบำบัด 76 จังหวัด 1,140 คน
2. พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน
  - 2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน 878 อำเภอ 13,170 คน
  - 2.2 สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน 878 หมู่บ้าน
3. ติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด 23,765 หมู่บ้าน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 100 ของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไกในการแก้ไขปัญหาเสพติด

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีการเฝ้าระวังการแพร่ระบาด และสร้างภูมิคุ้มกันคนในชุมชนจากยาเสพติด

◆ แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว งบประมาณ 62,371,300 บาท

กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวน 62,371,300 บาท โดยมีแผนการดำเนินงานที่สำคัญ คือ พัฒนาชุมชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีศักยภาพ มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการสร้างคุณค่าและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว ประกอบด้วย 2 โครงการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

งบประมาณ 50,000,000 บาท

เป้าหมาย : สร้างอาชีพ สร้างรายได้ โดยใช้อัตลักษณ์ของท้องถิ่น สร้างมูลค่าและความคุ้มค่าผ่านการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อพัฒนาชุมชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีความพร้อมในการรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

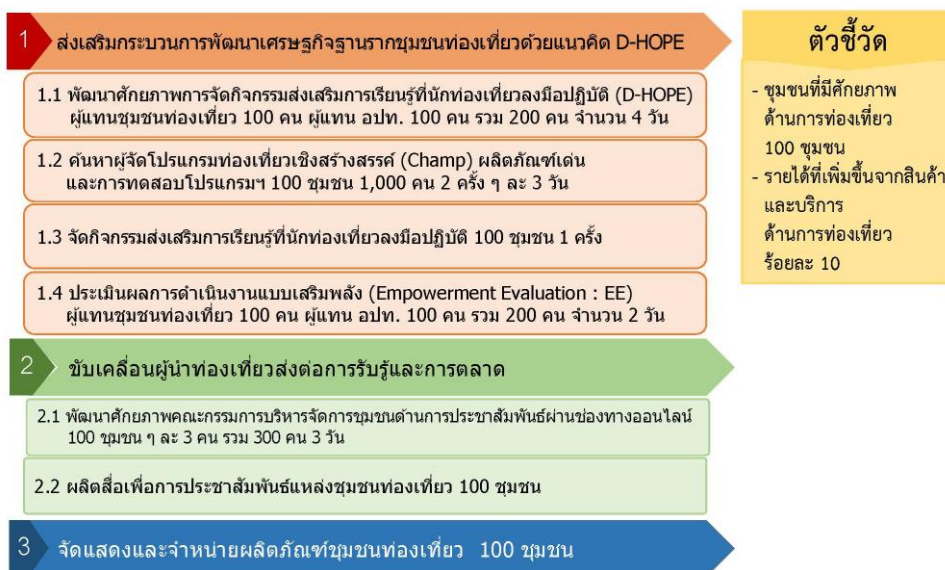
2. เพื่อส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวของไทย ทั้งแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ และยานการค้าที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยง ทั้งในและต่างประเทศ ให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้นำชุมชน ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยว 100 ชุมชน

สถานที่ดำเนินการ : หมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยว 100 ชุมชน ในพื้นที่ 76 จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

1. ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากชุมชนท่องเที่ยวด้วยแนวคิดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (D-HOPE)

1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (D-HOPE) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวด้วยการประยุกต์แนวคิด D-HOPE แก่ผู้แทนชุมชนท่องเที่ยว 100 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 100 คน รวม 200 คน จำนวน 4 วัน

1.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Champ) ผลิตภัณฑ์เด่น และการทดสอบโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Champ) ในการถ่ายทอดความรู้ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ 100 ชุมชน ๆ ละ 10 คน จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 3 วัน

1.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (Decentralized Hand On Program Exhibition : D-HOPE) เพื่อจัดทำโปรแกรมถ่ายทอดองค์ความรู้และรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ 100 ชุมชน

1.4 ประชุมเชิงปฏิบัติการประเมินผลการดำเนินงานแบบเสริมพลัง (Empowerment Evaluation : EE) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถอดบทเรียน และประเมินผลการดำเนินงานชุมชนท่องเที่ยว

2. ขับเคลื่อนผู้นำชุมชนท่องเที่ยวส่งต่อการรับรู้และการตลาด

2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการบริหารจัดการชุมชนด้านการประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางออนไลน์ให้แก่ คณะกรรมการชุมชนท่องเที่ยว 100 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 100 คน ผู้ประกอบการ หรือผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 100 คน รวม 300 คน จำนวน 3 รุ่น ๆ ละ 100 คน 3 วัน

2.2 ผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์แหล่งชุมชนท่องเที่ยว : ผลิตวีดิโอในรูปแบบละครสั้นหรือสารคดีท่องเที่ยวชุมชน 100 ชุมชน

3. จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนท่องเที่ยว เพื่อประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ ดึงดูดนักท่องเที่ยวไปยังชุมชน และสร้างโอกาสทางรายได้ให้กับแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ของชุมชน 100 ชุมชน

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว 100 ชุมชน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 10

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ชุมชนท่องเที่ยวมีศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และสร้างคุณค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยว มีรายได้เพิ่มขึ้น

2. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว งบประมาณ 12,371,300 บาท

เป้าหมาย : ยกระดับและมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อสร้างคุณค่าและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ประชาชนในหมู่บ้านได้
2. เพื่อเสริมสร้างช่องทางการตลาด และเชื่อมโยงธุรกิจการท่องเที่ยว

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้นำชุมชน ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวในชุมชนท่องเที่ยว จำนวน 20 ชุมชน

สถานที่ดำเนินการ : หมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี 20 ชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

1. ดำเนินการสร้างคุณค่าและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวสู่ธุรกิจท่องเที่ยว : ศึกษา พัฒนา ชุมชนท่องเที่ยว สนับสนุนการพัฒนาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ บริการ และกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว จำนวน 20 ชุมชน

2. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมประสบการณ์การพัฒนาเกษตรปลอดภัยและการ ส่งเสริมช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัยจากแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

3. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการตลาดชุมชนท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ชุมชนมีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว 20 ชุมชน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 10

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ชุมชนท่องเที่ยวมีศักยภาพในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อการรองรับ นักท่องเที่ยว และมีรายได้เพิ่มขึ้น

◆ แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก งบประมาณ 787,633,900 บาท

กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับจัดสรรงบประมาณแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริม เศรษฐกิจฐานราก จำนวน 787,633,900 บาท มีแผนการดำเนินงานที่สำคัญ คือ สร้างโอกาส ให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน 150,000 คน เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้ มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ 3,995 ผลิตภัณฑ์ เพิ่มประสิทธิภาพและทักษะการทำธุรกิจ ของผู้ประกอบการชุมชน 3,800 คน/กลุ่ม และส่งเสริม/ขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมถึงการจัดทำตลาดที่ใช้กลไกประชารัฐ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในชุมชน โดยดำเนินการภายใต้ 4 โครงการ ดังนี้

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐ เพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน งบประมาณ 76,020,000 บาท

เป้าหมาย : ชุมชนมีการบริหารจัดการกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล สร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อให้กองทุนชุมชนบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

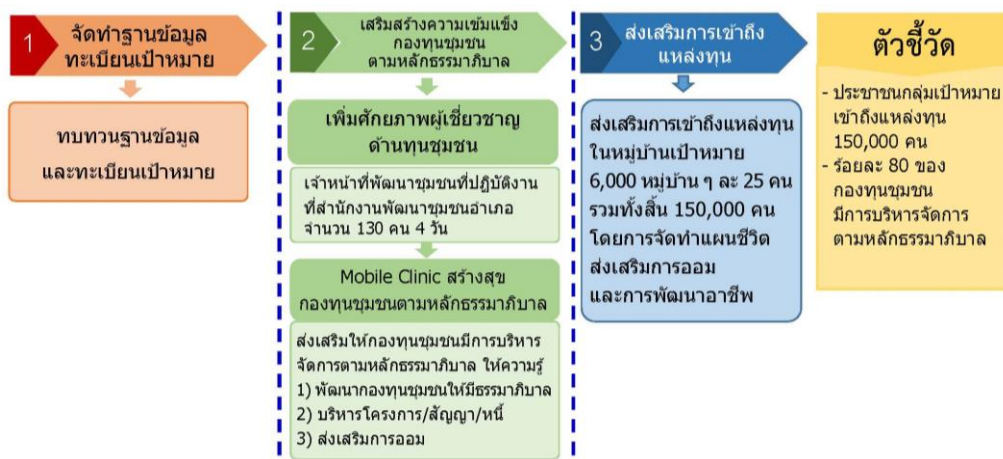
2. คริวเรือนเป้าหมายสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ใช้ประโยชน์จากเงินทุนชุมชนให้เกิดความคุ้มค่า

กลุ่มเป้าหมาย : เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และคณะกรรมการกองทุนชุมชน จำนวน 76 จังหวัด 878 อำเภอ กองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และกองทุนโครงการ กข.คจ.) 6,000 กลุ่ม และประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย 6,000 หมู่บ้าน

สถานที่ดำเนินการ : ส่วนกลาง และในพื้นที่ 76 จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

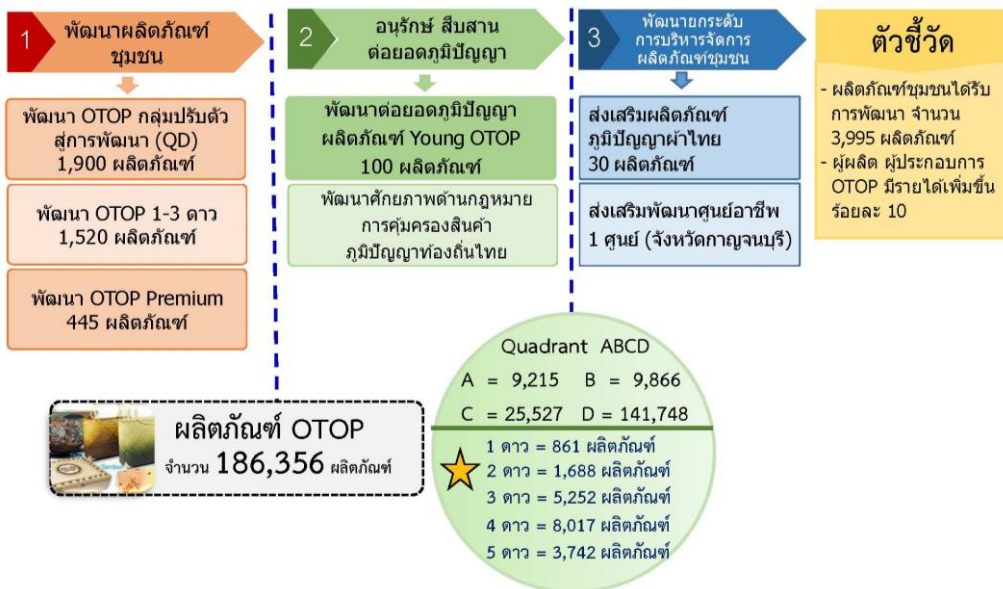
1. เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย

1.1 เพิ่มศักยภาพผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชนให้แก่ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่ปฏิบัติงานที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ 76 จังหวัด จำนวน 130 คน ดำเนินการ 4 วัน เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ทั้งในด้านวิชาการ แนวปฏิบัติและทักษะการส่งเสริมการดำเนินงานอย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ปัจจุบันของทุนชุมชน สามารถสนับสนุนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

1. **พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** โดยการสนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ และเทคโนโลยี ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น พัฒนาผลิตภัณฑ์โดยเครือข่าย องค์ความรู้ (Knowledge - Based OTOP : KBO) จำนวน 3,865 ผลิตภัณฑ์

2. **อนุรักษ์ สืบสาน ต่อยอดภูมิปัญญา** และสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ OTOP โดยการพัฒนาทักษะ องค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Young OTOP) ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาด 100 ผลิตภัณฑ์ และสร้างความร่วมมือเครือข่ายในการคุ้มครองสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

3. **พัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์** โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาผ้าไทย 30 ผลิตภัณฑ์ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สืบสาน รักษาต่อยอดภูมิปัญญา

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับการพัฒนา 3,995 ผลิตภัณฑ์

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนในชุมชนมีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง

3. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน งบประมาณ 23,365,000 บาท

เป้าหมาย : ผู้ผลิต ผู้ประกอบการชุมชน ได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิต และช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ OTOP ในการพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐาน ตรงกับความต้องการของตลาด มีความสามารถและทักษะนำสินค้าจำหน่ายในตลาดออนไลน์

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP Quadrant D (กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา) จำนวน 3,800 คน/กลุ่ม

สถานที่ดำเนินการ : ในพื้นที่ 76 จังหวัด และส่วนกลาง

ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ OTOP ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบธุรกิจ เสริมสร้างทักษะการนำสินค้าจำหน่ายในตลาดออนไลน์ จำนวน 3,800 คน/กลุ่ม

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 3,800 คน/กลุ่ม

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น และเศรษฐกิจชุมชนมีความมั่นคง

4. โครงการส่งเสริมการพัฒนาไกลและโครงสร้างดูตซ์มูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น งบประมาณ 407,970,200 บาท

เป้าหมาย : ขยายช่องทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อให้ได้จำหน่ายสินค้ามากขึ้น

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างช่องทางการตลาดให้กับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มอาชีพในชุมชน ส่งเสริมการตลาดรูปแบบใหม่ที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างสะดวก และทั่วถึง โดยความร่วมมือภาครัฐ เอกชนและประชาชน พร้อมทั้งพัฒนาไกลขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่ายในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ

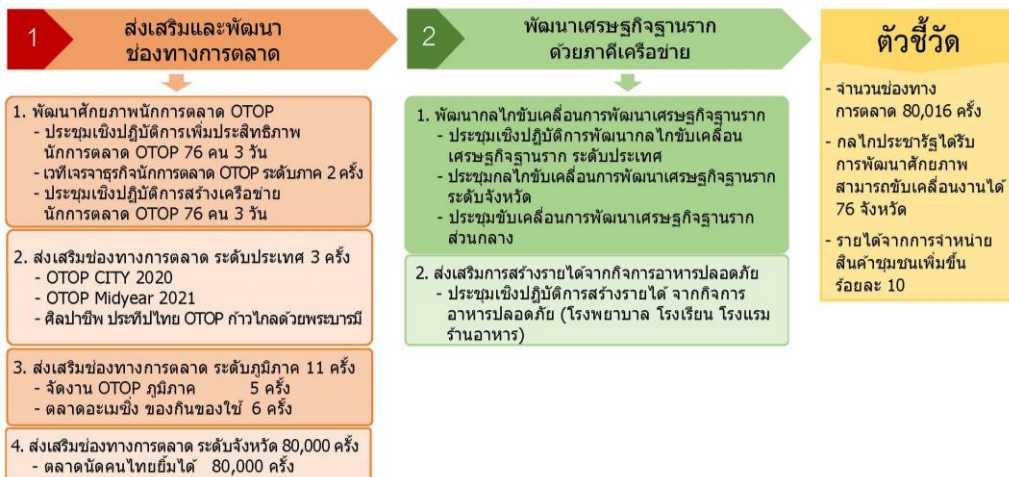
กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการชุมชน เกษตรกร กลุ่มอาชีพ ผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว หมู่บ้าน/ชุมชนท่องเที่ยว บริษัทประชารัฐรักสามัคคี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐ (คสป.) คณะทำงานพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐจังหวัด/อำเภอ และภาคีเครือข่ายการพัฒนา

สถานที่ดำเนินการ : ในพื้นที่ 76 จังหวัด และส่วนกลาง

ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

1. ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาด โดยการจัดรูปแบบตลาดและวิธีการให้สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ วิถีชีวิตของประชาชนในแต่ละพื้นที่ให้เกิดเครือข่ายการตลาด และพัฒนาองค์ความรู้การตลาดเชิงรุกแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการชุมชน

2. พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่าย เป็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีกลไกขับเคลื่อนจาก 5 ภาคส่วน คือ รัฐ เอกชน วิชาการ ประชาสังคม และประชาชน มีการบริหาร จัดการอย่างเป็นระบบ จนก่อให้เกิดรายได้แล้วนำรายได้นั้นมาต่อยอดพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนให้เข้มแข็ง

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

- จำนวนช่องทางการตลาด 80,016 ครั้ง
- กลไกพระราชรัฐได้รับการพัฒนาศักยภาพสามารถขับเคลื่อนงานได้ 76 จังหวัด

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน มีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น และเศรษฐกิจชุมชนมีความมั่นคง

◆ **แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ งบประมาณ 14,479,800 บาท**
 กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับจัดสรรงบประมาณแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริต
 และประพฤติมิชอบ จำนวน 14,479,800 บาท เพื่อพัฒนากลไก กระบวนการและสร้างการ
 มีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบแบบบูรณาการทั้งภายในและภายนอก
 องค์กร โดยดำเนิน**โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด**

เป้าหมาย : กรมการพัฒนาชุมชนปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อพัฒนากลไกและกระบวนการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบแบบบูรณาการ
 ทั้งภายในและนอกองค์กร
2. เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกรมฯ ยึดหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และส่งเสริม
 ใ้บุคลากรประพฤติตน ทั้งในหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ และการดำเนินชีวิต ยึดหลักคุณธรรม
 และจริยธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อประชาชน
3. เสริมสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของประชาชนกับกรมการพัฒนาชุมชนในการ
 ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่นในสังคม ผ่านกระบวนการพัฒนาชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย : ข้าราชการในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 76 จังหวัด
 90 หน่วยงาน 6,500 คน

สถานที่ดำเนินการ : ในพื้นที่ 76 จังหวัด และส่วนกลาง

ระยะเวลาดำเนินการ : ตุลาคม 2563 – กันยายน 2564

กิจกรรมและวิธีดำเนินการ

1. **ส่งเสริมและพัฒนาความโปร่งใส** โดยการกำหนดแนวทาง แผนงานติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และการให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานในสังกัดกรมฯ ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนใสสะอาด ตามกรอบแนวทางที่กำหนด รวมถึงการส่งเสริม การสร้างแรงจูงใจ การให้รางวัลแก่หน่วยงานที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น

2. **พัฒนาข้าราชการ** สร้างความรู้ ความเข้าใจ การปลูกฝังแนวคิด ทศนคติ ในการทำงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล สุจริต โปร่งใส เสริมสร้างทักษะในการดำเนินงานแก่บุคลากรในสังกัด เช่น ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการทางวินัย ด้านการเงิน การคลัง การบัญชีและพัสดุ และการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในเบื้องต้น และวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ฯลฯ

3. **ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ** ซึ่งจะเป็นกิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์ด้านความโปร่งใส และธรรมาภิบาลของกรมการพัฒนาชุมชนผ่านภารกิจ และกระบวนการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ ตำบล หมู่บ้าน เพื่อสร้างการเรียนรู้ ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน เกิดเป็นเครือข่ายผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

4. **การประเมินผลความโปร่งใสของหน่วยงาน** และนำผลการประเมินมากำหนดนโยบาย ปรับปรุงแนวทาง แผนงาน โครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมและพัฒนาความโปร่งใสของหน่วยงาน

ตัวชี้วัดผลสำเร็จโครงการ**ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ**

ร้อยละ 60 ของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาชุมชนใสสะอาด

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 86

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

กรมการพัฒนาชุมชนปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประชาชนมีความเชื่อมั่นศรัทธาในงานพัฒนาชุมชน

แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เป็นแผนที่แสดงรายละเอียดการปฏิบัติงานตามแผนงาน ผลผลิต โครงการ กิจกรรม และแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ ตามหัวขั้วระยะเวลาการปฏิบัติงาน แบ่งเป็นรายไตรมาส กรรมการพัฒนาได้รับจัดสรรจากสำนักงบประมาณในการกำหนดแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อกำกับการบริหารงบประมาณในรอบปี 2564 จำนวน 6,158,108,100 บาท ที่ได้รับการจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้เป็นไปตามกฎหมาย การเบิกจ่ายงบประมาณที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ ซึ่งสรุปเป็นตารางการบริหารงบประมาณ การกำหนดเป้าหมายการบริหารงบประมาณ ของกรรมการพัฒนาชุมชน เปรียบเทียบกับรัฐบาล ดังนี้

ไตรมาส	เป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณ ร้อยละ/(ร้อยละสะสม)		แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ร้อยละ/(ร้อยละสะสม)
	รัฐบาล	กรมฯ	กรมฯ
1	32.00 (32.00)	32.00 (32.00)	22.40 (22.40)
2	31.00 (54.00)	31.00 (54.00)	35.90 (58.30)
3	23.00 (77.00)	23.00 (77.00)	25.46 (83.76)
4	23.00 (100.00)	23.00 (100.00)	16.24 (100.00)

ทั้งนี้ หากหน่วยรับงบประมาณสามารถดำเนินการได้ตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่กำหนดไว้ แต่ต่ำกว่าเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นให้ถือว่าได้ดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายในไตรมาสนั้นแล้ว

ปฏิทินการทำงานตามไตรมาส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

กิจกรรมตามผลผลิต/โครงการ ที่ส่งเสริมตัวชี้วัดงบประมาณ วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น 2,743,141,400 บาท ประกอบด้วย งบดำเนินงาน 2,072,349,400 บาท และ งบลงทุน 670,792,000 บาท

งบดำเนินงาน 2,072,349,400 บาท			
ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
แผนการใช้จ่ายงบประมาณ 526,731,400 บาท (25.42 %)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ 490,157,500 บาท (23.65 %)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ 831,681,000 บาท (40.13 %)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ 223,779,500 บาท (10.80 %)
แผนงานพื้นฐาน	แผนงานพื้นฐาน	แผนงานพื้นฐาน	
1. ฝึกอบรมการบันทึกและประมวลผลข้อมูล จปฐ.	1. จัดเก็บข้อมูล (จปฐ.) 12,900,000 คริวเรือน	1. จัดเก็บข้อมูล (กชช. 2ค.) 70,440 หมู่บ้าน	
แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	
1. สร้างสัมมาชีพชุมชน 30,000 คน	1. สร้างสัมมาชีพชุมชน 30,000 คน	1. จัดทำแผนพัฒนาตำบล 7,036 ตำบล	
2. พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน 15,000 ราย	2. พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 1,710 หมู่บ้าน	2. สร้างสัมมาชีพชุมชน 60,000 คน	
		3. พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 9,704 หมู่บ้าน	
แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด		แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	
1. พัฒนากองทุนแม่ของแผ่นดิน 22,887 กองทุน		1. พัฒนาด้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน 878 กองทุน	
	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	
	1. พัฒนาชุมชนท่องเที่ยวให้พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว 20 ชุมชน	1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว 100 ชุมชน	
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
1. ส่งเสริมการค้าตลาดรุ่นใหม่ 8,000 ครั้ง	1. พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน 2,000 คน/กลุ่ม	1. ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน 150,000 คน	1. ตลาดนัดคนไทยยิ้มได้ 24,000 ครั้ง
2. การจัดงาน OTOP CITY 1 ครั้ง	2. พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 3,690 ผลิตภัณฑ์	2. พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน 1,800 คน/กลุ่ม	2. การจัดงาน OTOP ศิลปาชีพ ประเทศไทย OTOP ก้าวไกล ด้วยพระบารมี 1 ครั้ง
3. พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่าย 76 จังหวัด	3. ตลาดนัดคนไทยยิ้มได้ 24,000 ครั้ง	3. พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 305 ผลิตภัณฑ์	3. พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่าย 76 จังหวัด
	4. ตลาดอะเมซิง ของกินของใช้ 6 ครั้ง	4. ตลาดนัดคนไทยยิ้มได้ 24,000 ครั้ง	
	5. พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่าย 76 จังหวัด	5. การเจรจาธุรกิจการค้า OTOP ระดับภาค 2 ครั้ง	
		6. การจัดงาน OTOP ภูมิภาค 5 ครั้ง	
		7. การจัดงาน OTOP Midyear 1 ครั้ง	
		8. พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่าย 76 จังหวัด	
		แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
		1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ 6,500 คน	1. ส่งเสริมและพัฒนาความโปร่งใสของหน่วยงาน 90 หน่วยงาน
งบลงทุน 670,792,000 บาท			
ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ 670,792,000 บาท (100 %)		
	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ	แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ
	1. พัฒนาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 11,414 แห่ง	1. พัฒนาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 11,414 แห่ง	1. พัฒนาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 11,414 แห่ง

ส่วนที่ 3

แนวทางการดำเนินกิจกรรม
ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย
งบประมาณ ประจำปี 2564

ส่วนที่ 3

แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2564

กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 6,158,108,100 บาท ภายใต้ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน คือ 1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ได้แก่ แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ และแผนงานบูรณาการ ป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด 2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว 3. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม ได้แก่ แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม และ 4. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้แก่ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ คือ ชุมชน/หมู่บ้านมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการชุมชนและพึ่งตนเองได้ มีการสร้างงาน สร้างรายได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี มีความสุขเพิ่มขึ้น โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ซึ่งมีกิจกรรมตามผลผลิต/โครงการตามโครงสร้าง แผนงานตามยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

◆ ผลผลิต เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

กิจกรรมหลัก บริหารการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

กิจกรรมย่อย การจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

1. การใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

1.1 ประกวดหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.2 การจัดทำสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ

◆ โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล

กิจกรรมหลัก จัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจเครือข่ายคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.)
2. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

◆ โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมหลัก สร้างและพัฒนาผู้นำสมาชิกชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมย่อย สร้างและพัฒนาผู้นำสมาชิกชุมชน

1. สร้างและพัฒนาสมาชิกชุมชนในระดับหมู่บ้าน
2. จัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.)

◆ โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมหลัก พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมย่อย พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

1. เสริมสร้างกระบวนการบริหารจัดการชุมชน
  - 1.1 สัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง
  - 1.2 การจัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง
  - 1.3 การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง
    - 1.3.1 การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงระดับหมู่บ้าน
    - 1.3.2 การพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า
  - 1.4 กิจกรรมการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่รูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล”
2. ประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
  - 2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
    - 2.1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
    - 2.1.2 คัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี 2564

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

◆ โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน
  - 1.1 เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ
  - 1.2 เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด
  - 1.3 สนับสนุนกิจกรรมศูนย์เรียนรู้แบบหมุนเสริมสัมมาชีพชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด
2. พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

◆ โครงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

กิจกรรมหลัก พัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

1. ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากชุมชนท่องเที่ยวด้วยแนวคิดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ
  - 1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Champ) ผลิตภัณฑ์เด่นและการทดสอบโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
  - 1.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (D-HOPE)

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

◆ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน

กิจกรรมหลัก ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยกองทุนชุมชน

กิจกรรมย่อย เพิ่มประสิทธิภาพกองทุนชุมชน

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล
  - 1.1 พัฒนาศักยภาพกองทุนชุมชน
    - 1.1.1 พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
    - 1.1.2 พัฒนาศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่มาตรฐาน SMART Saving Group

1.2 ประกาศความสำเร็จกองทุนชุมชนสู่ความเป็นต้นแบบ

1.2.1 เพิ่มศักยภาพการขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)
สู่แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบ

1.2.2 ศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ

1.2.3 เสริมสร้างศักยภาพกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน

1.3 สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

1.3.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

2. ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน

2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ Mobile clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน

2.2 การแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

2.2.1 จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

2.2.2 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”

2.2.3 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้

◆ โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจ ในการผลิตสินค้าชุมชน

กิจกรรมหลัก พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน

กิจกรรมย่อย พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน

1. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ยุค 4.0

◆ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน

กิจกรรมหลัก พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

กิจกรรมย่อย พัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน

1. พัฒนาผลิตภัณฑ์ 1 - 3 ดาว

1.1 ส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge - Based OTOP : KBO)

1.1.1 การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

1.1.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

1.1.3 ประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

1.2 พัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน

1.2.1 ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาผ้าไทย

◆ **โครงการ ส่งเสริมการพัฒนาภาคใต้และโครงสร้างอุตสาหกรรมและกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น**

กิจกรรมหลัก พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่าย

กิจกรรมย่อยที่ 1 สร้างและพัฒนาภาคีขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

1. ประชุมภาคีขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากระดับจังหวัด

กิจกรรมย่อยที่ 2 ส่งเสริมการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย (โรงพยาบาลโรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร)

ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

◆ **โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด**

กิจกรรมหลัก พัฒนาชุมชนใสสะอาด

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

◆ ผลผลิต เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน
กิจกรรมหลัก บริหารการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน
กิจกรรมย่อย การจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

1. การใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

1.1 ประกวดหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต
วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้หมู่บ้านเกิดแรงจูงใจและความมุ่งมั่นที่จะจัดทำสารสนเทศเพื่อพัฒนา
เศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
<p>1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ คัดเลือกหมู่บ้านสารสนเทศ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ จังหวัดละ 1 หมู่บ้าน ตามแนวทางการดำเนินงานพัฒนาหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต และแจ้งรายชื่อให้กรมฯ ทราบ</p> <p>2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ร่วมกับหมู่บ้านสารสนเทศฯ กำหนดกรอบแนวคิดการจัดทำสารสนเทศของหมู่บ้าน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำสารสนเทศเป้าหมาย ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม วิธีการขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของการจัดทำสารสนเทศของหมู่บ้าน เพื่อจัดทำแผนชุมชนในไตรมาส 2</p> <p>3. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ และหมู่บ้านสารสนเทศฯ ร่วมกันสรุปความรู้จากกระบวนการจัดทำหมู่บ้านสารสนเทศฯ และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน</p> <p>4. กรมฯ กำหนดการประกวดหมู่บ้านสารสนเทศฯ ในไตรมาส 3 - 4</p>	
กลุ่มเป้าหมาย	หมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับจังหวัด ๆ ละ 1 หมู่บ้าน รวม 76 หมู่บ้าน
งบประมาณ	จำนวน 1,345,200 บาท ดำเนินการหมู่บ้านละ 17,700 บาท
หน่วยดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	หมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต จังหวัดละ 1 หมู่บ้าน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 1 - 2 (พฤศจิกายน 2563 - มีนาคม 2564)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 76 หมู่บ้าน
2. มีองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการจัดทำหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 76 องค์ความรู้
3. มีหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับเขตตรวจราชการ จำนวน 18 หมู่บ้าน

ตัวชี้วัดกิจกรรม

มีหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับจังหวัด จำนวน 76 หมู่บ้าน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายเสกสรร ประวิเศษ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 08 4778 8774 , 02 141 6298

1.2 การจัดทำสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้จังหวัด อำเภอบ้านค่าย จัดทำสารสนเทศตำบลต้นแบบพัฒนาคุณภาพชีวิต

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
<p>1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านค่าย ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คัดเลือกตำบล เพื่อดำเนินกิจกรรมการจัดทำสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามแนวทางการจัดทำสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และแจ้งรายชื่อให้กรมฯ ทราบ</p> <p>2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านค่าย ร่วมกับตำบลเป้าหมาย ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ รูปแบบการพัฒนา สารสนเทศ กำหนดกรอบแนวคิดการจัดทำสารสนเทศของตำบล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำ สารสนเทศของตำบล และจัดทำแผนพัฒนาตำบลในไตรมาส 2</p> <p>3. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบ้านค่าย และตำบลร่วมกันสรุปความรู้ จากกระบวนการจัดทำสารสนเทศตำบลเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเผยแพร่การดำเนินงาน</p> <p>4. กรมฯ กำหนดการประกวดสารสนเทศตำบลต้นแบบในไตรมาส 3 - 4</p>	
กลุ่มเป้าหมาย	ตำบลต้นแบบการจัดการสารสนเทศ 76 ตำบล ในพื้นที่ 76 จังหวัด
งบประมาณ	จำนวน 1,345,200 บาท ดำเนินการตำบลละ 17,700 บาท
หน่วยดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	ตำบลเป้าหมาย จังหวัดละ 1 ตำบล
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 1 - 2 (พฤศจิกายน 2563 - มีนาคม 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
<p>1. มีสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตจำนวน 76 ตำบล</p> <p>2. มีองค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการจัดทำสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 76 องค์ความรู้</p> <p>3. มีตำบลสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับเขตตรวจราชการ 18 ตำบล</p>	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
มีสารสนเทศตำบลต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีคุณภาพระดับจังหวัด 76 ตำบล	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	นายบุญครอง เรืองแสน นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 08 0733 5242 , 02 141 6303

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

แผนงานยุทธศาสตร์รักษาความสงบภายในประเทศ

◆ โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล

กิจกรรมหลัก จัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจเครือข่ายคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.)

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาตำบล

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน พ.ศ. 2551 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 2. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และรูปแบบการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 2.1 คณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) คณะทำงานส่งเสริมศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) ผู้แทนเครือข่ายกลุ่มองค์กรชุมชนระดับจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ (ศอช.อ) 2.2 เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอที่รับผิดชอบงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) อำเภอละ 1 คน   3. ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) โดยมีเนื้อหาที่สำคัญ ในการประชุม ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 สร้างความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ ภารกิจ/หน้าที่ และโครงสร้างของคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3.2 สร้างความรู้ความเข้าใจในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562

3.3 สร้างความเข้าใจในแนวทางการสนับสนุนแผนพัฒนาชุมชนและแผนพัฒนาตำบลที่สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนได้ และเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

3.4 แนวทางการวิเคราะห์โครงการ/กิจกรรมที่เชื่อมโยงสู่แผนในระดับต่าง ๆ

3.5 วางแผนปฏิบัติการตามภารกิจหน้าที่เพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาตำบลให้เกิดประสิทธิภาพ และเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้

3.6 อื่น ๆ ตามความจำเป็น และเหมาะสมต่อการขับเคลื่อนแผนพัฒนาตำบลให้เกิดความสำเร็จและเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนพัฒนาในทุกระดับ

4. สรุปและประเมินผลการดำเนินงานพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบ (Budget and Project Management: BPM)

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2,280 คน จาก 76 จังหวัด ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) คณะทำงานส่งเสริมศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) ผู้แทนเครือข่าย กลุ่มองค์กรชุมชนระดับจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ (ศอช.อ.)

งบประมาณ จำนวน 2,257,200 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ ระดับจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 1 (ตุลาคม – ธันวาคม 2563) จำนวน 1 วัน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.) มีความรู้ความเข้าใจและขับเคลื่อนแผนพัฒนาตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ตัวชี้วัดกิจกรรม

ร้อยละ 85 ของผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ความเข้าใจการขับเคลื่อนแผนพัฒนาตำบล

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นางสาวรวงคณา อินทรเจริญ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมผู้นำชุมชนและองค์กรชุมชน

โทรศัพท์ 08 9921 6394, 0 2141 6151

2. นางสาวสาวิตรี ศักดิ์เกิด นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 06 5635 4282, 0 2141 6139

2. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

วัตถุประสงค์ เพื่อบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในการแก้ไขปัญหาประชาชน เชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สนับสนุนคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) และคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำนวน 1 วัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 2. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และรูปแบบการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 3. เตรียมความพร้อมโดยการรวบรวมข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ได้แก่ แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชนข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 4. เป็นที่มหาวิทยาลัยการบูรณาการร่วมกับคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 5. ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ให้นำข้อมูลจาก ข้อ 3 มาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ กลั่นกรอง ประมวลผล เพื่อกำหนดทิศทางพัฒนาตำบล และจัดลำดับความสำคัญของแผนงานหรือโครงการระดับตำบล รวมทั้งจัดทำแผนงานหรือโครงการในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ที่มีความคาบเกี่ยวตั้งแต่สองหมู่บ้านหรือสองชุมชนขึ้นไป เพื่อรองรับการพัฒนาและตอบสนองนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในตำบล ตลอดจนจำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนาส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น 6. สนับสนุนคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) และคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ในการจัดทำรูปแบบแผนพัฒนาตำบล

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เพื่อส่งมอบแผนพัฒนาตำบลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อำเภอ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ต่อไป	
7. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการประเมินผลแผนพัฒนาตำบลตามแบบฟอร์มที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด และรายงานให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทราบ	
8. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบ BPM ภายใน 7 วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ	
กลุ่มเป้าหมาย	คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำนวน 7,036 ตำบล ๆ ละไม่น้อยกว่า 20 คน รวมทั้งสิ้น 140,720 คน
งบประมาณ	จำนวน 36,587,200 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	ระดับตำบล จำนวน 7,036 ตำบล
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 3 (เมษายน – มิถุนายน 2564) ตำบลละ 1 วัน
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
มีแผนพัฒนาตำบลที่สะท้อนปัญหาประชาชนในพื้นที่ และเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
1. จำนวนตำบลที่มีการบูรณาการแผนพัฒนาตำบล 7,036 ตำบล	
2. ร้อยละ 85 ของตำบลมีการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการชุมชน	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1. นางสาวรวงคณา อินทรเจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมผู้นำชุมชนและองค์กรชุมชน โทรศัพท์ 08 9921 6394, 0 2141 6151
	2. นางสาวสาวิตรี ศักดิ์เกิด นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 06 5635 4282, 0 2141 6139

◆ โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมหลัก สร้างและพัฒนาผู้นำสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมย่อย สร้างและพัฒนาผู้นำสัมมาชีพชุมชน

1. สร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และได้รับการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ และสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้านตามขั้นตอนดังนี้</p> <p>ขั้นเตรียมการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา ทำความเข้าใจ แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2564 2. ทบทวนคำสั่งแต่งตั้งทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชน ระดับอำเภอ 3. คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ไม่เคยได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 และโครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 4. คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ผ่านกระบวนการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ค้นหาปราชญ์ชุมชนด้านอาชีพ จากหมู่บ้านตามข้อ 2 หมู่บ้านละ 5 คน โดยพิจารณาจากผู้ที่มีความชำนาญหรือมีความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพ ประสบความสำเร็จจากการประกอบอาชีพและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน ตลอดจนมีจิตอาสาที่จะถ่ายทอดและขยายผลไปยังบุคคลอื่น ๆ 4.2 คัดเลือกครัวเรือนเป้าหมาย ที่มีความต้องการฝึกอบรมอาชีพ จากหมู่บ้านตามข้อ 2 หมู่บ้านละ 20 ครัวเรือน โดยพิจารณาจากครัวเรือนที่มีรายได้น้อย (ตามข้อมูล จปฐ.) และสมัครใจเข้าร่วมการฝึกอบรมอาชีพเป็นลำดับแรก

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

5. สำรวจและวิเคราะห์อาชีพที่ครัวเรือนเป้าหมายต้องการฝึกอบรม โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ประชาชนชุมชนด้านอาชีพ และครัวเรือนเป้าหมายร่วมกันพิจารณาถึงปัจจัยความสำเร็จของการประกอบอาชีพ โอกาสทางการตลาด หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการฝึกอบรมอาชีพ

6. สร้างทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน โดยสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรผู้ถ่ายทอดและการจัดการองค์ความรู้ด้านอาชีพให้ประชาชนชุมชนด้านอาชีพ (หมู่บ้านละ 5 คน) เพื่อเตรียมพร้อมในการสร้างอาชีพให้กับครัวเรือนเป้าหมาย

7. กำหนดรูปแบบและจัดทำแผนปฏิบัติการการดำเนินกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่โครงการฯ กำหนด

ขั้นตอนการ

8. ดำเนินกิจกรรมสร้างและพัฒนาสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน ในรูปแบบการจัดฝึกอบรมระยะเวลา 1 วัน โดยให้ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน จำนวน 5 คน ทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ครัวเรือนเป้าหมาย ประกอบด้วย

8.1 การสร้างความรู้ความเข้าใจในสาระที่สำคัญ ดังนี้

8.1.1 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างความมั่นคงทางอาหาร 2) การสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน และ 3) การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

8.1.2 ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ครัวเรือนเป้าหมายคัดเลือก ประกอบด้วย (1) ความสำคัญ/ความจำเป็น/ความเป็นมา (2) วิธีการ/ขั้นตอน/กระบวนการในการประกอบอาชีพ (3) คุณภาพมาตรฐาน และ (4) ตลาด/ช่องทางการตลาด

8.1.3 วิเคราะห์อาชีพที่ครัวเรือนเป้าหมายต้องการฝึกอบรม (ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบอาชีพ โอกาสทางการตลาด การต่อยอดขยายผล หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง) เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายเข้าใจแนวโน้มความสำเร็จจากการประกอบอาชีพ โอกาสทางการตลาด และการพัฒนาต่อยอด เพื่อให้การประกอบอาชีพดังกล่าวประสบความสำเร็จ เกิดรายได้และยั่งยืน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ขั้นหลังดำเนินการ

8.2 ฝึกปฏิบัติอาชีพให้ครัวเรือนเป้าหมาย ณ สถานที่ที่ครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพจัดเตรียมไว้ โดยที่มหาวิทยาลัยพุมชน

9. สนับสนุน และกำกับ ติดตามให้ที่มหาวิทยาลัยพุมชนและทีมสนับสนุนการขับเคลื่อน สัมมาชีพชุมชนในพื้นที่ ติดตามสนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนเป้าหมาย ที่ผ่านการอบรมอาชีพ เพื่อส่งเสริมให้ครัวเรือนฯ ประกอบอาชีพที่ได้ฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

10. สนับสนุนให้สถาบันการเงินหรือกองทุนชุมชนจัดระบบบริหารจัดการการเงินทุนชุมชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการประกอบอาชีพและช่องทางการตลาดแก่ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน หรือกลุ่มสัมมาชีพชุมชนเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ ได้อย่างต่อเนื่อง

11. สนับสนุน ส่งเสริม ให้ครัวเรือนเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอบรมที่ประกอบอาชีพเดียวกัน หรือประเภทเดียวกัน และประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่องได้มีการรวมกลุ่ม และสนับสนุนการจัดตั้ง และพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพ ตามหลัก 5 ก หรือตามแนวทางการสร้างกลุ่มสัมมาชีพชุมชน สู่การเป็นผู้ประกอบการชุมชน (Community Entrepreneur : CE) ที่กรมการพัฒนาชุมชน กำหนด โดยพิจารณาดำเนินการตามความพร้อมของแต่ละกลุ่ม และเตรียมความพร้อมเข้าสู่ ระบบการลงทะเบียนเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ต่อไป

12. บันทึกข้อมูลครัวเรือนเป้าหมาย ในระบบรายงานของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์)

13. บันทึกผลการดำเนินงานในระบบบริหารงบประมาณและบริหารกิจกรรม/โครงการ (Budget and Project Management : BPM)

14. สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรมส่งให้จังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ติดตาม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม และตรวจสอบการบันทึกข้อมูลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ในระบบรายงานของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์) ของอำเภอ ให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน

เงื่อนไข

1. การสนับสนุนวัสดุสาธิตฝึกปฏิบัติอาชีพต้องไม่เป็นลักษณะของการซื้อแจก และจัดทำ บันทึกการรับวัสดุฝึกปฏิบัติไว้เป็นหลักฐาน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
<p>2. การดำเนินกิจกรรมให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)</p> <p>3. กรณีครัวเรือนเป้าหมายในหมู่บ้านที่คัดเลือกดำเนินกิจกรรม ไม่ครบ 20 ครัวเรือน ด้วยข้อจำกัดด้านจำนวนครัวเรือนของหมู่บ้านที่มีน้อย ให้พิจารณาคัดเลือกครัวเรือนจากหมู่บ้าน สัมมาชีพชุมชน ปีงบประมาณ 2560 - 2563 ที่อยู่ใกล้เคียงร่วมกิจกรรมด้วยได้ ทั้งนี้ การพิจารณา ให้เป็นไปตามเกณฑ์กรม ฯ ที่กำหนด</p>	
กลุ่มเป้าหมาย	<p>รวมทั้งสิ้น จำนวน 150,000 คน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทีมวิทยากรสัมมาชีพชุมชน จำนวน 6,000 หมู่บ้าน ๆ ละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 30,000 คน 2. ประชาชนที่เป็นผู้แทนครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน 6,000 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 20 คน/ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 120,000 คน
งบประมาณ	จำนวน 150,000,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	ระดับหมู่บ้าน
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 1 - 2 (ตุลาคม 2563 – มีนาคม 2564) หมู่บ้านละ 1 วัน
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ประชาชนเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน มีอาชีพ และมีรายได้เพิ่มขึ้น</p>
ตัวชี้วัดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนประชาชนเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพ จำนวน 120,000 คน/ครัวเรือน 2. ร้อยละ 85 ประชาชนเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพ นำความรู้ไปประกอบอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน และมีรายได้เพิ่มขึ้น
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นายสุรศักดิ์ แผลงหล้า ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน โทรศัพท์ 08 9040 8118, 0 2141 6110 2. นางสาวธวัลรัตน์ เดชบุญมา นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 09 2505 2696, 0 2141 6111

2. จัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครัวเรือนสมาชิกชุมชนที่ผ่านการพัฒนาได้มีการรวมกลุ่มและสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ให้กับชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพตามขั้นตอน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา ทำความเข้าใจ แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2564 2. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาหมู่บ้านเป้าหมายการสร้างสมาชิกชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีครัวเรือนที่ผ่านการฝึกอบรมและประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน ได้ประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่องสามารถสร้างรายได้ และมีความต้องการของตลาด 3. กำหนดรูปแบบและจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินกิจกรรมการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ 4. ดำเนินกิจกรรมการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ ในรูปแบบการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 วัน โดยมีสาระสำคัญดังนี้   <ol style="list-style-type: none"> 4.1 เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มอาชีพ 4.2 ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มตามหลัก 5 ก และจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนากลุ่มอาชีพ   โดยพิจารณาดำเนินการตามความพร้อมของแต่ละกลุ่ม   5. ดำเนินการจดทะเบียนกลุ่มอาชีพกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 6. สนับสนุนให้ชุมชนจัดระบบบริหารการจัดการเงินทุนประกอบอาชีพ ส่งเสริมช่องทางการตลาด เพื่อให้กลุ่มสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง 7. บันทึกข้อมูลกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งในระบบรายงานของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์) 8. บันทึกผลการดำเนินงานในระบบบริหารงบประมาณและบริหารกิจกรรม/โครงการ (Budget and Project Management : BPM) 9. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานส่งให้จังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ติดตามตรวจสอบ การบันทึกข้อมูลครัวเรือนสมาชิกชุมชนในระบบรายงานของกรมการพัฒนาชุมชน (ออนไลน์) ของอำเภอให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน <p>เงื่อนไข การดำเนินกิจกรรมให้เว้นระยะห่างทางสังคมตามมาตรการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)</p>

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
กลุ่มเป้าหมาย	ร้อยละ 10 ของหมู่บ้านเป้าหมาย 6,000 หมู่บ้าน ที่มีครัวเรือนซึ่งผ่านการฝึกปฏิบัติอาชีพในกิจกรรมสร้างและพัฒนาสมาชิกชุมชนในระดับหมู่บ้าน จำนวน 12,000 คน แล้วนำผลจากการฝึกปฏิบัติไปประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง และมีอาชีพเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน รวมกันเป็นกลุ่ม จำนวน 600 กลุ่ม
งบประมาณ	จำนวน 5,220,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	ดำเนินการระดับหมู่บ้าน
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 3 (เมษายน - มิถุนายน 2563) หมู่บ้านละ 1 วัน
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ครัวเรือนสมาชิกชุมชนที่ผ่านการพัฒนาที่ประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทเดียวกัน และประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นกลุ่มอาชีพ
ตัวชี้วัดกิจกรรม	จำนวนกลุ่มอาชีพที่ได้รับการพัฒนา 600 กลุ่ม
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1. นายสุรศักดิ์ แผล่งหล้า ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมสมาชิกชุมชน โทรศัพท์ 08 9040 8118, 0 2141 6110 2. นางสมพิศ ปูนจตุรัส นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 08 1627 9323, 0 2141 6146

3. ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค มีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานสัมมาชีพชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถส่งเสริมองค์กรสตรีในการสนับสนุนการขับเคลื่อน กิจกรรมพัฒนาสตรีและครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน ระดับอำเภอ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา ทำความเข้าใจ แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2564 2. กำหนดรูปแบบและจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินกิจกรรมคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ประจำปี 2564 3. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานทีมสนับสนุนการขับเคลื่อนสัมมาชีพชุมชนระดับอำเภอ ลงพื้นที่คัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน จำนวนอย่างน้อยหมู่บ้านละ 3 ครัวเรือน โดยคัดเลือกเป้าหมายครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนที่ดำเนินการตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน และยังไม่เคยได้รับการคัดเลือกเป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2563 เพื่อเข้าร่วมคัดเลือกเป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนระดับจังหวัด 4. ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนที่ได้รับคัดเลือกจากอำเภอต้องจัดทำเอกสารรูปเล่ม จำนวน 3 เล่ม เนื้อหาประกอบด้วย ข้อมูลครัวเรือน ผลการดำเนินงานของครัวเรือน ภาพประกอบของครัวเรือน และให้อาเภอนำส่งเอกสารให้จังหวัด จำนวน 2 เล่ม <p>วิธีการดำเนินงาน ระดับจังหวัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ระดับจังหวัด จำนวน 1 ครัวเรือน โดยพิจารณาคัดเลือกจากเอกสารตามให้อาเภอจัดส่ง และลงพื้นที่ครัวเรือนเป้าหมายประกอบการพิจารณา 2. จัดทำเอกสารรูปเล่ม จำนวน 2 เล่ม เนื้อหาประกอบด้วย ข้อมูลครัวเรือน ผลการดำเนินงานของครัวเรือน ภาพประกอบของครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด ส่งสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค (จังหวัดเชียงราย ชลบุรี ขอนแก่น และจังหวัดสตูล) จำนวน 1 เล่ม เพื่อใช้เป็นเอกสารในการประกอบการพิจารณาคัดเลือกครัวเรือนตัวอย่างระดับภาค และส่งกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน 1 เล่ม (ภายหลังคัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่าง ระดับจังหวัด)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด /อำเภอ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด/ภาค โดยดำเนินการวิเคราะห์ทักษะ ความถนัด ความสามารถด้านอาชีพ และความต้องการอาชีพของครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด/ภาค เพื่อประเมินความพร้อมในการรับการสนับสนุนการประกอบอาชีพของครัวเรือนสมาชิกชุมชน ตามความประสงค์ของครัวเรือนสมาชิกชุมชน ตัวอย่าง

วิธีการดำเนินงาน ระดับภาค

1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ระยะเวลา 2 วัน

2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค ชี้แจงสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนครัวเรือนสมาชิกชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเป้าหมายสมาชิกชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

3. คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค และจัดทำแผนปฏิบัติการของคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค ประจำปี 2564 ในการสนับสนุนงานสมาชิกชุมชน

4. ดำเนินการพิจารณาการคัดเลือกครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค ๆ ละ 3 ครัวเรือน ตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเข้ารับการเชิดชูเกียรติในส่วนกลาง

5. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สรุปผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และรายงานผลพร้อมข้อมูลการจัดการความรู้ครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค ส่งให้กรมการพัฒนาชุมชน ภายในเดือนมิถุนายน 2564

6. บันทึกผลการดำเนินงานในระบบบริหารงบประมาณและบริหารกิจกรรม/โครงการ (Budget and Project Management : BPM)

เงื่อนไข การดำเนินกิจกรรมให้เว้นระยะห่างทางสังคมตามมาตรการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

กลุ่มเป้าหมาย

จำนวน 244 คน ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) จำนวน 228 คน
2. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดที่ตั้งภาค จำนวน 16 คน

งบประมาณ

จำนวน 780,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ

ระดับจังหวัด/ภาค

ระยะเวลาดำเนินการ

ไตรมาส 3 (เมษายน - มิถุนายน 2564) ภาคละ 2 วัน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน สามารถเป็นตัวอย่าง และเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนงาน
สัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. มีครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด จำนวน 76 ครัวเรือน
2. มีครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค จำนวน 12 ครัวเรือน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นางสาวรางคณา อินทรเจริญ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมผู้นำชุมชนและองค์กรชุมชน
โทรศัพท์ 08 9921 3784 , 0 2141 6151
2. นางสาวพวงเพชร ทิพย์ทอง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
โทรศัพท์ 08 4795 0899, 0 2141 6161

◆ โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมหลัก พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมย่อย พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

1. เสริมสร้างกระบวนการบริหารจัดการชุมชน

1.1 สัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจ เกิดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิต และการพัฒนาหมู่บ้านที่สมดุล สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จัดสัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป้าหมาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิต และการพัฒนาหมู่บ้านที่สมดุล สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาคัดเลือกครอบครัวพัฒนาจากครัวเรือนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป้าหมายที่มีความพร้อมเป็นต้นแบบ ในการขยายผล/ครัวเรือนของผู้นำชุมชน และครัวเรือนที่มีความสนใจตั้งใจเข้าร่วมโครงการฯ และสมัครใจเป็นครอบครัวพัฒนาตัวอย่าง หมู่บ้านละ 30 ครัวเรือน 2. พิจารณาคัดเลือกผู้แทนจากหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี 2552 - 2563 (บ้านพี่) ที่มีความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับผู้แทนครอบครัวพัฒนาพื้นที่เรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” เป้าหมายที่ผ่านการฝึกอบรมฯ ปี 2564 และพัฒนากร เพื่อเป็นที่ปรึกษาและร่วมสนับสนุนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ในการทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความรู้สร้างความเข้าใจ ขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่รูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” 3. กำหนดรูปแบบ วิธีการสัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง โดยพิจารณาจากกรอบการเรียนรู้ (สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่) ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 วิธีการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละขั้นตอนที่กำหนด 3.2 สร้างความเข้าใจ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ ศาสตร์พระราชา ทฤษฎีใหม่ บันได 9 ขั้น การวางแผนจัดการพื้นที่ในครอบครัว (มุ่งเน้นการปรับกรอบความคิด/กระบวนการทางความคิด หรือ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

Mindset) แนวทางการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในระดับบุคคล ครุฑเรือน และชุมชน อาทิเช่น

3.2.1 การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวพัฒนา ได้แก่ 1) อาหารมั่นคง (การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการแปรรูป) 2) สิ่งแวดล้อมยั่งยืน (การบริหารจัดการขยะ การจัดสุขลักษณะ ในบ้าน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า) 3) มีภูมิคุ้มกัน (การปฏิบัติศาสนกิจ การบำเพ็ญประโยชน์ และออกกำลังกายเสริมสุขภาพ)

3.2.2 การบริหารจัดการชุมชน ได้แก่ การรวมกลุ่มเพื่อการผลิต การพัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ สวัสดิการ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การตลาด ฯลฯ

3.2.3 การพัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน การออกแบบพื้นที่เพื่อการพึ่งตนเอง และรองรับภัยพิบัติในรูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” และทฤษฎีใหม่ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การขุดหนอง การทำคลองไส้ไก่ การทำฝายชะลอน้ำ คันกั้นน้ำ การบำรุงดิน การหมักดิน พลังงาน ทดแทน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เป็นต้น

3.2.4 การพัฒนาตามแนวทาง 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด และการประเมินความ “อยู่เย็น เป็นสุข” หรือความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness : GVH) มุ่งเน้น การอธิบายเพื่อสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญที่ต้องประเมินผล วิธีการประเมิน และกำหนด วันประเมินร่วมกัน

4. จัดสัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง อย่างน้อยหมู่บ้านละ 1 วัน ตามรูปแบบ และวิธีการที่กำหนด ตามข้อ 3 โดยมุ่งเน้นการปรับกรอบความคิด/กระบวนการทางความคิด (Mindset) ให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักถึงความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติของครอบครัวพัฒนาเป้าหมาย และขยายผลไปทุกครุฑเรือนเต็มพื้นที่ ให้มีทัศนคติและสร้างลักษณะนิสัยพึ่งตนเองตามบริบทและภูมิสังคม

6. ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้แทนครอบครัวพัฒนา 30 ครุฑเรือน/ครุฑเรือนอื่นที่สนใจ กลุ่มองค์กรชุมชน/เครือข่ายชุมชน และหน่วยงานภาคีอื่น ๆ เชื่อมโยงกับ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
พื้นที่ครัวเรือนเป้าหมายพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” ด้วยการร่วมเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ผ่านกิจกรรมเอามื้อสามัคคี (ลงแขก)	
7. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน 7 วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ	
ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19)	
กลุ่มเป้าหมาย	ผู้แทนครอบครัวพัฒนาอย่างน้อย 30 ครัวเรือน โดยคัดเลือกจากครอบครัวที่สมาชิกในครอบครัว มีกิจกรรมสมควรเป็นแบบอย่าง และสมัครใจเข้าร่วมโครงการสามารถขยายผลสู่ครอบครัวอื่น ๆ ได้ ด้วยการจัดเป็นจุดเรียนรู้ของชุมชนได้ต่อไป จำนวนทั้งสิ้น 342,420 คน/ครัวเรือน (จำนวน 11,414 หมู่บ้าน ๆ ละ 30 คน)
งบประมาณ	จำนวน 92,453,400 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป้าหมาย จำนวน 11,414 หมู่บ้าน
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาสที่ 1 – 2 (ตุลาคม 2563 – มีนาคม 2564) อย่างน้อยหมู่บ้านละ 1 วัน
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
ครอบครัวพัฒนาเป้าหมายมีความเข้าใจ และเกิดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิต และการพัฒนาหมู่บ้านที่สมดุล สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
จำนวนครอบครัวพัฒนาเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา 342,420 คน/ครัวเรือน	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1. นายรังสรรค์ หังสนาวิน ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน โทรศัพท์ 08 1171 0557, 0 2141 6105 2. นางสาวอรรณพ เพียรราษฎร์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 09 0951 0595, 0 2141 6163

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและชุมชนอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศักยภาพและบริบทของชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและชุมชนอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศักยภาพและบริบทของชุมชน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วางแผนเตรียมการดำเนินงาน โดยกำหนดรูปแบบ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงโดยต้องประกอบไปด้วยกรอบการเรียนรู้อย่างน้อย ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลของครัวเรือน เพื่อทำแผนชีวิตของครัวเรือน วิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน เพื่อจัดทำหรือทบทวน/ปรับแผนชุมชน สำหรับนำไปเป็นเครื่องมือในการกำกับทิศทางการพัฒนาหมู่บ้านต่อไป 1.2 การประเมินเพื่อตรวจสอบสภาพของหมู่บ้านตามเกณฑ์ประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของกระทรวงมหาดไทย (4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด) โดยคณะกรรมการหมู่บ้านร่วมกับคณะทำงานระดับตำบลจัดการประเมิน และกรอกข้อมูลหมู่บ้านตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด หลังจากนั้นคณะทำงานระดับอำเภอรับรองผลการประเมิน พร้อมจัดทำทะเบียนส่งผลการประเมินให้คณะทำงานระดับจังหวัดรับรองผล ทั้งนี้ ต้องจัดทำทะเบียนหมู่บ้านเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบผลกับข้อมูลหลังการพัฒนาต่อไป และนำผลจากการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาที่ทำให้ผ่านตัวชี้วัดหรือพัฒนาให้ดีขึ้น 1.3 ประเมินความ “อยู่เย็น เป็นสุข” หรือความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน ก่อนการพัฒนาหมู่บ้าน (ครั้งที่ 1) ผลที่ได้จากการประเมิน (Gross Village Happiness: GVH) นำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาที่ทำให้มีความสุขน้อย หรือพัฒนาให้ดีขึ้น และให้รายงานผลการประเมินฯ ให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ   2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านจัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับบุคคล ครัวเรือน รวมถึงระดับชุมชน ที่สอดคล้องกับอาชีพ สภาพการณ์ และผลการประเมินหมู่บ้านจากข้อ 1

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3. กำหนดกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำผลจากการส่งเสริมการจัดทำแผนชีวิตและแผนชุมชนประกอบด้วย ข้อมูลแผนชีวิตของครอบครัว ข้อมูลแผนชุมชน ข้อมูลจากการประเมินเพื่อตรวจสอบสภาพของหมู่บ้านตามเกณฑ์ประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของกระทรวงมหาดไทย (4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด) ผลการประเมินความ “อยู่เย็นเป็นสุข” หรือความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน ก่อนการพัฒนาหมู่บ้าน (ครั้งที่ 1) และผลจากการเรียนรู้ร่วมกันปฏิบัติในพื้นที่ครัวเรือนเป้าหมายพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” มาเป็นข้อมูลในการวางแผนกิจกรรมการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาให้ดีขึ้น โดยมุ่งเน้นการพึ่งตนเอง หมู่บ้านสามารถดำเนินการได้เอง หรือประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้แทนครอบครัวพัฒนา 30 ครัวเรือน/ครัวเรือนอื่นที่สนใจ กลุ่มองค์กรชุมชน/เครือข่ายชุมชน และหน่วยงานภาคีอื่น ๆ เชื่อมโยงกับพื้นที่ครัวเรือนเป้าหมายพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” ด้วยการร่วมเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ผ่านกิจกรรมเอามื้อสามัคคี (ลงแขก)

5. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน 7 วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ

ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19)

กลุ่มเป้าหมาย	ผู้แทนครอบครัวพัฒนา แกนนำหมู่บ้าน ผู้แทนกลุ่ม/องค์กร/คุ้มบ้าน ผู้แทนครัวเรือนอื่น ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อย่างน้อย 30 คน
งบประมาณ	จำนวน 92,453,400 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป้าหมาย จำนวน 11,414 หมู่บ้าน
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาสที่ 1- 2 (ตุลาคม 2563 – มีนาคม 2564) อย่างน้อยหมู่บ้านละ 1 วัน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
<p>ครอบครัว และหมู่บ้านเป้าหมาย สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และชุมชนอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศักยภาพและบริบทของชุมชน</p>	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
<p>จำนวนหมู่บ้านเป้าหมายที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง 11,414 หมู่บ้าน</p>	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นายรังสรรค์ หังสนาวิน ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน โทรศัพท์ 08 1171 0557, 0 2141 6105 2. นางสาวอรรรณ เพียรราษฎร์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 09 0951 0595, 0 2141 6163

1.3 การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.1 การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงระดับหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง และชุมชนอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศักยภาพและบริบทของชุมชน

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จัดกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง และชุมชนอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศักยภาพและบริบทของชุมชน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1. วางแผนและกำหนดกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน ข้อมูลจากการจัดทำแผนชีวิตและแผนชุมชน ข้อมูลจากการประเมินเพื่อตรวจสอบสภาพของหมู่บ้านตามเกณฑ์ประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของกระทรวงมหาดไทย (4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด) ข้อมูลจากผลการประเมินความ “อยู่เย็น เป็นสุข” หรือความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน ก่อนการพัฒนาหมู่บ้าน (ครั้งที่ 1) และบริบทพื้นที่ครัวเรือนเป้าหมายพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” เพื่อพัฒนาหมู่บ้านให้ดีขึ้น และพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นศูนย์เรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล”

2. ส่งเสริมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติร่วมกันของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนเป้าหมาย สำหรับฝึกปฏิบัติร่วมกันในแปลงของครัวเรือน “โคก หนอง นา โมเดล” ลงมือทำโดยการปฏิบัติจริง ที่สอดคล้องตามความต้องการของหมู่บ้านเป็นหลัก (ยกเว้นครุภัณฑ์ และไม่เป็นลักษณะของการซื้อแจก) กิจกรรมการพัฒนา อาทิเช่น

2.1 การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ตามสภาพของพื้นที่

2.2 การแปรรูปผลิตผลเพื่อเป็นการถนอมอาหาร และใช้ประโยชน์รูปแบบต่าง ๆ

2.3 การบริหารจัดการขยะ ลดการใช้ คัดแยกขยะ นำกลับมาใช้ซ้ำ หมักขยะเปียกเพื่อเป็นปุ๋ย หรือถังขยะเปียกลดโลกร้อน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประหยัดและเกื้อกูลกัน

2.4 กิจกรรมการสร้างอาชีพ สร้างรายได้

เป็นต้น

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3. ส่งเสริมความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นราชการ องค์กรเอกชน ตลอดจนสมาชิกในชุมชนนั้นเป็นสำคัญหากมีความพร้อมในการดำเนินการ เนื่องจากผลผลิตที่ได้จากครัวเรือนมีมากเพียงพอที่จะยกระดับการพัฒนาเป็นระดับก้าวหน้า คือ การรวมพลังกันในรูปกลุ่ม เพื่อร่วมกันดำเนินงานในด้านต่าง ๆ

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงให้ครัวเรือนเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และขยายผลไปยังครัวเรือนอื่นในหมู่บ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาให้ดีขึ้น

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้แทนครอบครัวพัฒนา 30 ครัวเรือน/ครัวเรือนอื่นที่สนใจ กลุ่มองค์กรชุมชน/เครือข่ายชุมชน และหน่วยงานภาคีอื่น ๆ เชื่อมโยงกับพื้นที่ครัวเรือนเป้าหมายพัฒนาพื้นที่ เป็นแหล่งเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” ด้วยการร่วมเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ผ่านกิจกรรมเอามื้อสามัคคี (ลงแขก)

6. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน 7 วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ

ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19)

กลุ่มเป้าหมาย ผู้แทนครอบครัวพัฒนา แกนนำหมู่บ้าน ผู้แทนครัวเรือนอื่น ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

งบประมาณ จำนวน 171,210,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป้าหมาย จำนวน 11,414 หมู่บ้าน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ 2 - 3 (มกราคม – มิถุนายน 2564)
อย่างน้อยหมู่บ้านละ 1 กิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

หมู่บ้านเป้าหมายมีกิจกรรมการพัฒนาตนเอง และชุมชนอย่างมีทิศทางที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดกิจกรรม

จำนวนหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11,414 หมู่บ้าน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นายรังสรรค์ หังสนาวิน ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน โทรศัพท์ 08 1171 0557, 0 2141 6105 2. นางสาวอรรรณ เพียรราษฎร์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 09 0951 0595, 0 2141 6163

1.3.2 การพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ ให้สามารถจำหน่ายในระบบออนไลน์ และช่องทางการตลาดอื่น ๆ ได้

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>1. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการระดับตำบล ดังนี้</p> <p>1.1 จัดทำฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย โดยพัฒนาการอำเภอ/พัฒนากร ผู้รับผิดชอบตำบล ร่วมกับสมาชิกกลุ่มอาชีพ จัดทำข้อมูลกลุ่มอาชีพที่ได้รับการพัฒนา (ที่ได้รับงบประมาณกรมฯ ปี 2563 ทุกหมู่บ้าน) อย่างน้อยประกอบด้วย ที่มาของกลุ่มอาชีพ ทะเบียนสมาชิกกลุ่มอาชีพ กฎหรือระเบียบหรือข้อบังคับกลุ่มอาชีพ ข้อมูลผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพ บัญชีรายรับ - รายจ่ายกลุ่มอาชีพ แผนการดำเนินงานกลุ่มอาชีพ เป็นต้น</p> <p>1.2 วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มอาชีพและจัดทำแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม รวมถึงภาคีการพัฒนาในพื้นที่ ดังนี้</p> <p>1.2.1 พัฒนาการอำเภอ พัฒนาการ ประธานเครือข่ายโอทอประดับอำเภอ/ตำบล ผู้แทนกลุ่มอาชีพตามข้อ 1 และผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกกลุ่มอาชีพ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในแต่ละตำบล ความพร้อมของกลุ่มอาชีพ โอกาสทางการตลาด <u>และควรมีการเชื่อมโยงปัจจัยการผลิตหรือเชื่อมโยงต่อยอดผลิตภัณฑ์จากกลุ่มอาชีพอื่นด้วย</u> อย่างน้อยตำบลละ 1 กลุ่มอาชีพ</p> <p>1.2.2 พัฒนาการอำเภอ/พัฒนากร ผู้รับผิดชอบร่วมกับสมาชิกกลุ่มที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกตามข้อ 1.2.1 ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพ ทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การตลาด เป็นต้น</p> <p>1.3 สร้างการเรียนรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ</p> <p>1.3.1 พัฒนาการอำเภอ/พัฒนากร สร้างการเรียนรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ โดยผู้มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์</p> <p>1.3.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลระหว่างคนและช้าง</p> <p>1.4 จำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ และช่องทางการตลาดอื่น ๆ</p> <p>1.5 สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานให้จังหวัดทราบ</p>
รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สนับสนุนการดำเนินงาน รวบรวมรายงานและสรุปผลการดำเนินงานรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบบริหารงบประมาณและบริหารกิจกรรม/โครงการ (BPM) ภายใน 7 วันหลังดำเนินการแล้วเสร็จ

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มอาชีพในตำบลเป้าหมาย จำนวน 45 ตำบล อย่างน้อยตำบลละ 1 ผลิตภัณฑ์

งบประมาณ จำนวน 17,599,500 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ ระดับตำบล จำนวน 45 ตำบล

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 1 – 3 (ตุลาคม 2563 – มิถุนายน 2564)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สมาชิกกลุ่มอาชีพมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานกลุ่มอาชีพ
2. ผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ บรรลุเกณฑ์มีความสวยงามมีอัตลักษณ์

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. เติบโตปริมาณ
  - กลุ่มอาชีพได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 45 กลุ่มอาชีพ
  - มีผลิตภัณฑ์และบรรลุเกณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา จำนวน 45 ผลิตภัณฑ์
2. เติบโตคุณภาพ
  - ร้อยละ 80 ของกลุ่มอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ 1. นายรังสรรค์ หังสนาวิน

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน

โทรศัพท์ 08 1171 0557, 0 2141 6105

2. พ.อ.อ. วุฒิวิชัย มีโชค นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 09 5779 1326, 0 2141 6147

หมายเหตุ: ผลิตภัณฑ์ หมายถึง ตัวสินค้า รูปแบบสินค้า รวมถึงบรรจุภัณฑ์และหีบห่อ

1.4 กิจกรรมการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่รูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล”

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้าง/พัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับประชาชนในรูปแบบ "โคก หนอง นา โมเดล" ระดับหมู่บ้าน

รายละเอียดการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คริวเรือนเป้าหมาย “โคก หนอง นา โมเดล” วางแผนและออกแบบแปลนพื้นที่ของตนเอง ตามภูมิสังคม ร่วมกับภาคีเครือข่าย ช่างผู้ออกแบบในพื้นที่ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสนับสนุนงบประมาณสำหรับการปรับปรุงพื้นที่เรียนรู้ชุมชน ตามจำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรร โดยดำเนินการตามรูปแบบข้อ 1 ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 งานครุภัณฑ์ปรับปรุงพื้นที่ โคก หนอง นา โมเดล ขนาด 1 ไร่ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1 งานปรับปรุงพื้นที่ ปริมาณดินขุด จำนวน 1,500 ลูกบาศก์เมตร 2.1.2 จัดซื้อพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ตามความต้องการของคริวเรือนที่เข้าร่วมโครงการฯ   2.2 งานครุภัณฑ์ปรับปรุงพื้นที่ โคก หนอง นา โมเดล ขนาด 3 ไร่ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 2.2.1 งานปรับปรุงพื้นที่ ปริมาณดินขุด จำนวน 4,000 ลูกบาศก์เมตร 2.2.2 จัดซื้อพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ตามความต้องการของคริวเรือนที่เข้าร่วมโครงการฯ   3. ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่เป้าหมาย และพัฒนาสภาพแวดล้อม ให้เป็นแหล่งเรียนรู้รูปแบบ “โคก หนอง นา โมเดล” ตามจำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรร 4. พัฒนาพื้นที่ให้เอื้อต่อการใช้งาน ด้วยการนำศาสตร์พระราชและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ด้านการฟื้นฟูดิน ด้านการบริหารจัดการน้ำ ด้านการใช้ประโยชน์ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ให้เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ 5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่เรียนรู้ให้เกิดความต่อเนื่อง ร่วมกับภาคีเครือข่ายการพัฒนา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชนและนอกชุมชน 6. ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้แทนครอบครัวพัฒนา 30 คริวเรือน/คริวเรือนอื่นที่สนใจ กลุ่มองค์กรชุมชน/เครือข่ายชุมชน และหน่วยงานภาคีอื่น ๆ เชื่อมโยงกับพื้นที่คริวเรือนเป้าหมายพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” ด้วยการร่วมเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ผ่านกิจกรรมเอามื้อสามัคคี (ลงแขก)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
<p>7. สนับสนุนการดำเนินงานการถ่ายทอดความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสาธิตการใช้ชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่แหล่งเรียนรู้ “โคก หนอง นา โมเดล” ให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสามารถให้บริการประชาชนได้ และรายงานผลให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ</p> <p>8. สรุปและประเมินผลการดำเนินงานพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน 7 วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ</p> <p>**ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19)**</p>	
กลุ่มเป้าหมาย	พื้นที่เรียนรู้ชุมชนจำนวน 11,414 แห่ง แบ่งเป็น พื้นที่ 1 ไร่ จำนวน 8,780 แห่ง และพื้นที่ 3 ไร่ จำนวน 2,634 แห่ง
งบประมาณ	จำนวน 670,792,700 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่เรียนรู้ชุมชนเป้าหมาย จำนวน 11,414 แห่ง
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาสที่ 2 (มกราคม – มีนาคม 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
หมู่บ้านเป้าหมายได้รับการพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
<ol style="list-style-type: none"> มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 11,414 แห่ง ร้อยละ 80 ของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสามารถให้บริการประชาชนได้ 	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> นายรังสรรค์ หังสนาวิน ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน โทรศัพท์ 08 1171 0557, 0 2141 6105 นางสาวอรรรณ เพียรราษฎร์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 09 0951 0595, 0 2141 6163

2. ประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการพัฒนา สรุบบทเรียนและค้นหาแนวทาง วิธีพัฒนาต่อยอด การส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อประเมินผลการพัฒนา สรุบบทเรียนและค้นหาแนวทาง วิธีพัฒนาต่อยอดการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านเป้าหมายร่วมกัน ประเมินผลระดับการพัฒนาของหมู่บ้านตามเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทย (4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด) โดยระบุผลการดำเนินงานแยกรายตัวชี้วัดตามแบบประเมินผล จัดระดับการพัฒนาหมู่บ้าน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ พออยู่พอกิน อยู่ดีกินดี และมั่งมีศรีสุข เปรียบเทียบผลกับก่อนการพัฒนา (ครั้งที่ 1) พร้อมจัดทำทะเบียนผลการจัดระดับการพัฒนาหมู่บ้าน ส่งผลการประเมินให้คณะกรรมการพัฒนาชุมชน และประกาศเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้กรมการพัฒนาชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านเป้าหมายร่วมกัน ประเมินความ “อยู่เย็น เป็นสุข” หรือความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (GVH) (ครั้งที่ 2) โดยระบุผลการดำเนินงานแยกรายตัวชี้วัดตามแบบประเมินผลที่กรมฯ กำหนดเพื่อเปรียบเทียบผลกับก่อนการพัฒนา (ครั้งที่ 1) วางแผนที่จะพัฒนาหรือขยายผลต่อไป และรายงานผลให้ กรมการพัฒนาชุมชนทราบ ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านเป้าหมาย ถอดบทเรียนองค์ความรู้ เพื่อเป็นความรู้ การถ่ายทอดเป็นแบบอย่างแก่หมู่บ้านอื่น และค้นหาข้อบกพร่อง สรุปผลไว้เป็นหลักฐานความรู้ ในการปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านต่อไป พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านในภาพรวมจัดทำเป็นเอกสารความรู้ อย่างน้อย 1 ฉบับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านเป้าหมาย จัดทำป้ายศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามความเหมาะสมของพื้นที่

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมู่บ้านเป้าหมายขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง สามารถต่อยอดขยายผลให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของหมู่บ้าน/ชุมชน และสามารถขยายผลการพัฒนาไปยังหมู่บ้านอื่น ๆ โดยผ่านกลไกของคณะกรรมการบริหารศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน 7 วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ

ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid – 19)

กลุ่มเป้าหมาย ผู้แทนครอบครัวพัฒนา แกนนำหมู่บ้าน ผู้แทนกลุ่ม/องค์กร/คุ้มบ้าน ผู้แทนครัวเรือนอื่น ๆ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อย่างน้อย 30 คน

งบประมาณ จำนวน 92,453,400 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเป้าหมาย จำนวน 11,414 หมู่บ้าน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ 3 - 4 (เมษายน – กันยายน 2564)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

หมู่บ้านเป้าหมายมีการประเมินผลการพัฒนา สรุปบทเรียนและค้นหาแนวทางวิธีพัฒนาต่อยอดการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดกิจกรรม

ร้อยละ 85 ของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุขมวลรวมเพิ่มขึ้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ 1. นายรังสรรค์ หังสนาวิน

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน

โทรศัพท์ 08 1171 0557, 0 2141 6105

2. นางสาวอรวรรณ เพียรราษฎร์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 09 0951 0595, 0 2141 6163

2.1.2 คัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี 2564

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงโดดเด่นเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน สำหรับเข้ารับพระราชทานโล่รางวัลเพื่อเชิดชูเกียรติ รวมทั้งเข้าเฝ้าฯทูลละอองพระบาท สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

2. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้นำกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น

3. เพื่อพัฒนาและยกระดับผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชนที่สมัครใจเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนให้ผ่านการรับรองด้วยระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดต้องดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นทุกประเภทให้มีมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ก่อนการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นตามแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมายตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

1. ชั้นเตรียมการ

1.1 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด คณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (จังหวัด/อำเภอ) และคณะอนุกรรมการอื่น ๆ โดยมีโครงสร้างคณะกรรมการส่วนภูมิภาค ดังนี้

1) คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นคณะกรรมการในระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และภาคีการพัฒนา จำนวน 7 - 15 คน ได้แก่

- รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้แทนองค์กรภาคีเครือข่ายพัฒนาชุมชนในจังหวัด เป็นคณะกรรมการฯ
- พัฒนาการจังหวัด เป็นเลขานุการฯ
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

มีอำนาจหน้าที่

1. ให้ความเห็นชอบในการกำหนดรูปแบบ วิธีการเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินผลตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
2. แต่งตั้งคณะกรรมการทุกระดับ
3. พิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
4. จัดทำประกาศจังหวัด และใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

2) คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน เป็นคณะกรรมการในระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและภาคีการพัฒนา จำนวน 7 - 15 คน ได้แก่

- พัฒนาการจังหวัด เป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย เป็นคณะกรรมการฯ
- ภาคีการพัฒนา ภาคเอกชน และ/หรือ ประชาชน ในจังหวัด ที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นเลขานุการฯ
- นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัดที่ พัฒนาการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

มีอำนาจหน้าที่

1. ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอในการดำเนินงาน พัฒนากลุ่มเป้าหมายตามแนวทางระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
2. จัดทำร่างเกณฑ์การประเมินผู้เสนอขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
3. จัดประชุมคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อประเมินผู้ขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
4. จัดทำร่างระเบียบผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) และเสนอคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดเพื่อดำเนินการ พิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

5. จัดทำทะเบียนข้อมูลผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

6. จัดทำเอกสารเผยแพร่หรือดำเนินการประชาสัมพันธ์ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

3) คณะอนุกรรมการในระดับอำเภอ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และภาคีการพัฒนา จำนวน 5 - 9 คน ได้แก่

- นายอำเภอ หรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมายเป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในอำเภอ เป็นคณะกรรมการฯ
- ภาคีการพัฒนา ภาคเอกชน/ประชาชนในอำเภอ เป็นคณะกรรมการฯ
- พัฒนาการอำเภอ เป็นเลขานุการฯ
- พัฒนาการในสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

มีอำนาจหน้าที่

1. ติดตามการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

2. บูรณาการความรู้ ความเชี่ยวชาญจากที่หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้ผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

3. ตรวจสอบประเมินแก่งกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

4. สรุปให้ความเห็นในการรับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

4) คณะอนุกรรมการอื่น ๆ ตามที่จังหวัดเห็นว่ามีความเหมาะสม

จังหวัดและ/หรืออำเภอ พิจารณาตามความเหมาะสม ในการจัดตั้ง **ทีมพี่เลี้ยง** ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและภาคีการพัฒนา (เช่น ชุดปฏิบัติการประจำตำบล ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น เครือข่ายผู้ผ่าน (มชช.) จำนวนตามความเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการสร้างความรู้ ความเข้าใจและช่วยเหลือการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ในแต่ละขั้นตอนจนได้รับการรับรองมาตรฐาน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด กำหนดรูปแบบกระบวนการงาน ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย จำนวนหน่วยนับ วิธีการประเมิน ช่วงเวลาการดำเนินการ หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย แยกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ก. กำหนดตามพื้นที่ โดย 1 อำเภอให้ดำเนินการ 4 กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน เป้าหมายละ 1 หน่วยนับ **หรือ**

ข. กำหนดตามตัวพัฒนากร โดยกำหนดให้พัฒนากรทุกคน ต้องรับผิดชอบ การดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 1 กลุ่มเป้าหมาย เช่น พัฒนาผู้นำชุมชนให้เป็น ผู้นำมาตรฐาน จำนวน 1 คน (ต้องไม่ซ้ำกัน) หรือตามที่จังหวัดเห็นว่าเหมาะสม

ทั้งนี้ เป็นการพัฒนามาตรฐานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเสนอชื่อเข้าคัดเลือกประกวด กิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และมีโอกาสเข้ารับรางวัลเชิดชูเกียรติต่อไป

1.3 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เลือกเป้าหมาย วางแผนการบริหารจัดการ ตามแนวทางการยกระดับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

2. ขั้นการรับสมัคร

2.1 พัฒนาการประชาสัมพันธ์ คัดเลือกบุคคล กลุ่ม องค์กร และชุมชนที่สนใจหรืออาสา พัฒนา หรือเชิญชวนกลุ่มเป้าหมายที่สนใจ สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานเพื่อพัฒนาตนเองของกลุ่มผู้นำ กลุ่มองค์กร เครือข่ายหรือชุมชน ผลที่ได้รับ จากการเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง ทั้งต่อตนเองและสังคม เช่น ความรู้ บุคลิกภาพ ทักษะ การทำงาน เป็นต้น

2.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ รับใบสมัครและตรวจสอบหลักฐาน (ตามที่จังหวัด กำหนด) ส่งรายชื่อและข้อมูลให้จังหวัด

2.3 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำทะเบียน/ฐานข้อมูลผู้สมัคร

3. ขั้นส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย

3.1 พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาทำความเข้าใจ แนวทาง ขอบเขตของตัวบ่งชี้ อาจร่วมกันกำหนดเกณฑ์ย่อยสำคัญในแต่ละตัวบ่งชี้ และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเอง ตามศักยภาพ และท้าทายความสามารถ กำหนดระยะเวลาในการพัฒนาตนเอง

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3.2 พัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองก่อนการพัฒนาตนเอง โดยวิธีการมีส่วนร่วม ใช้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่กำหนด เพิ่มเติมปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม สํารวจการประเมินตนเอง พื้นฐาน ความสามารถของกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ณ ปัจจุบัน เปรียบเทียบค่าคะแนนจริงกับคะแนนเต็มตามมาตรฐาน เพื่อให้เห็นถึงสิ่งที่จะต้องทำเพื่อพัฒนาศักยภาพไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

3.3 พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนการพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด สิ่งที่ต้องทำการเสริมสร้างความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านใด วิธีการช่วงเวลา ผู้รู้ที่อาจสนับสนุนความรู้ความสามารถ และหลักฐานเอกสารในการพัฒนาตนเอง และการรายงานผลการพัฒนาตนเอง

3.4 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายให้ตรงตามมาตรฐาน

3.5 นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด และพัฒนาการบูรณาการกิจกรรมเพื่อการพัฒนา มาตรฐานกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการเหมือนกันในรูปกลุ่ม เช่น อบรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนด้านการเป็นวิทยากรกระบวนการ 1 รุ่น รวมทั้งจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคล เพื่อเสริมสร้างความสามารถเป็นการเฉพาะด้วยวิธีการสร้างการเรียนรู้ (Experience Learning) และการเรียนรู้ขณะปฏิบัติงาน (On the Job Training) การสอนแนะนำงาน (Coaching) ซึ่งพัฒนาการมีความเชี่ยวชาญอยู่แล้วและสอนงานได้ รวมทั้งการติดตามให้กำลังใจ (Cheer Up) ทบทวนผลการเรียนรู้ วิธีการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ควรปรับ ประยุกต์วิธีการพัฒนาให้เหมาะกับผู้เรียนและกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์สูงสุด

3.6 พัฒนาการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองหลังการพัฒนา ในช่วงเวลาที่กำหนด ตรวจสอบผลการประเมินและหลักฐานประกอบ เพื่อเตรียมพร้อมในการส่งผลประเมินในระดับอำเภอและจังหวัด

4. ขั้นตอนการประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนา

4.1 คณะอนุกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด และอำเภอ กำหนดรูปแบบ วิธีการและเครื่องมือในการประเมินผล โดยพิจารณาจากความเชื่อมโยง สอดคล้อง ความสัมพันธ์กันระหว่างแผนการพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย และกิจกรรมที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดขึ้นเพื่อการพัฒนาศักยภาพ ว่าสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ได้จริง น่าเชื่อถือหรือไม่

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

4.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการระบบมาตรฐานงานชุมชน ระดับจังหวัดในการประเมินผลและรับรองมาตรฐานงานชุมชน (มชช.) โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภาคี เป็นคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลการยกระดับความสามารถในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการยอมรับในศักยภาพมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมาย และพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมสนับสนุน ยกระดับ ต่อยอดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.3 วิธีการประเมิน อาจให้กลุ่มเป้าหมายนำเสนอผลการเปลี่ยนแปลงทักษะ ความรู้ ที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาตนเองด้วยตัวเอง และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเสนอวิธีการ กิจกรรมพัฒนาให้กับกลุ่มเป้าหมาย

4.4 คณะกรรมการทั้งระดับจังหวัดและอำเภอพิจารณาความสำเร็จจากการบรรลุเป้าหมาย ตามกำหนด และความเป็นไปได้ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งที่อำเภอจัดให้ และที่กลุ่มเป้าหมายใฝ่รู้ พัฒนาตนเอง สอดคล้อง เหมาะสม ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถเพิ่มขึ้นจริง

4.5 คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด ประกาศผลกลุ่มเป้าหมายที่มีผลความเปลี่ยนแปลง มีหลักฐานน่าเชื่อถือ สมควรผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสมควรได้รับการยกย่องตามความเป็นจริง

4.6 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดทำทะเบียนผู้ผ่านการประเมิน ประกาศผล มอบประกาศนียบัตร และรายงานผล ให้กรมฯ ทราบ และนำ Profile ของผู้ที่โดดเด่นเป็นตัวอย่างมาประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ผ่านเว็บไซต์ของจังหวัด การประชุมจังหวัด รวมถึงเชิญเกียรติผู้ผ่านการรับรองฯ ตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น การจัดกิจกรรมประกาศเกียรติคุณ การมอบเกียรติบัตรตามความเหมาะสม ตามดุลยพินิจของจังหวัด

ทั้งนี้ ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐาน การพัฒนาชุมชนถือเป็นความสามารถและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน

5. การรายงานผล

ให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามแบบรายงานศูนย์ข้อมูลกลาง (DOC) จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

5.1 สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้กรมฯ ภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 (สมัครระหว่างเดือนธันวาคม – มกราคม 2564)

5.2 สรุปลผลผู้ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัด พร้อมไฟล์ภาพการดำเนินงาน ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2564 (รายงานการพัฒนา)

5.3 คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัดที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ อย่างน้อย 1 กลุ่มเป้าหมาย ส่งให้กรมฯ เป็นเอกสารและแผ่น CD ภายในวันที่ 30 กรกฎาคม 2564

กิจกรรมที่ 2 การคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

1. ศึกษารายละเอียดแนวทางการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ทั้ง 5 ประเภท ตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

2. แต่งตั้งคณะกรรมการ

2.1 จังหวัดดำเนินการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประกอบด้วย ส่วนราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ/ผู้แทนภาคประชาชน (ผู้นำหมู่บ้าน/กิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นในปีที่ผ่านมา) หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ในสาขาต่าง ๆ เป็นต้น หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากลั่นกรองฯ ให้เหลือจำนวนหนึ่งก่อน แล้วเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาตัดสินอีกครั้งหนึ่งตามที่จังหวัดเห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้ ควรแจ้งให้ทุกอำเภอทราบล่วงหน้าด้วย

2.2 สำหรับการคัดสรรครวัเรือ่นสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ให้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) ร่วมเป็นกรรมการพิจารณาคัดเลือกครวัเรือ่นสัมมาชีพตัวอย่างตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด จังหวัดละ 1 ครวัเรือ่น

3. ประชุมคณะกรรมการ

จังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด เพื่อร่วมกันจัดทำแผนดำเนินงาน กำหนดการตรวจเยี่ยม และหลักเกณฑ์ในการคัดสรรฯ ตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1.1) หมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งจังหวัดได้ประกาศเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบที่กรมการพัฒนาชุมชนสนับสนุนเป็นอันดับแรก (ก่อนปี 2564) หรือหมู่บ้านที่หน่วยงานอื่น ๆ สนับสนุนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง โดยต้องผ่านการประเมินตัวชี้วัดหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของกรมการพัฒนาชุมชน

1.2) มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์สู่การปฏิบัติ 3 สร้าง คือ สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ที่เน้นความพอเพียงเริ่มต้นจากครัวเรือนตนเอง โดยต้องปรากฏผลเป็นที่ยอมรับของชุมชน

1.3) มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนที่เป็นรูปธรรมและสามารถต่อยอดได้ เช่น การยกระดับรายได้ของครัวเรือนเป้าหมาย มีกลุ่มอาชีพเพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาเป็นกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP หรือสามารถเชื่อมโยงกับบริษัท ประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ได้

1.4) เป็นหมู่บ้านที่สามารถเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการชุมชนเพื่อพึ่งตนเองได้ โดยคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

1.5) หมู่บ้านที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษาสถานะดีเด่นไว้เป็นเวลา 5 ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

1.6) เป็นหมู่บ้านที่ผ่านการรับรองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) แล้ว

1.7) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับแนวทางการคัดเลือกหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ และพิจารณาให้ครอบคลุมการดำเนินกิจกรรมพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ รวมทั้ง การส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชน ตลอดจนมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนชุมชนได้อย่างเหมาะสม รวมถึงพิจารณาจากกิจกรรมตามยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือกิจกรรมตามนโยบายของหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยจังหวัดสามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวชี้วัดหลัก - ย่อย เพิ่มเติม หรือปรับปรุงได้ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งให้คำแนะนำให้ครอบคลุมทุกมิติ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

2) ประเภทผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

2.1) ต้องเป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่เป็นแกนนำในการพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล โดยเป็นผู้ริเริ่ม สร้างสรรค์ ประสานงาน และดำเนินการพัฒนาร่วมกับชาวบ้าน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เพื่อให้การพัฒนาหมู่บ้านตำบล บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำงานโดดเด่นเป็นที่ยอมรับของสังคม แยกเป็น ชาย 1 คน หญิง 1 คน

2.2) มีบทบาทตามภารกิจหลักของผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ตามแนวทางการส่งเสริมโดยกรมการพัฒนาชุมชน และต้องมีหน้าที่ปฏิบัติงานในหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน ปี 2547 (ข้อ 16)

2.3) มีการปฏิบัติและการเข้าไปมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน ท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน ตามหลักกิจกรรม 3 สร้าง คือ สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ที่เป็นรูปธรรม

2.4) ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษา สถานะดีเด่นไว้เป็นเวลา 5 ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

2.5) เป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ผ่านการรับรองตามระบบมาตรฐาน การพัฒนาชุมชน (มชช.) แล้ว

2.6) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

3) ประเภทองค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

3.1) กลุ่ม/องค์กร ที่กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุน เช่น คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คณะกรรมการโครงการ แก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) กองทุนแม่ของแผ่นดิน ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มอาชีพ เป็นต้น

3.2) มีการปฏิบัติและการเข้าไปมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน ท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน ตามหลักกิจกรรม 3 สร้าง คือ สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ที่เป็นรูปธรรม

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3.3) กลุ่ม/องค์กรที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษาสถานะดีเด่นไว้เป็นเวลา 5 ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

3.4) เป็นกลุ่ม/องค์กรที่ผ่านการรับรองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) แล้ว

3.5) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

4) ประเภทศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

4.1) ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่เข้มแข็ง สามารถประสานบูรณาการแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติตามภารกิจศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) ให้เป็นที่ประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นแหล่งศึกษาดูงานได้

4.2) ผ่านตัวชี้วัดและเกณฑ์การพิจารณาประกอบการจัดระดับการพัฒนา ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) 5 หมวด 23 ตัวชี้วัด ต้องได้คะแนนรวมอยู่ในระดับ 3 (เข้มแข็ง)

4.3) มีการปฏิบัติและการเข้าไปมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน ตามหลักกิจกรรม 3 สร้าง คือ สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมที่เป็นรูปธรรม

4.4) ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษาสถานะดีเด่นไว้เป็นเวลา 5 ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

4.5) เป็นศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่ผ่านการรับรองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) แล้ว

4.6) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

5) ประเภทครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค ให้พิจารณาคัดเลือกจาก

5.1) จังหวัดพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานคัดเลือกโดยให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (ภพสจ.) มีบทบาทในการคัดเลือก

5.2) เป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านเป้าหมายสัมมาชีพชุมชนที่ยังไม่เคยได้รับรางวัลครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

5.3) มีการปฏิบัติและการเข้าไปมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน ตามหลักกิจกรรม 3 สร้าง คือ สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมที่เป็นรูปธรรม

5.4) จังหวัดประกาศเป็นครัวเรือนที่ได้รับคัดเลือกตามเกณฑ์ประเมินครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างให้เป็นครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างของจังหวัด ๆ ละ 1 ครัวเรือน และส่งรายชื่อให้คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกตามเกณฑ์ประเมินและประกาศผลการคัดเลือกครัวเรือนที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับภาค ๆ ละ 3 ครัวเรือน รวม 12 ครัวเรือน ส่งรายชื่อให้กรมฯ ทราบเพื่อรับรางวัล

5.5) หัวหน้าหรือสมาชิกของครัวเรือนสมาชิกชุมชนต้องผ่านการรับรองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) แล้ว

5.6) จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

4. แจ้งแนวทางการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น แผนการดำเนินงานและกำหนดการตรวจเยี่ยมให้ระดับอำเภอทราบ

5. ดำเนินการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดและติดตามผลความก้าวหน้าของระดับอำเภอ

6. ประกาศผลการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ดังนี้

6.1 การประกาศรางวัลประเภทที่ 1 - 4 ให้จัดทำเป็นประกาศของจังหวัด และจัดทำใบประกาศเกียรติคุณหรือโล่รางวัลมอบให้หมู่บ้านฯ และกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น โดยจัดพิธีมอบรางวัลในการประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดหรือในกิจกรรมอื่น ๆ ตามที่จังหวัดเห็นว่าเหมาะสม

6.2 การประกาศรางวัลสำหรับประเภทที่ 5 ให้ส่งข้อมูลครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่างระดับจังหวัด ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของคณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.) ภายในเดือนพฤษภาคม 2564 และมอบวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนสมาชิกชุมชนตัวอย่าง จำนวน 5,000 บาท

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

7. แจ้งอำเภอดำเนินการถอดบทเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด โดยให้จัดทำเฉพาะประเด็นสำคัญ โดดเด่น และมีภาพประกอบตามแบบฟอร์มที่กำหนดส่งให้จังหวัดและจังหวัดจัดส่งให้กรมฯ พร้อมสำเนาประกาศฯ ของจังหวัด และรายงานผลการคัดสรรฯ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2564 ในกิจกรรมทุกประเภท

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

1. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงแนวทางการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น โดยการจัดเวทีประชาคมในหมู่บ้าน หรือเวทีการประชุมส่วนราชการต่าง ๆ

2. พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ที่มีคุณสมบัติตามแนวทางการคัดสรรฯ ที่จังหวัดแจ้ง จำนวน 5 ประเภท ๆ ละ 1 กิจกรรม และแจ้งรายชื่อส่งให้จังหวัดเพื่อจัดทำกำหนดการตรวจเยี่ยม

3. แจ้งประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมในการคัดสรรฯ ตามกำหนดการที่จังหวัดแจ้ง และอำเภอทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษาในการเข้ารับการคัดสรรฯ

4. แจ้งผลการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นตามประกาศของจังหวัดให้ผู้นำที่ชนะเลิศและดำเนินการถอดบทเรียนหมู่บ้านและกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด พร้อมรวบรวมส่งให้จังหวัด

5. ประสานกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย หมู่บ้าน กลุ่ม องค์กรชุมชน และศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดีเด่นระดับจังหวัด จัดทำป้ายแสดงไว้ที่หมู่บ้าน/ที่ทำการกลุ่ม องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชนตามความเหมาะสม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและประชาสัมพันธ์ขยายผลการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

1. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข”	จำนวน 76 รางวัล
2. ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)	จำนวน 152 รางวัล
3. องค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน	จำนวน 76 รางวัล
4. ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.)	จำนวน 76 รางวัล
5. คริวเรือนัสม้าชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค (ภาคละ 3 รางวัล)	จำนวน 12 รางวัล

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
ประเภทรางวัล	
<ol style="list-style-type: none"> 1. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข”: โล่รางวัลพระราชทานจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2. ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.): โล่รางวัล “สิ่งททอง” 3. องค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน: โล่รางวัล “สิ่งททอง” 4. ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.): โล่รางวัล “สิ่งททอง” 5. ครีวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างระดับภาค: โล่รางวัล “สิ่งททอง” 	
งบประมาณ	<p>จำนวน 1,519,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ค่าใช้จ่ายในการประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนระดับจังหวัด ในการประเมินผลและรับรองมาตรฐานงานชุมชน (มชช.) จำนวน 76 จังหวัดๆ ละ 10,000 บาท เป็นเงิน 760,000 บาท 2. ค่าใช้จ่ายการดำเนินกิจกรรมคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี 2564 จำนวน 76 จังหวัด เป็นเงิน 759,000 บาท <p>งบประมาณสำหรับการประชุมเตรียมการระดับจังหวัด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 จังหวัดที่มีอำเภอ จำนวน 3 - 7 อำเภอ จำนวน 18 จังหวัด ๆ ละ 5,000 บาท 2.2 จังหวัดที่มีอำเภอ จำนวน 8 - 12 อำเภอ จำนวน 33 จังหวัด ๆ ละ 10,000 บาท 2.3 จังหวัดที่มีอำเภอ จำนวน 13 - 17 อำเภอ จำนวน 12 จังหวัด ๆ ละ 12,000 บาท 2.4 จังหวัดที่มีอำเภอ จำนวน 18 - 32 อำเภอ จำนวน 13 จังหวัด ๆ ละ 15,000 บาท
หน่วยดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	ระดับจังหวัด 76 จังหวัด
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 1 - 3 (ตุลาคม 2563 - มิถุนายน 2564)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
<p>1. ร้อยละ 80 ของผู้นำชุมชน/กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายชุมชน และชุมชนที่สมัครใจ เข้าสู่ระบบมาตรฐานชุมชนใน 76 จังหวัด ผ่านเกณฑ์การประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)</p> <p>2. จำนวนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)กลุ่ม/องค์กรชุมชนแกนหลักฯ และศูนย์ประสานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) คราวเรือนสัมมาชีพชุมชนตัวอย่างที่มีผลการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนดีเด่น เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนระดับจังหวัด จำนวน 392 รางวัล</p>	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นางสาวศศิวิมล ยินดี ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน โทรศัพท์ 0 2141 6109 2. นางสาวชุติมณฑน์ อุตสาหะ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 2677 3. นางสาวชุตินา ภูมิแก้ว นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6132 (มชช.)

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

◆ โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1.1 เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างพลังเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2. เพื่อเสริมสร้างบทบาทของเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอในการใช้พลังชุมชนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3. เพื่อให้คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ มีการตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างเข้มข้น และนำผลการตรวจสอบสุขภาพมายกระดับการพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยเน้นหมู่บ้านกองทุนแม่ฯระดับ C และระดับ B ตามลำดับ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1. อำเภอร่วมกับประธานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับอำเภอ กำหนดกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมประชุมโดยคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอจากหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินที่มีผลการตรวจสอบสุขภาพอยู่ในระดับ C เป็นลำดับแรก และระดับ B ตามลำดับ โดยร่วมกันกำหนดหลักสูตรการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ เป้าหมาย จำนวน 10 คน ระยะเวลา 1 วัน เช่น การตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน กฎระเบียบเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ การบริหารจัดการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ บทบาทและภารกิจของเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอในการสนับสนุนส่งเสริมหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมกองทุนแม่ของแผ่นดิน หมู่บ้านละ 5 กิจกรรม เป็นอย่างน้อย ฯลฯ

2. อำเภอแจ้งประสานกลุ่มเป้าหมาย (เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ) ที่เป็นหมู่บ้านระดับ C และ B เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพเครือข่ายระดับอำเภอตามกำหนด โดยกลุ่มเป้าหมายนำข้อมูลผลการตรวจสอบสุขภาพกองทุนแม่ของแผ่นดินปีที่ผ่านมา

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ที่มีผลการจัดระดับ C และ B มาวิเคราะห์หาสาเหตุและปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันและพัฒนายกระดับจากระดับ C เป็นระดับ B จำนวนไม่น้อยกว่า 1,156 หมู่บ้าน (จากหมู่บ้านเป้าหมาย 22,887 หมู่บ้าน) หรือตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยเน้นการยกระดับหมู่บ้าน C เป็นลำดับแรก (สำหรับจังหวัดที่ไม่มีหมู่บ้านกองทุนแม่ฯ ระดับ C ให้ดำเนินการยกระดับหมู่บ้านที่มีผลการตรวจสอบคุณภาพระดับ B เป็นลำดับถัดไป และหมู่บ้านที่ไม่มีคณะกรรมการเครือข่ายเข้าร่วมประชุมให้นำผลการตรวจสอบคุณภาพส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกองทุนแม่ของแผ่นดินหรือพัฒนากรผู้รับผิดชอบ เพื่อนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ร่วมกัน)

3. อำเภอจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ ระยะเวลา 1 วัน

4. อำเภอร่วมกับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ จัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการของเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด เช่น การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ การรณรงค์หาทุนเพิ่มฯ การจัดเวรยามเฝ้าระวังหมู่บ้าน/ชุมชน การรับสมัครสมาชิกเพิ่ม การตรวจสอบคุณภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน ฯลฯ ซึ่งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกหมู่บ้านต้องดำเนินกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ตามเป้าหมายที่กรมฯ กำหนด (รายละเอียดตามตัวชี้วัดงบประมาณ)

5. อำเภอรายงานผลการดำเนินกิจกรรมและผลการยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จาก C เป็น B และจาก B เป็น A ตามจำนวนที่สามารถดำเนินการได้ และบันทึกผลการดำเนินกิจกรรมพร้อมภาพถ่ายกิจกรรมในระบบ BPM (แนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ) ภายใน 1 สัปดาห์หลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น (ประมาณเดือนมกราคม 2564)

6. จังหวัดตรวจสอบผลการบันทึกข้อมูลการดำเนินกิจกรรมและผลการยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จาก C เป็น B และจาก B เป็น A ในระบบ BPM หลังจากอำเภอ ดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น

7. จังหวัด/อำเภอติดตามผล สรุปผลรายงานผู้บังคับบัญชา และกรมฯ ตามลำดับ

8. ผู้ตรวจราชการกรม ติดตามสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมและการยกระดับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จาก C เป็น B และจาก B เป็น A ของแต่ละจังหวัด และกิจกรรมตามตัวชี้วัดหมู่บ้านละ 5 กิจกรรม

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

กลุ่มเป้าหมาย	คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ จำนวน 8,780 คน 878 อำเภอ
งบประมาณ	จำนวน 4,824,600 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	ส่วนภูมิภาค (ดำเนินการระดับอำเภอ 878 อำเภอ)
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 1 (ตุลาคม – ธันวาคม 2563)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. อำเภอมีเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอเป็นกลไกและพลังสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดควบคู่กับภาครัฐ
2. คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ผู้นำชุมชน และประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้บทเรียนการใช้พลังชุมชนให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
3. คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ สามารถยกระดับการพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับ C และระดับ B และดำเนินกิจกรรมอย่างน้อยหมู่บ้านละ 5 กิจกรรม ตามเป้าหมายที่กรมฯ กำหนด และมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอได้รับการเพิ่มศักยภาพในการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกเครือข่าย
2. เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ จำนวน 878 อำเภอ ได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีการยกระดับการพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน จากระดับ C และระดับ B รวมจำนวนไม่น้อยกว่า 17,500 หมู่บ้าน
3. เครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ จำนวน 878 เครือข่าย มีการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อย่างน้อยหมู่บ้าน/กองทุนละ 5 กิจกรรม

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสมร เพชรพรรณ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 0 2141 6546

1.2 เพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารความรู้ของชุมชน เชื่อมโยงสู่การใช้พลังชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

2. เพื่อเสริมสร้างโอกาสให้กับคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินในการเรียนรู้ การถ่ายทอด แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสืบทอดภูมิปัญญา เผยแพร่นวัตกรรมและแหล่งบริการชุมชนในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และเชื่อมโยงสู่การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

3. เพื่อเป็นแกนนำหลักในการดูแลช่วยเหลือเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดร่วมกับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดิน ระดับจังหวัดพิจารณาคัดเลือกศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดตามเป้าหมายที่กำหนดเพื่อพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินต้นแบบ จังหวัดละ 1 แห่ง 2. จังหวัดประสานอำเภอเพื่อแจ้งศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินที่ได้รับการคัดเลือกตามเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คน ระยะเวลา 1 วัน 3. จังหวัดร่วมกับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดกำหนดเป้าหมาย แนวทาง และกิจกรรมการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด สู่ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินต้นแบบ เช่น การจัดทำและสำรวจจุดเรียนรู้ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับพิษภัยและปัญหาของยาเสพติด การบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ให้มีชีวิต โดยการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การถ่ายทอด แลกเปลี่ยนประสบการณ์การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ 4. จังหวัดดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด ตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด 5. จังหวัดและอำเภอติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง 6. จังหวัดและอำเภอรายงานผลการดำเนินกิจกรรมพร้อมภาพถ่ายกิจกรรมในระบบ BPM (แบบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ) ภายใน 1 สัปดาห์หลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
กลุ่มเป้าหมาย	คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 1,140 คน ในพื้นที่ 76 จังหวัด
งบประมาณ	จำนวน 1,014,600 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	ส่วนภูมิภาค (ดำเนินการระดับจังหวัด 76 จังหวัด)
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 (มกราคม – มีนาคม 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดมีคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดเป็นกลไกหลักและพลังสำคัญในการขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2. คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกันในการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้สู่ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 3. คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินสามารถเป็นกลไกหลักในการดูแลช่วยเหลือเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัดในกิจกรรมที่ 3 	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
<ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดมีศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินต้นแบบ จังหวัดละ 1 แห่ง 2. คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้มีองค์ความรู้ของศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินในการพัฒนาสู่ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินต้นแบบทั้ง 76 แห่ง 3. คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน 76 จังหวัด สามารถดูแลช่วยเหลือเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด จำนวน 1,140 คน ได้รับการดูแลช่วยเหลือจากคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้และคณะกรรมการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน 	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	นางสมร เพชรพรรณ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6546

1.3 สนับสนุนกิจกรรมศูนย์เรียนรู้แบบหมุนเสริมสัมมาชีพชุมชนแก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อดูแลช่วยเหลือ ฝึกระวัง และสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัดประกอบอาชีพที่สุจริตและไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ
2. เพื่อรณรงค์สร้างการรับรู้การยอมรับการคืนคนดีสู่สังคม
3. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบด้านการสนับสนุนอาชีพให้กับเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดประสานเครือข่ายปราชญ์ชุมชนในหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนหรือหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ กำหนดศูนย์เรียนรู้/สถานที่ฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกอาชีพด้านเกษตร ด้านเศรษฐกิจพอเพียงหรือด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงภายในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงนอกจังหวัด เพื่อเป็นจุดเรียนรู้ เสริมสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะอาชีพให้แก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด 2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัดประสาน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน เข้าร่วมฝึกอบรมเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะอาชีพ จำนวน 2 วัน ณ ศูนย์เรียนรู้/สถานที่ตามที่กำหนด โดยมีประเด็นเนื้อหา ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> <u>วันที่หนึ่ง</u> ดำเนินการ ณ ศูนย์เรียนรู้/สถานที่ตามที่กำหนด ในพื้นที่ 76 จังหวัด <ol style="list-style-type: none"> (1) ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาอาชีพ (2) ปรับเปลี่ยนแนวคิดในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) แนวทางการตัดสินใจเลือกอาชีพและอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ (4) สรุปกิจกรรมประจำวันและชี้แจงการเดินทางไปศึกษาเรียนรู้กิจกรรมอาชีพ   <u>ในวันที่สอง</u> เดินทางไปยังหมู่บ้านสัมมาชีพชุมชนหรือหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ หรือศูนย์เรียนรู้/สถานที่ฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกอาชีพด้านต่าง ๆ ตามที่กลุ่มเป้าหมายต้องการในพื้นที่ใกล้เคียงภายในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงนอกจังหวัด

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

- (1) เรียนรู้และเสริมทักษะอาชีพ
- (2) ฐานการเรียนรู้ด้านอาชีพ
- (3) จัดทำแผนความต้องการประกอบอาชีพ
- (4) สรุปประเมินผล

3. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมแผนความต้องการประกอบอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย และเสนอโครงการตามประเภทอาชีพ (งบประมาณคนละ 4,000 บาท) โดยผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด

4. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเสนอขออนุมัติโครงการและรายงานผลให้คณะกรรมการ ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด ทราบ

5. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรายงานผลการอนุมัติโครงการให้คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้ กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด ทราบ

6. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดซื้อวัสดุสนับสนุนการประกอบอาชีพตามโครงการฯ ที่ผ่านการอนุมัติ

7. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับ จังหวัดส่งมอบวัสดุสนับสนุนการประกอบอาชีพให้แก่เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด

8. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร่วมกับคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับ จังหวัดติดตามและให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

9. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมฯ ทราบหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม

กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด จำนวน 1,140 คน
(15 คน/ศูนย์) ในพื้นที่ 76 จังหวัด

งบประมาณ จำนวน 6,080,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ ส่วนภูมิภาค (ดำเนินการระดับจังหวัด 76 จังหวัด)

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 3 (เมษายน – มิถุนายน 2564)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด ได้รับการฝึกอาชีพตามความต้องการและความถนัด
2. เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัด มีอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัว และห่างไกล

จากยาเสพติด

ตัวชี้วัดกิจกรรม

ร้อยละ 60 ของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ผ่านการบำบัดมีแผนความต้องการประกอบอาชีพ และได้รับการดูแลช่วยเหลือด้านการประกอบอาชีพ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสมร เพชรพรรณ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
โทรศัพท์ 0 2141 6546

2. พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
2. เพื่อขยายผลการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้สามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินในการแก้ไขปัญหาเสพติด

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>กิจกรรมที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนกิจกรรมต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <p>จังหวัด/อำเภอ ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน ดังนี้</p> <p>จังหวัดกำหนดอำเภอเป้าหมายที่มีความพร้อมในการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดแจ้งแนวทางการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด ให้อำเภอเป้าหมายทราบ 2. อำเภอร่วมกับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอ พิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินตามจำนวนที่จังหวัดกำหนด โดยพิจารณาคัดเลือกจากหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเป็นลำดับแรก และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ประเมินต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน 12 ข้อ ของสำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อเตรียมความพร้อมเข้ารับพระราชทานเงินขวัญถุงกองทุนแม่ของแผ่นดิน 3. อำเภอร่วมกับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอ กำหนดรูปแบบ เนื้อหา และวางแผนการประชุมฯ ให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กรมฯ และสำนักงาน ป.ป.ส. กำหนดระยะเวลา 1 วัน 4. อำเภอประสานผู้นำ คณะกรรมการหมู่บ้าน ประธานกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ แกนนำกลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่บ้านเป้าหมาย อย่างน้อยจำนวน 15 คน เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี 2564 ตามระยะเวลาที่กำหนด 5. อำเภอร่วมกับเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี 2564 ตามแนวทางและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ที่กำหนด พร้อมรับสมัคร คัดเลือก และแต่งตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

6. อำเภอร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ตามแนวทางขับเคลื่อนกองทุนแม่ฯ 10 ขั้นตอน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกองทุนแม่ของแผ่นดินแก่ประชาชนในหมู่บ้าน การเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนแม่ของแผ่นดิน การจัดกิจกรรมเพื่อจัดหาทุนกองทุนแม่ของแผ่นดิน และกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เป็นต้น

7. อำเภอร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการพัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินอย่างน้อย 5 กิจกรรม (เป้าหมายตามตัวชี้วัดงบประมาณ พ.ศ. 2564)

8. อำเภอ/จังหวัดร่วมสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการพัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

9. อำเภอ/จังหวัดรายงานผลการดำเนินกิจกรรมพร้อมภาพกิจกรรมในระบบ BPM (แนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ) ภายใน 1 สัปดาห์หลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น

กลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

จำนวน 878 แห่ง ๆ ละ 15 คน

งบประมาณ

จำนวน 11,580,700 บาท (ตามทะเบียนจัดสรร)

ดำเนินการ 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 878 แห่ง เป็นเงิน 7,190,700 บาท

กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนกิจกรรมต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

จำนวน 878 แห่ง ๆ ละ 5,000 บาท เป็นเงิน 4,390,000 บาท

หน่วยดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ

ระดับอำเภอ

ระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรมที่ 1 ดำเนินการในไตรมาส 3 (เมษายน 2564) (1 วัน)

กิจกรรมที่ 2 ดำเนินการในไตรมาส 3 (มิถุนายน 2564)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

เงื่อนไข

1. อำเภอใดที่มีหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินครบทุกหมู่บ้านแล้วหรือไม่มีความพร้อมที่จะพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ให้จังหวัดพิจารณากำหนดเป้าหมายหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินเพิ่มในอำเภออื่นแทนได้

2. จังหวัดที่มี 23 อำเภอขึ้นไป ให้เพิ่มเป้าหมายจำนวนหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินอีก 2 แห่ง/จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น อุบลราชธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ เชียงใหม่

3. จังหวัดที่มี 20 อำเภอขึ้นไป ให้เพิ่มเป้าหมายจำนวนหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินอีก 1 แห่ง/จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช อุตรธานี ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ

4. ให้ดำเนินกิจกรรมที่ 2 สนับสนุนกิจกรรมต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินภายใต้ “แผนปฏิบัติการพัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน” ที่ได้จากการจัดกิจกรรมที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. คณะกรรมการหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินมีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน และการสร้างกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2. มีการขยายผลการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินให้สามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. มีการพัฒนาและขยายผลหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 878 แห่ง

2. หมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินมีแผนปฏิบัติการและกิจกรรมขับเคลื่อนกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 4,390 กิจกรรม (ตัวชี้วัดงบประมาณหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดินต้องมีกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างน้อย 5 กิจกรรม/1 กองทุน)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสมร เพชรพรรณ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 0 2141 6546

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

◆ โครงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

กิจกรรมหลัก พัฒนาการกระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

1. ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากชุมชนท่องเที่ยวด้วยแนวคิดการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ

1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Champ) ผลิตภัณฑ์เด่นและการทดสอบโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อค้นหาผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Champ) ในการเป็นกลไกขับเคลื่อนการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

2. เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Champ) ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (D-HOPE)

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>1. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดที่มีชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้พิจารณาตามเกณฑ์ การจัดประเภทการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในประเภท B เป็นลำดับแรก และพิจารณาประเภท A เป็นลำดับถัดไป โดยพิจารณาข้อมูลการพัฒนาและความพร้อมของชุมชนในด้านต่าง ๆ จำนวน 76 จังหวัด 300 ชุมชน ตามบัญชีรายชื่อที่จังหวัดพิจารณาเสนอต่อกรมการพัฒนาชุมชน ภายใต้จำนวนชุมชนท่องเที่ยวที่กรมฯ จัดสรรให้ดำเนินการ</p> <p>2. จังหวัดแจ้งให้อำเภอที่มีรายชื่อชุมชนเป้าหมาย ดำเนินการจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขอใช้งบประมาณ</p> <p>3. อำเภอจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวน 2 ครั้ง ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย โดยกำหนดให้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) จำนวน 1 ครั้ง และทดสอบโปรแกรม จำนวน 1 ครั้ง ตามแนวทาง D - HOPE โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>3.1 พิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และกลุ่มองค์กรในชุมชนท่องเที่ยว จำนวน 10 คน/ครั้ง เพื่อเข้าร่วมประชุมฯ</p>

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 3 วัน โดยมีเนื้อหาโดยรวม ดังนี้

3.2.1 บรรยายให้ความรู้เรื่องแนวทางการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Decentralized Hand – On Program Exhibition) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน การเขียนคำเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวหรือลูกค้าที่สนใจ การเขียนเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ (Product Story) เทคนิคการเล่าเรื่องราว การจัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวของผู้ประกอบการชุมชน

3.2.2 แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และโปรแกรมการท่องเที่ยวตามแนวทาง D – HOPE

3.2.3 แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการจัดทำโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และนำเสนอเพื่อขายโปรแกรมให้แก่ผู้เข้าชมเชิงปฏิบัติการฯ

3.2.4 จัดทำทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และโปรแกรมที่ได้รับการเสนอชื่อจากการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน

3.2.5 ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน 1 ครั้ง จำนวน 3 วัน โดยกำหนดให้จัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรกดังกล่าว ภายหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) แล้ว ไม่น้อยกว่า 5 – 7 วัน

3.2.6 กำหนดแผนการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรมร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบโปรแกรม ผู้ประกอบการชุมชนที่ได้รับระบุไว้ในทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) จำนวน 10 คน

3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 3 วัน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน ตามกิจกรรมข้อ 3.2.6 ทั้งนี้จังหวัดอาจพิจารณาให้มีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ผู้แทนหน่วยงานภาคีพัฒนา ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรในชุมชนท่องเที่ยว เข้าร่วมกิจกรรม โดยดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการทดสอบโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และโปรแกรมการท่องเที่ยว

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
3.3.2 ปรับปรุงโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และการนำเสนอเพื่อขายโปรแกรมให้เหมาะสมและสามารถรองรับบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง	
3.3.3 สรุปผลการจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และโปรแกรมที่ได้ผ่านการทดสอบโปรแกรม จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน/ 10 โปรแกรม	
3.3.4 จัดทำโปรแกรมภาพรวมเพื่อใช้เป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน	
4. อำเภอสรุประเมิณผลการดำเนินกิจกรรมทั้ง 2 กิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ	
5. จังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM	
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1,000 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ภาศิพัฒนา ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ กลุ่มองค์กรต่าง ๆ และผู้ประกอบการชุมชน ที่ได้รับการเสนอชื่อจากกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) จำนวน 100 ชุมชน ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 10 คน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 1,000 คน
งบประมาณ	จำนวน 3,600,000 บาท ชุมชนละ 36,000 บาท
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน 100 ชุมชน
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาสที่ 2 (มกราคม – มีนาคม 2564) ดำเนินการชุมชนละ 2 กิจกรรมๆ ละ 3 วัน รวมระยะเวลา 6 วัน
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ในชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายสามารถจัดทำโปรแกรมการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการถ่ายทอดประสบการณ์และจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวได้	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
1. จำนวนผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 1,000 คน	
2. จำนวนโปรแกรมท่องเที่ยว/ผลิตภัณฑ์เด่นของผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 1,000 โปรแกรม	

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3. จำนวนแผนการทดสอบโปรแกรมท่องเที่ยว 1,000 แผน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นายกิตติทัศน์ นาสรร

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยววัฒนวิถี

โทรศัพท์ 09 4858 0592

2. นางสาวพัชรียา เพ็ชรพราว นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 09 1408 7808

1.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (D-HOPE)

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่นักท่องเที่ยวลงมือปฏิบัติ (Decentralized Hand - On Program Exhibition: D - HOPE) ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

2. เพื่อรองรับการบริการนักท่องเที่ยวได้ และมีการประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการชุมชนและชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดที่มีชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้พิจารณาตามเกณฑ์การจัดประเภทการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในประเภท B เป็นลำดับแรก และพิจารณาประเภท A เป็นลำดับถัดไป โดยพิจารณาข้อมูลการพัฒนาและความพร้อมของชุมชนในด้านต่าง ๆ จำนวน 76 จังหวัด 100 ชุมชน ตามบัญชีรายชื่อที่จังหวัดพิจารณาเสนอต่อกรมการพัฒนาชุมชน ภายใต้จำนวนชุมชนท่องเที่ยวที่กรมฯ จัดสรรให้ดำเนินการ

2. จังหวัดแจ้งให้อำเภอที่มีรายชื่อชุมชนเป้าหมาย ดำเนินการจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขอใช้งบประมาณ

3. อำเภอดำเนินการจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 อำเภอและหมู่บ้านประชุมจัดทำแผนการจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายตามแนวทาง D - HOPE โดยกำหนดให้ตรวจสอบข้อมูลผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และรายละเอียดโปรแกรมที่ได้รับการทดสอบโปรแกรมให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยต้องมีข้อมูลของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ชุมชนละไม่น้อยกว่า 10 คน/10 โปรแกรม

3.2 ดำเนินการจ้างจัดทำกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย โดยอย่างน้อยต้องมีกิจกรรม ดังนี้

3.2.1 จัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยต้องดำเนินการ ดังนี้

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1) จัดทำข้อมูลและถ่ายภาพของผู้ประกอบการชุมชนและผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการชุมชนที่ได้จัดทำโปรแกรม ไม่น้อยกว่า 10 คน/10 โปรแกรม รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่สำคัญของอำเภอและชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย

2) ออกแบบรูปเล่ม และส่งรูปแบบ ให้อำเภอพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง

3) จัดพิมพ์เอกสาร (Catalog) แนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน 1,000 เล่ม/ชุมชน รวมทั้งจัดทำเป็นเอกสารในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล (Digital File) เพื่อเผยแพร่ในระบบออนไลน์

4) ดำเนินการเผยแพร่เอกสาร (Catalog) แนะนำโปรแกรม โดยแจกจ่ายแก่ภาคีการพัฒนา ผู้ประกอบการบริษัท ห้าง ร้าน สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ หรือห้องพักในโรงแรมที่เป็นที่นิยมพักของนักท่องเที่ยว และนำไปเผยแพร่ในงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ)

3.2.2 จัดกิจกรรมพิธีเปิด/จัดนิทรรศการ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม โดยต้องดำเนินการดังนี้

1) กำหนดแผนการจัดกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ จำนวน 1 ครั้ง โดยต้องดำเนินการภายหลังจากได้ดำเนินการจัดทำเอกสาร (Catalog) แนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีข้อมูลของชุมชนและผู้ประกอบการชุมชน (Champ) จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน/10 โปรแกรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว

2) ระยะเวลาจัดกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ระยะเวลารวมแล้วไม่น้อยกว่า 3 วัน

3) กำหนดให้มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ

4) กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการร่วมกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE จักต้องนำนักท่องเที่ยว ผู้ที่สนใจ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน สมาคมที่ดำเนินการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวภายในจังหวัดและผู้สื่อข่าว เข้าร่วมกิจกรรมงานนิทรรศการฯ ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
<p>5) กำหนดให้จัดเตรียมโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ผู้เข้าร่วมได้ลงมือปฏิบัติ โดยเตรียมพื้นที่ในการปฏิบัติและสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ลงมือทำเป็นของที่ระลึกในงานนิทรรศการฯ</p> <p>3.2.3 พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมในแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยวหรือแผนธุรกิจของชุมชนท่องเที่ยว นำมาดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 1 กิจกรรม (ยกเว้นแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์)</p> <p>4. อำเภอสรรพประเมินผลการดำเนินงาน รายงานผลให้จังหวัดทราบ</p> <p>5. จังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM</p>	
กลุ่มเป้าหมาย	ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ได้จัดทำโปรแกรมลงพิมพ์เอกสาร (Catalog) แนะนำโปรแกรมฯ ผู้แทนจากหน่วยงานราชการ ภาคีพัฒนา ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 100 คน/ชุมชน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 10,000 คน
งบประมาณ	<p>จำนวน 18,500,000 บาท ชุมละ 185,000 บาท โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายอย่างน้อย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ค่าจัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน 1,000 เล่ม 2) ค่าจัดกิจกรรมพิธีเปิดงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D - HOPE/จัดนิทรรศการ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 วัน 3) ค่าใช้จ่ายในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองตามโปรแกรมการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อบริการให้ผู้เข้าร่วมงานนิทรรศการ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
	4) ค่าใช้จ่ายในการจัดทำกิจกรรมในแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยวหรือแผนธุรกิจของชุมชนท่องเที่ยว ที่ได้คัดเลือกนำมาดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 1 กิจกรรม (ยกเว้นแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์)
	5) ค่าอำนวยการและบริหารโครงการ
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน 100 ชุมชน
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาสที่ 3 – 4 (เมษายน – สิงหาคม 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<p>ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ในชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายสามารถจัดทำโปรแกรมการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเองรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมอย่างแพร่หลาย</p>
ตัวชี้วัดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารแนะนำการท่องเที่ยวของชุมชน จำนวน 100 ชุมชน 2. ผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Champ) ที่มีกิจกรรมรองรับให้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน 100 ชุมชน ๆ ละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 1,000 คน 3. โปรแกรมของผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยว (Champ) จำนวน 1,000 โปรแกรม
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นายกิตติทัศน์ นาสรร ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยววิถี โทรศัพท์ 09 4858 0592 2. นางสาวพัชรียา เพ็ชรพราว นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 09 1408 7808

ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

◆ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐ เพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน

กิจกรรมหลัก ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยกองทุนชุมชน

กิจกรรมย่อย เพิ่มประสิทธิภาพกองทุนชุมชน

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล

1.1 พัฒนาศักยภาพกองทุนชุมชน

1.1.1 พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การบัญชีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และกิจกรรมเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2. เพื่อให้คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปปรับใช้ และพัฒนากลุ่มของตนเองให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>1. สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน จัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กิจกรรมพัฒนาคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต</p> <p>2. สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 8 จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตพิจารณากำหนดวันอบรม</p> <p>3. สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนกำหนดคุณสมบัติและจำนวนผู้เข้าอบรม และจัดทำหนังสือเชิญผู้เข้าอบรมจาก 76 จังหวัด โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <p>3.1 เป็นคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่จังหวัดคัดเลือกให้เป็นกองทุนธรรมาภิบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564</p> <p>3.2 เป็นคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีศักยภาพและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับกลุ่มของตนเองได้</p>

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3.3 เป็นคณะกรรมการที่มีความเหมาะสมกับหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดังนี้

3.3.1 หลักสูตรการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ต้องเป็นประธาน รองประธาน หรือคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สามารถกำหนดทิศทาง และนโยบายการบริหารจัดการกลุ่มได้

3.3.2 หลักสูตรการบัญชีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ต้องเป็นเหรียญกษาปณ์ที่บัญชี หรือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สามารถจัดทำบัญชีหรือมีความรู้พื้นฐานด้านบัญชี (มีการฝึกปฏิบัติทำบัญชี ส ร จ)

3.3.3 หลักสูตรกิจกรรมเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ต้องเป็นประธาน รองประธาน หรือคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่สามารถกำหนดทิศทางการลงทุนและการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกได้

4. สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนจัดทำหนังสือชักชวนแนวทางการจัดอบรมแก่จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

5. สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนลงพื้นที่เตรียมความพร้อมก่อนการอบรม และสนับสนุนทางวิชาการระหว่างการฝึกอบรม ณ จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

6. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 8 จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการดังนี้

6.1 วางแผน และเตรียมความพร้อมในการดำเนินการจัดอบรม เช่น อาคาร สถานที่ บ้านพักผู้เข้าอบรม วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนทีมวิทยากร

6.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 8 จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตขออนุมัติโครงการและดำเนินงานตลอดจนจัดซื้อวัสดุ/อุปกรณ์สำหรับการอบรม

7. สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนจัดทำใบกาศนียบัตรให้แก่ผู้เข้าอบรมและส่งมอบให้กับจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

8. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูล และรูปภาพให้กรรมการพัฒนาชุมชนทราบ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
9. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสรุปผลการดำเนินงานส่งกรมการพัฒนาชุมชน	
เป้าหมาย	คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 720 คน
งบประมาณ	จำนวน 3,600,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
พื้นที่ดำเนินการ	โรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1. บ้านหนองผักนาก ม.5 ต.หนองผักนาก อ.สามชุก จ.สุพรรณบุรี 2. บ้านทุ่งสะท้อน ม. 6 ต.ปากแพรก อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์ 3. บ้านดอนคา ม. 2 ต.ทอนหงส์ อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช 4. บ้านโจด ม. 6 ต.เจ้าท่า อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์ 5. บ้านปัญจะพัฒนา ม. 11 ต.แม่สาว อ.แม่เฒ่า จ.เชียงใหม่ 6. บ้านขาม ม. 2 ต.บ้านขาม อ.จัตุรัส จ.ชัยภูมิ 7. บ้านสระยายชี ม. 6 ต.เนินปอ อ.สามง่าม จ.พิจิตร 8. บ้านขอนแก่น ม. 10 ต.ดงขี้เหล็ก อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 - 3 (กุมภาพันธ์ – เมษายน 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความรู้ ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การบัญชีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และด้านกิจกรรมเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้และพัฒนากลุ่มของตนให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล
ตัวชี้วัดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตร้อยละ 95 ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรม 2. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้และพัฒนากลุ่มของตนให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นายวิญญ์ สืบทรง

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาชุมชน

โทรศัพท์ 08 9921 7590

2. นางสาวพัชรี ศรีสุวรรณ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 09 4545 1955

1.1.2 พัฒนาศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่มาตรฐาน SMART Saving Group

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่มาตรฐาน SMART Saving Group

2. เพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีผลการดำเนินงานในระดับดี สามารถดำเนินงานตามแผนมาตรฐาน SMART Saving Group

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรรมการพัฒนาชุมชน ทบทวนการดำเนินงานตามมาตรฐาน SMART Saving Group 2. กรรมการพัฒนาชุมชน จัดทำแนวทางการพัฒนาศักยภาพทรัพย์เพื่อการผลิตสู่มาตรฐาน SMART Saving Group 3. จังหวัดและอำเภอร่วมกันพิจารณาคัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต   <ol style="list-style-type: none"> 3.1 เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีผลการประเมินการจัดระดับการพัฒนาอยู่ในระดับ 2 หรือ 3 ที่ยังไม่ดำเนินการเข้าสู่กระบวนการฯ ไม่ซ้ำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2562 3.2 เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่เป็นแกนนำในการจัดตั้งและบริการเงินกู้หลักในการบริหารจัดการหนี้ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน   4. อำเภอดำเนินการจัดเวทีในพื้นที่เป้าหมาย (ไตรมาส 3) กลุ่มเป้าหมาย คณะกรรมการและสมาชิก จำนวน 15 คน (อาหารว่าง 1 มื้อ) ตามกระบวนการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่ระดับมาตรฐานโดยใช้เครื่องมือ ประกอบด้วย   <ol style="list-style-type: none"> 1) แบบประเมินศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตามหลักธรรมาภิบาล (ออนไลน์)   <p>4 ด้าน 21 ตัวชี้วัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) แบบประเมินกระบวนการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่ระดับมาตรฐาน (SSG) <p>5 ด้าน 23 ตัวชี้วัด</p> <p>ขั้นตอนการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดเวที 4.2 ทบทวนผลการดำเนินงานของกลุ่ม ตัวอย่างเช่น ระเบียบของกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม การจัดสรรผลประโยชน์ให้กับสมาชิกและชุมชน ฯลฯ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

- 4.3 ตรวจสอบปัจจุบัน ด้วยเครื่องมือเครื่องมือแบบประเมินศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตามหลักธรรมาภิบาล (ออนไลน์) 4 ด้าน 21 ตัวชี้วัด
- 4.4 มุ่งสู่นาคต ด้วยการพัฒนาศักยภาพกลุ่มตามเกณฑ์การวัดมาตรฐานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต SMART Saving Group: SSG 5 ด้าน 23 ตัวชี้วัด
- 4.5 การจัดทำบัญชีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรม การพัฒนาชุมชน
- 4.6 จัดทำแผนการพัฒนาตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านการประเมินฯ
5. อำเภอสืบสนุนงบประมาณดำเนินงานตามแผนการพัฒนากลุ่ม (ค่าใช้สอย)
6. สรุปรายงานผลให้จังหวัดทราบภายใน 1 สัปดาห์ หลังการดำเนินงานเสร็จสิ้น
7. จังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลการดำเนินกิจกรรมพร้อมภาพกิจกรรมในระบบ Budget and Project Management (BPM) (แนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ) ให้กรมฯ ทราบ ภายใน 15 มิถุนายน 2564
8. กรมการพัฒนาชุมชน (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน) ติดตามผลการดำเนินงานพร้อมให้คำแนะนำ จำนวน 18 เขตตรวจ ดำเนินการในไตรมาส 3
- กลุ่มเป้าหมาย**   กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับ 2 หรือ 3 จำนวน 76 จังหวัด (760 แห่ง)
- งบประมาณ**   จำนวน 2,280,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
- หน่วยดำเนินงาน**   สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
- พื้นที่ดำเนินการ**   ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 760 แห่ง
- ระยะเวลาดำเนินการ**   ภายในเดือนพฤษภาคม 2564
- ผลที่คาดว่าจะได้รับ**
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้รับการพัฒนาตามกระบวนการ SMART Saving Group: SSG
- ตัวชี้วัดกิจกรรม**
- ร้อยละ 60 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีแผนการบริหารจัดการตามมาตรฐาน SMART Saving Group

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1. นายวิญญ์ สืบทรง ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชน โทรศัพท์ 0 2141 6098 2. นางสาวมยุรี เย็นประเสริฐ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6545

1.2 ประกาศความสำเร็จกองทุนชุมชนสู่ความเป็นต้นแบบ

1.2.1 เพิ่มศักยภาพการขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

สู่แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบ

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบและเป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพสำหรับผู้มีรายได้น้อย

2. เพื่อสร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้การดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) สู่แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ได้จัดทำรายละเอียดโครงการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โครงการประกาศความสำเร็จกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบ กิจกรรม เพิ่มศักยภาพการขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) สู่แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบ ประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย ดังนี้</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 1 การคัดเลือกกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ต้นแบบ จำนวน 18 แห่ง งบประมาณ จำนวน 60,000 บาท (หกหมื่นบาทถ้วน) (ดำเนินการโดยสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ในไตรมาสที่ 2 (เดือนมกราคม 2564) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>1.1 กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดแนวทาง/เกณฑ์การคัดเลือกการดำเนินงานกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) สู่แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบ</p> <p>1.2 กรมการพัฒนาชุมชนจัดทำคำสั่งคณะกรรมการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายฯ โดยแต่งตั้งผู้ตรวจราชการกรมฯ เป็นประธานในการคัดเลือกของแต่ละเขตตรวจฯ จำนวน 18 แห่ง โดยมีเงื่อนไขสำหรับกองทุนที่ได้รับการคัดเลือก ดังนี้</p> <p>จังหวัดคัดเลือกกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จังหวัดละ 1 กองทุน โดยนำเสนอให้แก่คณะกรรมการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายฯ ในการลงติดตามการดำเนินงาน โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่</p> <p>1) เป็นกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ ประเภทกลุ่มองค์กรชุมชนดีเด่นของกรมการพัฒนาชุมชน</p>

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

2) เป็นกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่มีการบริหารจัดการเข้มแข็ง และมีหลักธรรมาภิบาล มีครัวเรือนที่ยืมเงินกองทุนฯ ไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานได้

3) ต้องเป็นกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ในจำนวน 40 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด ลำปาง ลำพูน น่าน แพร่ พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครสวรรค์ อุทัยธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ตรัง ระนอง สตูล ยะลา ปังกาฬ เลย อุธรธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นนทบุรี ปทุมธานี สุพรรณบุรี นครพนม ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ยโสธร และจังหวัดอุบลราชธานี ที่ยังไม่ได้รับงบประมาณตามโครงการเพิ่มศักยภาพ การขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ) สู่แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบ พ.ศ. 2563

1.3 คณะกรรมการดำเนินการแจ้งผลการคัดเลือกให้กรมการพัฒนาชุมชน ทราบ

1.4 กรมการพัฒนาชุมชนจัดทำคำสั่งกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่ได้รับการคัดเลือก

งบประมาณ จำนวน 60,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

พื้นที่ดำเนินการ หมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ดีเด่น จำนวน 40 แห่ง

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 1 (มกราคม 2564)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

คณะกรรมการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จำนวน 18 แห่ง ที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทุนชุมชนต้นแบบได้

ตัวชี้วัดกิจกรรม

หมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ได้รับการคัดเลือก จำนวน 18 แห่ง และได้รับเงินสนับสนุนในการดำเนินงาน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

กิจกรรมย่อยที่ 2 สนับสนุนการดำเนินงานกองทุนแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ต้นแบบ จำนวน 18 แห่ง ๆ ละ 60,000 บาท รวมจำนวนงบประมาณ 1,080,000 บาท (ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ในไตรมาสที่ 2 (เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2564) มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 กรมฯ สนับสนุนงบประมาณ จำนวน 18 กองทุนๆ ละ 60,000 บาท โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมกับหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ดำเนินกิจกรรมจัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) โดยมีเนื้อหาของการนำเสนอ อาทิเช่น ที่มาของกองทุน กข.คจ., วิธีการบริหารจัดการกองทุน กข.คจ., วิธีการบริหารโครงการ บริหารสัญญา บริหารหนี้, การส่งเสริมการออมในครัวเรือน, การจัดสวัสดิการชุมชน และปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุน กข.คจ. เป็นต้น โดยจัดทำสื่อในรูปแบบของ VDO Presentation, Facebook Fanpage, Roll Up, เอกสารเผยแพร่ เช่น แผ่นพับ หนังสือประชาสัมพันธ์ เป็นต้น โดยกำหนดสื่อที่จะต้องดำเนินการอย่างน้อย 2 รายการ คือ VDO Presentation และ Facebook Fanpage

2.2 คณะกรรมการกองทุนแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากภาคีและภาคส่วนต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรม/โครงการตามแผนพัฒนา (ในกรณีที่ยังงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกรมฯ ไม่สามารถดำเนินการได้หรือไม่เพียงพอ)

2.3 คณะกรรมการกองทุนแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) เสนอโครงการพร้อมรายละเอียดวัสดุ ตามแผนการพัฒนา ตามข้อ 2.1

2.4 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเสนอโครงการ/กิจกรรมพร้อมรายละเอียดแจ้งจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนจากจังหวัด ในวงเงินงบประมาณ แห่งละ 60,000 บาท

2.5 คณะกรรมการกองทุนแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) ดำเนินการตามโครงการที่ขอรับการสนับสนุน

2.6 สรุปรายงานผลให้จังหวัดทราบฯ หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้น ภายใน 1 สัปดาห์

รายละเอียดการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
2.7 จังหวัดสุราษฎร์ธานี และบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ ให้กรมฯ ทราบ (ภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากดำเนินงานเสร็จสิ้น)ภายในเดือนมีนาคม 2564	
กลุ่มเป้าหมาย	หมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ดีเด่น จำนวน 18 แห่ง
งบประมาณ	จำนวน 1,080,000 บาท หมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ดีเด่น จำนวน 18 แห่ง ๆ ละ จำนวน 60,000 บาท
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	หมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ดีเด่น จำนวน 18 แห่ง
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 (มกราคม - มีนาคม 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
หมู่บ้านกองทุนแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) มีกิจกรรมในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ในการบริหารจัดการกองทุน (กข.คจ.) ที่เป็นแหล่งเงินทุน สำหรับผู้ยากจนและผู้มีรายได้น้อย	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
หมู่บ้านกองทุนแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) มีสื่อเพื่อใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้ อย่างน้อย 2 รายการ	
กิจกรรมย่อยที่ 3 ส่งเสริมวิชาการการขับเคลื่อนหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ตามหลักธรรมาภิบาล งบประมาณ 60,000 บาท	
- กรมฯ (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน) ติดตามสนับสนุน และจัดการองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ดีเด่น	
กลุ่มเป้าหมาย	หมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ดีเด่น จำนวน 18 แห่ง
งบประมาณ	จำนวน 60,000 บาท
หน่วยดำเนินงาน	สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
พื้นที่ดำเนินการ	หมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ดีเด่น จำนวน 18 แห่ง
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 (มกราคม - มีนาคม 2564) จำนวน 1 วัน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กองทุนแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) ต้นแบบเป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพสำหรับผู้มีรายได้น้อย สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน มีองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่เป็นข้อมูลสำคัญไปในการวางแผนและพัฒนาการดำเนินงานกองทุนแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) อย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. กองทุนแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) สามารถเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวน 36 แห่ง
2. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จการดำเนินงานหมู่บ้านโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) อย่างน้อยแห่งละ 1 ช่องทาง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นายวิญญ์ สืบทรง
ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชน
โทรศัพท์ 08 9921 7590
2. นางสาวพัชรี ศรีสุวรรณ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
โทรศัพท์ 08 1644 9822

1.2.2 ศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่และคณะกรรมการศูนย์สาธิตการตลาดในการบริหารจัดการศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ
2. เพื่อคัดเลือกและสนับสนุนการขับเคลื่อนศูนย์สาธิตการตลาดสู่การเป็นศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรมฯ กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมการดำเนินโครงการประกาศความสำเร็จกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบ กิจกรรม ศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกจากศูนย์สาธิตการตลาดที่มีการบริหารจัดการที่เข้มแข็งและมีหลักธรรมาภิบาล ดำเนินการอย่างเป็นทางการ 2. กรมฯ กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกศูนย์สาธิตการตลาด จำนวน 18 แห่ง 3. กรมฯ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งกรรมการคัดเลือกศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ 4. กรมฯ แจ้งจังหวัดคัดเลือกศูนย์สาธิตการตลาด ที่มีผลการดำเนินงานตรงตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ เงื่อนไขดังนี้   <ol style="list-style-type: none"> 1) เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ผ่านการตรวจสอบสภาพทางการเงินตามหลักธรรมาภิบาล ปี พ.ศ. 2563 ที่มีผลการประเมินในระดับ 3 (หากไม่มีให้คัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีผลการประเมินในระดับ 2) 2) เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีศูนย์สาธิตการตลาดที่มีการบริหารจัดการที่เข้มแข็งและมีหลักธรรมาภิบาล ดำเนินการอย่างเป็นทางการ 3) ทั้งนี้ ต้องไม่ซ้ำกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับงบประมาณ ตามโครงการศูนย์สาธิตการตลาดสู่เทรดเดอร์ชุมชน ปี พ.ศ. 2562 และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับงบประมาณ กิจกรรมยกระดับศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ ปี พ.ศ. 2562 – 2563 และกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชนที่ได้รับงบประมาณ พ.ศ. 2563   5. กรมฯ และกรรมการคัดเลือกศูนย์สาธิตการตลาด ดำเนินการเตรียมความพร้อมการคัดเลือกศูนย์สาธิตการตลาด

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

6. กรรมการคัดเลือกศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ พร้อมแจ้งรายชื่อจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือก
7. กรมฯ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์สาธิตการตลาด 18 แห่ง ๆ ละ 100,000 บาท ให้จังหวัดดำเนินการ
8. จังหวัดแจ้งศูนย์สาธิตการตลาดที่ได้รับการคัดเลือกเป็นศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบดำเนินการดังนี้
  - 8.1 สนับสนุนและพัฒนาศูนย์สาธิตการตลาด โดยการจัดทำแผนการพัฒนาศูนย์สาธิตการตลาดสู่การยกระดับศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ เช่น การปรับปรุงร้านค้า การวางแผนผังร้านค้า การจัดเรียงสินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า มาศึกษาวิเคราะห์ใช้ในการวางแผนพัฒนา
  - 8.2 สำรวจความต้องการวัสดุ/อุปกรณ์ ที่จำเป็นต้องใช้ในการยกระดับศูนย์สาธิตการตลาดสู่การเป็นศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ
  - 8.3 ศูนย์สาธิตการตลาดจัดทำโครงการเสนอจังหวัดเพื่อขอรับการสนับสนุน
9. จังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ
10. จังหวัดสรุปผลการดำเนินงานส่งกรมฯ

กลุ่มเป้าหมาย	ศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ จำนวน 18 แห่ง
งบประมาณ	จำนวน 1,800,000 บาท
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	ศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบที่ได้รับการคัดเลือก 18 แห่ง
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 3 (มีนาคม - พฤษภาคม 2564)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เจ้าหน้าที่และคณะกรรมการศูนย์สาธิตการตลาดมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ
2. มีศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้/ศึกษาดูงานแก่ศูนย์สาธิตการตลาดอื่น ๆ จำนวน 18 แห่ง

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ตัวชี้วัดโครงการ

ศูนย์สาธิตการตลาดได้รับการยกระดับเป็นศูนย์สาธิตการตลาดต้นแบบ จำนวน 18 แห่ง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นายวิญญ์ สืบทรง

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชน

โทรศัพท์ 08 9921 7590

2. นางสาวธัญญ์นภัส รวิทธิธยกรณ์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

1.2.3 เสริมสร้างศักยภาพกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีกิจกรรมเครือข่ายในการสร้างงาน เพิ่มรายได้ให้คนในชุมชนและสมาชิก

2. เพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้มีรูปแบบแนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจชุมชนและสามารถจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก และชุมชนได้

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>1. กรมฯ กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมการดำเนินโครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายธุรกิจชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชนที่มีการบริหารจัดการที่เข้มแข็งและมีหลักธรรมาภิบาล</p> <p>2. กรมฯ กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน จำนวน 18 แห่ง</p> <p>3. กรมฯ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน</p> <p>4. กรมฯ แจ้งจังหวัดคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายตามเงื่อนไข ดังนี้</p> <p>1) เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ผ่านการตรวจสอบสุขภาพทางการเงินตามหลักธรรมาภิบาล ปี พ.ศ. 2563</p> <p>2) เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการดำเนินงานกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน</p> <p>3) เป็นกลุ่มที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับงบประมาณ ตามโครงการศูนย์สาธิตการตลาดสู่เทรดเดอร์ชุมชน ปี พ.ศ. 2562 และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีศูนย์สาธิตการตลาด ปี พ.ศ. 2562 - 2563 และกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชนที่ได้รับงบประมาณ พ.ศ. 2563</p> <p>5. กรมฯ และคณะกรรมการคัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน ดำเนินการเตรียมความพร้อมการคัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน</p> <p>6. กรมฯ การคัดเลือกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน พร้อมแจ้งรายชื่อจังหวัดที่ได้รับการคัดเลือก</p>

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

7. กรมฯ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน 18 แห่ง ๆ ละ 100,000 บาท ให้จังหวัดดำเนินการ

8. จังหวัดแจ้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน ดำเนินการดังนี้

- จังหวัดแจ้งกลุ่มเป้าหมายจัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพ และจัดทำแผนเพื่อขอรับงบประมาณการดำเนินงาน

- สำรวจความต้องการวัสดุ/อุปกรณ์ ที่จำเป็นต้องใช้ในการยกระดับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่การเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน

- จังหวัดจัดทำโครงการฯ เพื่อสนับสนุนงบประมาณ

9. จังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ

10. จังหวัดสรุปผลการดำเนินงานส่งกรมฯ

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน จำนวน 18 แห่ง

งบประมาณ จำนวน 1,800,000 บาท

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น ประเภทกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน จำนวน 18 แห่ง

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 3 (มีนาคม – พฤษภาคม 2563)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน ในการสร้างงาน เพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนและสมาชิก

2. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีรูปแบบแนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจชุมชน และสามารถจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก และชุมชนได้

ตัวชี้วัดโครงการ

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ดำเนินกิจกรรมเครือข่ายธุรกิจชุมชน จำนวน 18 แห่ง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

- เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
1. นายวิญญ์ สืบทรง
ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาชุมชน
โทรศัพท์ 08 9921 7590
  2. นางสาวมยุรี เย็นประเสริฐ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
โทรศัพท์ 02 141 6545

1.3 สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

1.3.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

2. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย และบุคลากรกรมการพัฒนาชุมชน

3. เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนในหมู่บ้านได้ตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชและทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเอง

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1. สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน ประสานงานสถาบันการพัฒนาชุมชน แจ้างศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก สระบุรี ชลบุรี นครราชสีมา อุบลราชธานี เพชรบุรี และศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนยะลา เตรียมความพร้อมในการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ตามแนวทางที่กำหนด

2. กรมการพัฒนาชุมชน แจ้างโอนจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จำนวน 7 แห่ง และสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนดำเนินงานกิจกรรมฯ

3. ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จำนวน 7 แห่ง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างการรับรู้และเข้าใจการดำเนินงานโครงการ อพ.สธ. และสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมทุกขั้นตอนส่งสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน จำนวน 1 เล่ม พร้อมภาพกิจกรรม (ซีดี) จำนวน 1 แผ่น

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

4. ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จำนวน 7 แห่ง บูรณาการกิจกรรมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ภายในศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ได้แก่ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านสัมมาชีพชุมชน ตลอดจนครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการรักษาพันธุกรรมพืชซึ่งเป็นทุนทางธรรมชาติเพื่อรองรับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อนำทุนที่มีอยู่ไปส่งเสริมการประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

5. กรมการพัฒนาชุมชน (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน) ติดตามสนับสนุนการจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จำนวน 7 แห่ง

6. ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 7 แห่ง รวบรวมและสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรม พร้อมผลการประเมินและภาพกิจกรรม (แนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ) บันทึกในระบบ Budget and Project Management (BPM) หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นภายใน 7 วัน ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือน มีนาคม 2564

7. สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน สรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมในภาพรวมรายงานผู้บริหาร

กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนรอบศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน 7 แห่ง และนักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัดในเขตพื้นที่บริการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จำนวน 7 แห่ง จำนวน 280 คน

งบประมาณ จำนวน 819,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินงาน ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก สระบุรี ชลบุรี นครราชสีมา อุบลราชธานี เพชรบุรี และศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนยะลา

พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก สระบุรี ชลบุรี นครราชสีมา อุบลราชธานี เพชรบุรี และศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนยะลา

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 2 (มกราคม - มีนาคม 2564) จำนวน 2 วัน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนในพื้นที่จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนทั้ง 7 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดมีความรู้ความเข้าใจและเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและสมุนไพรที่หายากในพื้นที่ถิ่นของหมู่บ้าน

ตัวชี้วัดกิจกรรม

ร้อยละ 80 ของประชาชนที่ผ่านการฝึกอบรม มีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ) ในระดับมาก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายธนพล ทองแดง

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ 08 4522 2528

2. ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน

2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ Mobile clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน

กิจกรรมที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ Mobile Clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน

กิจกรรมที่ 2 กองทุนแก้หนี้ความยากจน

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อส่งเสริมกองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
  2. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนและนำเงินไปประกอบอาชีพ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>กิจกรรมที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ Mobile Clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรรมการพัฒนาชุมชน จัดทำแนวทางการบริหารจัดการกองทุนชุมชนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล 2. กรรมการพัฒนาชุมชน กำหนดเป้าหมายกองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) จำนวน 6,000 กองทุน) 3. กรรมการพัฒนาชุมชน แจ้างจังหวัดคัดเลือก   <ol style="list-style-type: none"> 3.1 กองทุนชุมชน ตามเงื่อนไข   <ol style="list-style-type: none"> 1) เป็นกองทุนชุมชนที่ไม่ซ้ำกับกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 2) เป็นกองทุนชุมชนที่ผลการประเมินศักยภาพกองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน กข.คจ.) ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดอย่างน้อย 4 ตัวชี้วัด ในปี พ.ศ. 2563 ที่ดำเนินการในหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมสัมมนาการเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หรือ 3) เป็นกองทุนชุมชนที่ผลการประเมินศักยภาพกองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน กข.คจ.) ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดอย่างน้อย 4 ตัวชี้วัด ในปี พ.ศ. 2563 ในหมู่บ้านที่ดำเนินการโครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพ และรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หรือ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

4) เป็นกองทุนชุมชนที่ผลการประเมินศักยภาพกองทุนชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต/กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน กข.คจ.) ไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดอย่างน้อย 4 ตัวชี้วัด ในปี พ.ศ. 2563 ในหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง/หมู่บ้าน สัมมาชีพชุมชน ที่อยู่ในการส่งเสริมและสนับสนุนของกรมการพัฒนาชุมชน

3.2 ประชาชนในหมู่บ้านพื้นที่ตั้งกองทุนชุมชน ตามข้อ 3.1 ที่ร่วมกิจกรรมสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และจากครัวเรือนที่มีข้อมูล ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) อย่างน้อยหมู่บ้านละ 30 คน ที่ยังไม่เข้าถึงแหล่งทุนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

4. จังหวัดและอำเภอร่วมกันคัดเลือกกองทุนชุมชน และประชาชนเป้าหมาย ตามเงื่อนไข (ข้อ 3) ส่งกรมการพัฒนาชุมชน (ภายในเดือนมีนาคม 2564)

5. จังหวัดทบทวนและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งทีมคูหุ่ คู่คิด อย่างน้อยอำเภอละ 1 ทีม ๆ ละ 4 คน ประกอบด้วย

1) พัฒนาการผู้รับผิดชอบงานทุนชุมชน/พัฒนาการผู้ประสานงานตำบล

2) ตัวแทนคณะกรรมการหรือปราชญ์ชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญด้านกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต

3) ตัวแทนคณะกรรมการหรือปราชญ์ชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญด้านโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน

4) คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน หรือปราชญ์ชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง

หน้าที่ (1) ส่งเสริมการตรวจสอบสุขภาพทางการเงินกองทุนชุมชนด้วยแบบประเมินศักยภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

(2) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนในชุมชนในการกู้เงินไปประกอบอาชีพ

(3) ส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมเชิงคุณภาพ

(4) ส่งเสริมกิจกรรมเครือข่ายกองทุนชุมชน

(5) ส่งเสริมให้สมาชิกครัวเรือนให้มีการลด ปลดหนี้จากกองทุนที่กู้ยืม

(6) เผื่อระวังปัญหาข้อร้องเรียนอันอาจจะเกิดขึ้นของกองทุนต่าง ๆ

(7) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชน และส่งเสริมการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

(8) ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต้นไม้อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง 89 พรรษา

(9) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานให้อำเภอรอบตามกำหนด

6. อำเภอกและทีมคู้หูกู้คิด ดำเนินการจัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการ Mobile clinic สร้างสุข กองทุนชุมชน เป้าหมาย ประกอบด้วย คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนชุมชน จำนวน 25 คน ภายในเดือนเมษายน 2564 เนื้อหาประกอบด้วย

6.1 วิเคราะห์ปัญหาที่พบของการไม่ผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัดของกลุ่มเป้าหมาย

ประเด็นการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เช่น

- การจัดทำบัญชีที่ไม่เป็นปัจจุบันหรือไม่มีการจัดทำบัญชี
- การดำเนินงานของกลุ่มไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด
- คณะกรรมการดำเนินการไม่โปร่งใส ไม่มีการจัดประชุมคณะกรรมการหรือ

สมาชิก

- คิดดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
- ใ้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่สมาชิกหรือครัวเรือนเป้าหมายกู้
- กลุ่มไม่จัดทำงบกำไร-ขาดทุน
- ไม่มีการปันผลหรือเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก

ประเด็นการดำเนินงานของกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน เช่น

- การจัดทำบัญชีลูกหนี้ (ค่างชำระ)
- การจัดทำบัญชีครัวเรือนเป้าหมาย
- ทบทวนผู้ที่ได้รับเงินยืมมีชื่ออยู่ในบัญชีครัวเรือนเป้าหมายหรือไม่
- ทบทวนการหมุนเวียนของบัญชีครัวเรือนเป้าหมาย
- ทบทวนครัวเรือนเป้าหมายได้รับเงินยืมเรียงตามลำดับรายได้หรืออื่น ๆ

6.2 จัดทำแผนการพัฒนาตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ส่งกรมการพัฒนาชุมชน ภายในเดือน เมษายน 2564

7. ทีมคู้หูกู้คิดจัดทำแผนปฏิบัติการติดตามแผนการพัฒนาตัวชี้วัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์

8. ทีมคู้หูกู้คิดจัดทำทะเบียนประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน ตามข้อ 3.2

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

9. ทีมคู่หู่คู้คิดจัดทำแผนการส่งเสริมประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน ตามข้อ 8 โดยชี้เป้ากองทุนที่มีอยู่ในชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุน เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบ.) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สถาบันการเงินชุมชน ฯลฯ ที่มีอยู่ในชุมชน

10. ทีมคู่หู่ คู้คิด ลงพื้นที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ตามข้อ 7 และข้อ 9 (จำนวน 3 ครั้ง ต่อ 1 หมู่บ้าน/กองทุน) ภายในเดือนมิถุนายน 2564 กิจกรรมประกอบด้วย

ครั้งที่ 1 - ลงพื้นที่เป้าหมาย เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน และแนะนำส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนที่มีอยู่ในชุมชน และบันทึกข้อมูลประชาชนเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุน อย่างน้อยหมู่บ้านละ 30 คน (ตามข้อ 9) ในระบบ TPMAP

- ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต้นไม้ (6 ปีกรมการพัฒนาชุมชน 6,000 กองทุนต้นไม้ เอลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี-พันปีหลวง 89 พรรษา) แก่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายอย่างน้อย 30 ครัวเรือน ๆ ละ 10 ต้น

ครั้งที่ 2 ติดตาม ให้คำแนะนำ และประสานแหล่งทุนแก่ประชาชนเป้าหมายให้เข้าถึงแหล่งทุน

ครั้งที่ 3 ติดตามและประเมินศักยภาพกองทุนชุมชนตามหลักธรรมาภิบาลในระบบโปรแกรม www.cddhealthyfund.com ภายในเดือนมิถุนายน 2564

11. อ่างเภอสรุปรายงานผลให้จังหวัดทราบภายใน 1 สัปดาห์ หลังการดำเนินงานเสร็จสิ้น

12. จังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ และสรุปรายงานผลให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบภายใน 15 กรกฎาคม 2564

13. กรมการพัฒนาชุมชน (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน) ติดตามผลการดำเนินงานพร้อมให้คำแนะนำ จำนวน 18 เขตตรวจ ดำเนินการในไตรมาส 3

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 3,000 กลุ่ม

2. กองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

จำนวน 3,000 กองทุน

3. ประชาชนในพื้นที่กองทุนชุมชนเป้าหมาย รวม 150,000 คน

งบประมาณ

จำนวน 18,000,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

รายละเอียดการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	1. ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 3,000 แห่ง 2. ที่ทำการกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) จำนวน 3,000 แห่ง 3. เขตพื้นที่หมู่บ้านที่มีกองทุนชุมชนเป้าหมาย จำนวน 6,000 หมู่บ้าน
ระยะเวลาดำเนินการ	ภายในเดือนมิถุนายน 2564
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
กองทุนในชุมชนมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลตามเกณฑ์ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
1. ร้อยละ 95 ของกองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	
2. ร้อยละ 100 ของประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในการกู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

กิจกรรมที่ 2 กองทุนเกื้อหนุนความสำเร็จ

เพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่กองทุนชุมชนเป้าหมายที่มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ดีเด่นและสามารถสร้างโอกาสแก่ประชาชนในการเข้าถึงแหล่งทุน

1. กรมการพัฒนาชุมชนจัดทำหลักเกณฑ์การคัดเลือกกองทุนชุมชนดีเด่น
2. จังหวัดจัดทำคำสั่งพิจารณาคัดเลือกกองทุนชุมชนดีเด่น
3. จังหวัดคัดเลือกกองทุนชุมชนดีเด่นจากกองทุนชุมชนเป้าหมายที่ได้รับงบประมาณ

จากกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการ Mobile clinic สร้างสุขกองทุนชุมชน ปีงบประมาณ 2564 และตามเงื่อนไข (ครบทั้ง 3 ข้อ) ดังนี้

1) เป็นกลุ่ม/กองทุน ที่พัฒนาศักยภาพจากระดับ 1 ไประดับ 3 หากไม่มีให้เลือกจากระดับ 1 ไประดับ 2 หรือจากระดับ 2 ไประดับ 3 (ที่คะแนนสูงสุด) **ตามข้อมูลที่บันทึก**

ในระบบออนไลน์

2) เป็นกลุ่ม/กองทุน ที่ส่งเสริมประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (ในพื้นที่) เข้าถึงแหล่งทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 **(ตามข้อมูลที่บันทึกในระบบ TPMAP)**

3) เป็นกลุ่ม/กองทุน ที่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

4. จังหวัดประกาศผลการคัดเลือกกองทุนชุมชนดีเด่น ตามเงื่อนไขที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด ตามข้อ 3 จังหวัดละ 2 กลุ่ม/กองทุน โดยแบ่งเป็น

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น จำนวน 1 กลุ่ม

โครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนดีเด่น จำนวน 1 กองทุน

5. จังหวัดแจ้งอำเภอที่ได้รับการคัดเลือกจัดทำคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (งบดำเนินงาน)

6. จังหวัดสนับสนุนงบประมาณ (งบสนับสนุนการดำเนินงาน)

7. จังหวัดสรุปรายงานผลการคัดเลือกให้กรมการพัฒนาชุมชนและบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพให้กรมฯ ทราบ ภายในวันที่ 10 กรกฎาคม 2564

งบประมาณ จำนวน 3,040,000 บาท (งบสนับสนุนการดำเนินงาน)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
กลุ่มเป้าหมาย	1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น จำนวน 76 กลุ่ม ๆ ละ 20,000 บาท 2. โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนดีเด่น จำนวน 76 กองทุน ๆ ละ 20,000 บาท
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดีเด่น จำนวน 76 แห่ง ที่ทำการโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนดีเด่น จำนวน 76 แห่ง
ระยะเวลาดำเนินการ	ภายในเดือนมิถุนายน 2564
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	กองทุนในชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลดีเด่นและสามารถเกื้อหนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้
ตัวชี้วัดกิจกรรม	มีกองทุนชุมชนดีเด่นในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและสร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนจำนวน 152 กองทุน
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1. นายวิณัย สืบทรง ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาทุนชุมชน โทรศัพท์ 0 2141 6098 2. นางสาวมยุรี เย็นประเสริฐ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6545

2.2 การแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

2.2.1 จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้หมู่บ้าน/ชุมชนบูรณาการกลไกการทำงานในการบริหารจัดการหนี้สินของประชาชน
  2. เพื่อจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ในการเป็นกลไกการบริหารจัดการกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐในการเข้าถึงแหล่งทุนและบริหารจัดการหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

กรมการพัฒนาชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาหนี้สินครัวเรือน จึงได้จัดทำรายละเอียดโครงการการแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน กิจกรรมที่ 1 จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน งบประมาณ 7,383,000 บาท ซึ่งเป็นการขยายผลการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน เพื่อเชื่อมโยงการบริหารจัดการเงินทุนชุมชนให้เป็นระบบสามารถใช้เงินทุนในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่า และแก้ปัญหาหนี้สินและบริหารจัดการชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการในพื้นที่ที่ประสบกับปัญหาความยากจนซ้ำซาก 10 อันดับของประเทศ ประกอบด้วย จังหวัดแม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ น่าน นครพนม นราธิวาส ปัตตานี ชัยนาท ตาก และจังหวัดอำนาจเจริญ รวม 107 แห่ง ๆ ละ 69,000 บาท ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ในไตรมาส 2 (เดือนมกราคม - มีนาคม 2564) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. กรมการพัฒนาชุมชนจัดทำแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมที่ 1 จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน พร้อมทะเบียนจัดสรรให้จังหวัดที่ประสบกับปัญหาความยากจนซ้ำซาก 10 อันดับของประเทศ
2. จังหวัดยากจนซ้ำซาก 10 จังหวัด ดำเนินการคัดเลือกหมู่บ้านเพื่อเตรียมความพร้อมจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกหมู่บ้านที่มีความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน ดังนี้
  - 1) ต้องไม่เป็นหมู่บ้านที่ผ่านการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนมาก่อน
  - 2) เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาหนี้ครัวเรือนสูง หรือไม่ผ่านเกณฑ์รายได้เฉลี่ยคนละ 38,000 บาท/ปี หรือครัวเรือนที่ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ทั้งนี้ ควรพิจารณาพื้นที่ที่ได้รับการพิจารณาเป็นหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3) พิจารณามูลุ่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนที่มีความเข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาลเป็นแกนหลักในการจัดตั้งเป็นอันดับแรก หากไม่มีให้พิจารณากลุ่ม/กองทุน/องค์กรการเงินชุมชนอื่น เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ และสามารถเป็นแกนนำในการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นลำดับถัดไป

4) มีกลุ่ม/กองทุน/องค์กรการเงินชุมชน ที่สามารถเข้าร่วมบูรณาการกองทุนชุมชนเพื่อร่วมกันบริหารจัดการหนี้ ไม่น้อยกว่า 3 กลุ่ม/กองทุน

5) มีสถานที่ทำการพร้อมในการขับเคลื่อนศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ทั้งนี้ อาจใช้สถานที่ร่วมกับการดำเนินการอื่นของหมู่บ้านก็ได้

6) ผู้นำชุมชน และตัวแทนกลุ่ม/กองทุน/องค์กรการเงินชุมชน ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ต้องมีประสบการณ์ รวมถึงมีความรู้ความสามารถในเรื่องของการบริหารงานกองทุนชุมชน เป็นที่ไว้วางใจ มีความซื่อสัตย์ และมีความสมัครใจในการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

3. เข้าสู่กระบวนการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชุมชี้แจงและวางแผนการขับเคลื่อนโครงการการแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน เพื่อให้คณะกรรมการบริหารศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (ศจพ.จ.) /อำเภอ (ศจพ.อ.) รับทราบแนวทางการดำเนินโครงการ และสามารถวางแผนการบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนของจังหวัด/อำเภอร่วมกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการ ดังนี้

1) ในระดับจังหวัด กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร ศจพ.จ. จำนวน 1 คณะ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ณ สถานที่ราชการ จำนวน 10 จังหวัด ไม่ใช้งบประมาณ ในไตรมาสที่ 2 เดือนมกราคม 2564

2) ในระดับอำเภอ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร ศจพ.อ. จำนวน 1 คณะ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ณ สถานที่ราชการ จำนวน 107 อำเภอ ไม่ใช้งบประมาณ ในไตรมาสที่ 2 เดือนมกราคม 2564

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน งบประมาณ 1,155,600 บาท ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ไทรมาส 1 ณ หมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดให้เป็นพื้นที่จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน 107 แห่ง ๆ ละ 10,800 บาท โดยอำเภอเตรียมกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแกนนำสำคัญในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ประกอบด้วย 1) ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน ประชาชน ชุมชน ประธาน/คณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรการเงินชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต, กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง, โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.), กลุ่มอาชีพ ฯลฯ) จำนวน 107 แห่ง ๆ ละ 16 คน รวม 1,712 คน 2) ภาคีการพัฒนา (ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กศน., เกษตรฯ, สาธารณสุข, พัฒนาชุมชน, ตัวแทนสถาบันการเงิน (ธนาคาร) ฯลฯ) แห่งละ 4 คน รวม 428 คน รวมกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 2,140 คน เพื่อสร้างความรู้ความตระหนักรู้ในสถานการณ์ของกองทุนในชุมชน และให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ประกอบด้วยมีเนื้อหา ดังนี้

- 1) สถานการณ์เศรษฐกิจและกองทุนในชุมชน
- 2) การตรวจสอบ/วิเคราะห์สถานการณ์กองทุนในชุมชน โดยการสำรวจข้อมูลกองทุนในด้านผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรค
- 3) แนวทางการจัดตั้งและการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน
- 4) กำหนดแผนปฏิบัติการสนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนร่วมกับภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง
- 5) กำหนดสถานที่ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามโครงการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ไม่น้อยกว่า 1 แห่ง

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาดูงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยกลุ่มเป้าหมายตามขั้นตอนที่ 1 เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ (จำนวน 36 แห่ง ตามเอกสารแนบ) และหากประสงค์จะศึกษาดูงาน ณ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนอื่นเป็นแห่งที่สองเพิ่มเติม ให้พิจารณาพื้นที่ตามความเหมาะสม ระยะเวลา 2 วัน จำนวน 107 แห่ง ๆ ละ 39,400 บาท รวมทั้งสิ้น 4,215,800 บาท ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ไทรมาส 1 มีประเด็นการศึกษาดูงาน ดังนี้ (รายละเอียดในแนวทางเพิ่มเติม)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1) รูปแบบการบริหารจัดการและกิจกรรมของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้

2) แนวทางการบริหารจัดการหนี้ (กระบวนการบริหารจัดการหนี้, การปรับโครงสร้างหนี้)

3) แนวทางการพัฒนาและแผนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

4) คราวเรือนต้นแบบลดหนี้/ปลดหนี้

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน
 ดำเนินการ 1 วัน ณ หมู่บ้าน ที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดให้เป็นพื้นที่จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน 107 แห่ง ๆ ละ 18,800 บาท รวมทั้งสิ้น 2,011,600 บาท ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ไนไตรมาส 1 เป็นการนัดประชุมฯ หลังจากที่กลุ่มเป้าหมายตาม ขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแกนนำสำคัญในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ได้ไปเรียนรู้ศึกษาดูงานตาม ขั้นตอนที่ 2 และนำองค์ความรู้ที่ได้มากำหนดกรอบ ขอบเขต และทิศทางในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนที่ชัดเจน มีรูปแบบการดำเนินการสอดคล้องกับแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด โดยดำเนินการตามประเด็น ดังนี้

1) กำหนดสถานที่ตั้ง/รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/โครงการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน และกลุ่ม/กองทุน/องค์กรการเงินชุมชนอื่น เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีความพร้อมร่วมดำเนินการจัดตั้งเป็นศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

2) จัดทำระเบียบข้อบังคับของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

3) เลือกตั้งคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยให้มีคณะกรรมการมาจากตัวแทนทุกกลุ่ม/กองทุนที่ร่วมจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน มาร่วมเป็นคณะกรรมการบริหาร และให้มีผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้านเป็นที่ปรึกษา

4) จัดทำแผนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และกำหนดการเปิดศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

5) จัดซื้อจัดจ้างวัสดุ/อุปกรณ์ในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน (รายละเอียดในแนวทางเพิ่มเติม)

6) มอบหมายภารกิจให้แก่คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
<p>ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการเปิดศูนย์จัดการกองทุนชุมชนและขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน (ไม่ใช้งบประมาณ)</p> <p>***เงื่อนไข คือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในขั้นตอนที่ 2 - 4 (กลุ่มเป้าหมายภาคประชาชน) ต้องเป็นบุคคลเดียวกันทุกครั้ง ***</p> <p>4. การรายงานผลการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1) จังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานในระบบ Budget and Project Management (BPM) พร้อมแนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพให้กรรมการพัฒนาชุมชนทราบ (ภายใน 1 สัปดาห์ภายหลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น) ภายในเดือนมีนาคม 2564</p> <p>2) อ่างเภอสรุปผลการดำเนินงาน ถอดบทเรียน และรายงานผลให้จังหวัดทราบ (ภายใน 1 สัปดาห์ภายหลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น) และจังหวัดส่งรายงานผลเป็นรูปเล่มให้กรมฯ ทราบ ภายในวันที่ 20 เมษายน 2564</p>	
กลุ่มเป้าหมาย	<p>จำนวน 107 แห่ง ๆ ละ 20 คน รวม 2,140 คน ประกอบด้วย</p> <p>1) ภาคประชาชน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชุมชน ประธาน/คณะกรรมการกลุ่ม/องค์การการเงินชุมชน (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต, กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง, โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.), กลุ่มอาชีพ ฯลฯ) จำนวน 107 แห่ง ๆ ละ 16 คน รวม 1,712 คน</p> <p>2) ภาครัฐการพัฒนา (ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กศน., เกษตรฯ, สาธารณสุข, พัฒนาชุมชน, ตัวแทนสถาบันการเงิน (ธนาคาร) ฯลฯ) แห่งละ 4 คน รวม 428 คน</p>
งบประมาณ	<p>จำนวน 7,383,000 บาท สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 107 แห่ง ๆ ละ 69,000 บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้</p> <p>1) ขั้นตอนที่ 2 ค่าใช้จ่ายในประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวนเงิน 10,800 บาท</p> <p>2) ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาดูงาน จำนวนเงิน 39,400 บาท</p> <p>3) ขั้นตอนที่ 4 ค่าใช้จ่ายจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวนเงิน 18,800 บาท</p>
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	หมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกจากจังหวัดให้เป็นพื้นที่จัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน 107 แห่ง

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 (เดือนมกราคม - มีนาคม 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน 107 แห่ง สามารถขับเคลื่อนการบริหารจัดการกองทุนชุมชนได้ 2. คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน มีความรู้ความเข้าใจ สามารถบริหารจัดการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนตามแนวทางการพัฒนาชุมชน
ตัวชี้วัดกิจกรรม	ร้อยละ 100 ของพื้นที่เป้าหมาย สามารถจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนได้
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นางสาวจุฑามาศ ปลาตศรี นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 08 2916 7928 2. นางสาววิริธิดา ใจศิริ นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ โทรศัพท์ 08 3698 1007

2.2.2 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในการบริหารจัดการหนี้สินของประชาชน
  2. เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเสริมสร้างวินัยทางการเงินแก่ครัวเรือน ผู้มีหนี้สินเป้าหมาย
  3. เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพให้ครัวเรือนผู้มีหนี้สินเป้าหมายให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนได้

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

กรมฯ ได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินงานโครงการการแก้ปัญหานี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน กิจกรรมที่ 2 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” งบประมาณ 15,536,400 บาท ณ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน จำนวน 214 แห่ง ๆ ละ 72,600 บาท เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการหนี้สิน มีการเสริมสร้างวินัยทางการเงิน มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ตัวแทนครัวเรือนผู้มีหนี้สินหมู่บ้านละ 30 คน โดยครัวเรือนดังกล่าวต้องมีหนี้สินในกลุ่ม/กองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านที่เป็นที่ตั้งของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 6,420 คน ขั้นตอนการดำเนินการแบ่งเป็น 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้

กิจกรรมย่อยที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้”

1. กรมฯ จัดทำแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” พร้อมทะเบียนจัดสรรให้จังหวัด
2. จังหวัด/อำเภอกำหนดแผนการดำเนินงานโครงการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” ตามจำนวนที่ได้รับการจัดสรรจากกรมฯ
3. อำเภอและคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเตรียมความพร้อมดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3.1 อำเภอบรรณและสนับสนุนให้คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการบริหารจัดการหนี้

3.2 คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ประชุมวางแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนและมอบภารกิจงานให้แก่คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

3.3 คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ดำเนินการสำรวจ/ตรวจสอบข้อมูลลูกหนี้ทั้งหมดของกลุ่ม/กองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้ของคนในชุมชนเป็นรายครัวเรือน

3.4 คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนวิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้และจัดประเภทลูกหนี้

3.5 คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมายที่เป็นหนี้ลงทะเบียนครัวเรือนเพื่อเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการหนี้

4. อำเภอบรรณและคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดำเนินการเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการหนี้ โดยวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมทั้งจัดเวที “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” เพื่อชี้แจงเกณฑ์การเข้าสู่กระบวนการบริหารจัดการหนี้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 วัน ดังนี้

4.1 อบรมให้ความรู้การสร้างวินัยทางการเงิน “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” ตามหัวข้อ ดังนี้

- การวิเคราะห์/วางแผนการใช้จ่ายทางการเงิน
- การสร้างแรงจูงใจในการปรับพฤติกรรมทางการเงิน
- การส่งเสริมการออม
- การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- การส่งเสริมการบริหารจัดการหนี้
- เทคนิคการลดหนี้ (รู้สภาพหนี้, เทคนิคการยุบ/ย้าย/ขยายเพื่อลดหนี้)
- การวางแผนหนี้สินแบบเชิงรุก

4.2 ประชุมวางแผนการบริหารจัดการหนี้ร่วมกัน

4.3 คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย (รายละเอียดในแนวทางเพิ่มเติม) ดังเช่น

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1) การปรับโครงสร้างหนี้ให้ครัวเรือนที่มีหนี้หลายสัญญา คงเหลือเพียง 1 สัญญา มีขั้นตอนดังนี้

- เจริญต่อรองการปรับหนี้ ระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ (กองทุนชุมชน)
- โอนภาระหนี้สินของลูกหนี้ให้มาอยู่กลุ่ม/กองทุนเพียงกลุ่ม/กองทุนเดียว

(ที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน)

- ปรับสัญญาเงินกู้ทั้งหมดให้เหลือ 1 สัญญา

2) การขยายระยะเวลาการส่งใช้คืนเงินกู้/ยืม

3) การปรับลดอัตราดอกเบี้ยตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด

5. จัดทำแผนการส่งเสริมการประกอบอาชีพโดยวิเคราะห์ตลาด/ศักยภาพ/ความต้องการในการประกอบอาชีพของครัวเรือนผู้มีหนี้สินเป้าหมาย ดำเนินการเป็นกลุ่มตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ในรูปแบบ “เงินทุนคืนกลุ่ม” ทั้งนี้ ต้องเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ สามารถลดรายจ่ายและก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ตามความเหมาะสมของภูมิสังคม (ตามภูมิประเทศ วิถีชีวิต ฯลฯ)

กิจกรรมย่อยที่ 2 สนับสนุนกิจกรรมการบริหารจัดการหนี้ตามแผน

1. อำเภอสอนโคตรโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการประกอบอาชีพ พร้อมรายละเอียดแจ้งจังหวัด เพื่อขออนุมัติดำเนินการ ในวงเงินงบประมาณ แห่งละ 55,500 บาท

2. อำเภอร่วมกับคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนผู้มีหนี้สินเป้าหมายตามกิจกรรมย่อยที่ 1

3. รายงานผลการดำเนินงานตามกิจกรรมฯ ดังนี้

3.1 ให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามแบบรายงานกิจกรรมศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” ดังนี้

1) รายงานภาวะหนี้สินของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ให้กรมฯ ภายในวันที่ 20 เมษายน 2564

2) รายงานผลการบริหารจัดการหนี้ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ ให้กรมฯ ภายในวันที่ 20 สิงหาคม 2564

3.2 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปผลการดำเนินกิจกรรมฯ พร้อมผลการประเมินและภาพกิจกรรม (แนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ) บันทึกในระบบ Budget and Project Management (BPM) หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นภายใน 7 วัน ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 มีนาคม 2564

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
กลุ่มเป้าหมาย	ครัวเรือนเป้าหมายที่เป็นหนี้และได้รับการคัดเลือกพร้อมลงทะเบียนครัวเรือนกับคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 214 แห่ง ๆ ละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 6,420 คน
งบประมาณ	จำนวน 15,536,400 บาท สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 214 แห่ง ๆ ละ 72,600 บาท แยกเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้ 1. กิจกรรมย่อยที่ 1 ค่าใช้จ่ายในประชุมเชิงปฏิบัติการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” จำนวน 214 แห่ง ๆ ละ 17,100 บาท รวมเป็นเงิน 3,659,400 บาท 2. กิจกรรมย่อยที่ 2 สนับสนุนกิจกรรมการบริหารจัดการหนี้ตามแผน จำนวน 214 แห่ง ๆ ละ 55,500 บาท รวมเป็นเงิน จำนวนเงิน 11,877,000 บาท
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	หมู่บ้านที่ตั้งของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 214 แห่ง รายละเอียด ดังนี้ 1. หมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 107 แห่ง 2. หมู่บ้านที่ได้รับงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 107 แห่ง
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 (เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. ครัวเรือนเป้าหมายมีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต 2. ครัวเรือนเป้าหมายมีการสร้างวินัยทางการเงิน มีการออม และปรับพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้น 3. ครัวเรือนเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพ มีการลดรายจ่ายและมีรายได้เพิ่มขึ้น

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. ร้อยละ 90 ของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสามารถบริหารจัดการหนี้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ร้อยละ 80 ของครัวเรือนเป้าหมายได้รับการแก้ไขปัญหานี้สิน (จำนวน 5,136 ครัวเรือน)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นางสาวจุฑามาศ ปลาตศรี นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
โทรศัพท์ 08 2916 7928
2. นางสาวกวีธิดา ใจศิริ นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
โทรศัพท์ 08 3698 1007

2.2.3 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการหนี้

2. เพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สร้างการเรียนรู้ และสร้างความตระหนักในการปรับพฤติกรรมทางการเงิน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>กรมฯ ได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินงานโครงการการแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชน โดยศูนย์จัดการกองทุนชุมชน กิจกรรมที่ 3 ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ งบประมาณ 3,156,300 บาท เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และเพิ่มศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกตามเกณฑ์การคัดเลือกที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด จำนวน 18 แห่ง เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน และสร้างความตระหนักในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้จ่ายเงินของ คนทั้งในและนอกชุมชน รวมถึงเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้การดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ในการบริหารจัดการหนี้ครัวเรือน โดย <u>กิจกรรมย่อยที่ 1</u> ติดตามสนับสนุน และจัดการองค์ความรู้เพื่อพัฒนางานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และ <u>กิจกรรมย่อยที่ 2</u> ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ ดำเนินการโดยสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน และ <u>กิจกรรมย่อยที่ 3</u> สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ ดำเนินการโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ รายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรมฯ จัดทำแบบประเมินศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อเป็นแนวทางในการคัดเลือกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด 2. กรมฯ แจ้างจังหวัดเป้าหมาย 45 จังหวัด (เป็นจังหวัดที่ยังไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563) ดำเนินการประเมินศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3. จังหวัดพิจารณาจัดตั้งคณะทำงานคัดเลือกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับจังหวัดตามความเหมาะสม
4. คณะทำงานคัดเลือกดำเนินการประเมินศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
5. จังหวัดประกาศเป็นศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับจังหวัดฯ ละ 1 แห่ง พร้อมส่งรายชื่อและผลการดำเนินงานของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นให้กรมการพัฒนาชุมชน เพื่อดำเนินการพิจารณาคัดเลือกตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับกรมฯ
6. กรมฯ พิจารณาจัดตั้งคณะทำงานคัดเลือกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับกรมฯ โดยบูรณาการกับสำนัก กอง ศูนย์ อื่นในการเป็นคณะกรรมการคัดเลือก พร้อมจัดทำเกณฑ์การคัดเลือก
7. คณะทำงานคัดเลือกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับกรมฯ ดำเนินการคัดเลือกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับกรมฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
8. กรมฯ ประกาศผลการคัดเลือกจากศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด จำนวน 45 แห่ง ให้เป็นศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับกรมฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 18 แห่ง
9. กรมฯ (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน) ติดตามสนับสนุน และจัดการองค์ความรู้เพื่อพัฒนางานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน
10. กรมฯ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ จำนวน 3 วัน โดยมีเนื้อหา ได้แก่ หลักการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการเจรจาประนอมหนี้, การพัฒนากลุ่มองค์กร ฐานรากและการจัดการปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของสังคม, ทักษะการเป็นวิทยากรมืออาชีพ (นักเล่าเรื่องของชุมชน), การเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ตามรายละเอียดในกิจกรรมย่อยที่ 2
11. กรมฯ แจ้างจัดสรรงบประมาณให้อำเภอที่ตั้งของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับกรมฯ จำนวน 18 แห่ง ๆ ละ 110,950 บาท รายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ แบ่งเป็น 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้

กิจกรรมย่อยที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ โดยกรมฯ ได้จัดสรรงบประมาณให้กรมฯ ได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น จำนวน 1 วัน ณ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น ทั้ง 18 แห่ง ๆ ละ 10,950 บาท โดยดำเนินการดังนี้

1) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแจ้งสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอประสานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นระดับกรมฯ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 18 แห่ง เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมฯ

2) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสู่การเป็นต้นแบบการบริหารจัดการหนี้ จำนวน 1 วัน โดยมีประเด็นเนื้อหา ดังนี้ (สามารถ Download สื่อการสอนได้ที่เว็บไซต์สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน)

2.1) ทบทวนผลการดำเนินงานของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในปีที่ผ่านมา

2.2) ทิศทางการขับเคลื่อนงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้

2.3) การสร้างวินัยทางการเงินและการออมสุข

2.4) วางแผนการพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสู่การต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล/วางแผน เช่น SWOT Analysis, Scenario Planning, Business Model Canvas (BMC) หรือเทคนิคอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2.5) นำผลการวิเคราะห์จัดทำแผนพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้

3) การรายงานผล

3.1) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปรายงานผลการดำเนินงาน และรายงานผลให้จังหวัดทราบ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
<p>3.2) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมผลการประเมินและภาพกิจกรรม (แนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ) บันทึกในระบบ Budget and Project Management (BPM) หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นภายใน 7 วัน ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม 2564</p>	
กลุ่มเป้าหมาย	<p>รวมทั้งสิ้น 540 คน จำนวน 18 แห่ง ๆ ละ 30 คน ประกอบด้วย</p> <p>1) ภาคีเครือข่ายการพัฒนา 72 คน, คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 108 คน และครัวเรือนเป้าหมายที่สามารถบริหารจัดการหนี้ของตนเองได้ตามกระบวนการของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ระหว่างปี 2560 - 2563 จำนวน 360 คน</p>
งบประมาณ	<p>จำนวน 197,100 บาท ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น จำนวน 18 แห่งๆ ละ 10,950 บาท</p>
หน่วยดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
สถานที่ดำเนินการ	หมู่บ้านพื้นที่ตั้งของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น 18 แห่ง
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาสที่ 3 (เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2564) จำนวน 1 วัน
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
<p>1) กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมฯ มีแนวทางร่วมกันในการกำหนดแผนการพัฒนา ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงาน และสร้างความตระหนักในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้เงินของคนทั้งในและนอกชุมชนให้ดีขึ้น</p> <p>2) กลุ่มเป้าหมายมีแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน และขยายผลการออมสร้างสุขแก่คนในชุมชน</p>	
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
<p>ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนมีแผนการพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้</p>	

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนตามแผนการพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ โดยกรมฯ ได้จัดสรรงบประมาณให้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นทั้ง 18 แห่ง ๆ ละ 100,000 บาท

1) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมกับศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น สนับสนุนกิจกรรมตามแผนพัฒนาฯ ดังนี้

1.1) จัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และเผยแพร่ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น มีประเด็นเนื้อหาการนำเสนอ เช่น ที่มาของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน, กระบวนการขั้นตอนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน, ความสำเร็จในการบริหารจัดการหนี้ (ปรับโครงสร้างหนี้ไปสู่อีก 1 คริวเรือน 1 สัญญา, ลดหนี้/ปลดหนี้), กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ (กองทุนสำนึกดีฯ), องค์ความรู้ด้านการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนที่ประสบความสำเร็จ, ทิศทางการพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ และความคาดหวังที่ต้องการให้ศูนย์จัดการฯ ก้าวต่อไป ในรูปแบบของ VDO Presentation, สื่อวีดิทัศน์, เอกสารเผยแพร่, จัดทำชุดความรู้สำหรับถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชน (แผ่นพับ หนังสือประชาสัมพันธ์ อื่น ๆ) **โดยกำหนดสื่อที่ต้องดำเนินการอย่างน้อย 1 รายการ คือ VDO Presentation** ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ไม่น้อยกว่า 1 ช่องทาง คือ ช่องทาง [Facebook Fanpage](#) และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เช่น ช่องทาง Youtube, Instagram, ไลน์กลุ่มคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้นแบบ เป็นต้น

1.2) พัฒนาฐานเรียนรู้/จุดเรียนรู้ ให้มีความพร้อมสำหรับการเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษา ดูงานแก่คนทั้งในและนอกชุมชน โดยพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น ทำป้ายไว้นิล, Roll Up เป็นต้น

*** ห้ามนำงบประมาณที่ได้รับไปดำเนินการในรูปแบบเงินทุนหมุนเวียน (เงินกู้) หรือจัดซื้อวัสดุสนับสนุนอาชีพ***

2) คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น ประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคีและภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรม/โครงการตามแผนพัฒนาฯ (ในกรณีที่ยังงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกรมฯ ไม่สามารถดำเนินการได้ หรือไม่เพียงพอ)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
<p>3) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่วมกับคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นจัดทำโครงการพร้อมรายละเอียดตามแผนการพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้</p> <p>4) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเสนอโครงการ/กิจกรรมพร้อมรายละเอียดแจ้งจังหวัดเพื่อขออนุมัติดำเนินการจากจังหวัด ในวงเงินงบประมาณ แห่งละ 100,000 บาท</p> <p>5) คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น ดำเนินการตามแผนงานพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้</p> <p>6) กรมฯ/จังหวัด ติดตามสนับสนุน ประเมินผลการดำเนินงาน</p> <p>7) การรายงานผล</p> <p>7.1) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปรายงานผลการดำเนินงาน และรายงานผลให้จังหวัดทราบ</p> <p>7.2) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปผลการดำเนินกิจกรรม พร้อมผลการประเมินและภาพกิจกรรม (แนบไฟล์ข้อมูลและรูปภาพ) บันทึกในระบบ Budget and Project Management (BPM) หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นภายใน 7 วัน ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม 2564</p>	
กลุ่มเป้าหมาย	ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น 18 แห่ง ตามทะเบียนจัดสรร
งบประมาณ	จำนวน 1,800,000 บาท ตามทะเบียนจัดสรร
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
พื้นที่ดำเนินการ	หมู่บ้านที่ตั้งของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น จำนวน 18 แห่ง (ตามทะเบียนจัดสรร)
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 3 (เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2564)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
<p>1. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ มีกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ และเผยแพร่สำเร็จในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น</p> <p>2. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน และสร้างความตระหนักในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของคนทั้งในและนอกชุมชนให้ดีขึ้น</p>	

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นสามารถเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการหนี้ จำนวน 18 แห่ง มีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่นแห่งละ อย่างน้อย 1 รายการ ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ อย่างน้อย 1 ช่องทาง

หน่วยดำเนินการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

สถานที่ดำเนินการ หมู่บ้านพื้นที่ตั้งของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น 18 แห่ง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นางสาวจุฑามาศ ปลาดศรี นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
โทรศัพท์ 08 2916 7928
2. นางสาวกวีธิดา ใจศิริ นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
โทรศัพท์ 08 3698 1007

◆ โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจ ในการผลิตสินค้าชุมชน

กิจกรรมหลัก พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน

กิจกรรมย่อย พัฒนาผู้ประกอบการชุมชน

1. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ยุค 4.0

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ให้มีความสามารถ และมีทักษะในการนำสินค้าจำหน่ายในตลาดออนไลน์

2. เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP ผ่านระบบออนไลน์ให้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

3. ส่งเสริมให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีธรรมาภิบาล

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>กิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ยุค 4.0 โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการวางแผนการดำเนินงาน จัดทำแนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางให้กับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดดำเนินการ 2. กรมการพัฒนาชุมชน โอนจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดดำเนินการ (ตามทะเบียนจัดสรรงบประมาณ) และจังหวัดจัดทำโครงการ/แผนงาน 3. จังหวัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียนปี 2557 - 2563 จังหวัดละ 50 ราย/กลุ่ม (ผู้ประกอบการประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชนหรือผู้ผลิตที่เป็น SME จำนวน 1 ราย/กลุ่ม) โดยพิจารณาผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ สามารถใช้สมาร์ทโฟนในการเข้าสู่เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) กลุ่มเป้าหมายต้องไม่ซ้ำกับหลักสูตร Online ที่กรมฯ ดำเนินการในปี 2561 - 2563 เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ยุค 4.0 โครงการส่งเสริมผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ด้านการจำหน่ายสินค้า Online เป็นต้น พร้อมทั้งแจ้งให้กลุ่มเป้าหมายจัดเตรียมผลิตภัณฑ์ รายละเอียด 1 ชิ้น หรือ 1 ชุด เพื่อใช้ประกอบการฝึกปฏิบัติการถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ และการเขียนรายละเอียดผลิตภัณฑ์ (Content)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

4. จังหวัดดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP และประสานวิทยากรที่มีความรู้ มีความสามารถด้านการจำหน่ายสินค้าในตลาดออนไลน์ ในพื้นที่ หรือใกล้เคียงหรือหน่วยงานองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย กำหนดดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วัน โดยมีเนื้อหาลักสูตร ดังนี้

4.1 การเตรียมผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP สู่ยุค 4.0

4.2 ความสำคัญของการตลาดออนไลน์ในยุคไทยแลนด์ 4.0

4.3 การเป็นผู้ประกอบการที่ “ผลิตเก่ง ขายเก่ง และมีธรรมาภิบาล”

4.4 การจัดทำ Template/Content ผลิตภัณฑ์ เพื่อใช้ในการจำหน่ายในตลาดออนไลน์ และฝึกปฏิบัติ

4.5 การถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับการจำหน่ายในตลาดออนไลน์ให้เหมาะสมกับการจำหน่ายในตลาดออนไลน์ และฝึกปฏิบัติ

4.6 การเป็นผู้ขายในเว็บไซต์ตลาดออนไลน์

4.7 ฝึกปฏิบัติการนำข้อมูลเข้าระบบขายออนไลน์ และ Upload ภาพ/Content ในเว็บไซต์ตลาดออนไลน์

5. จังหวัดติดตามสนับสนุนการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการสู่ยุค 4.0

6. จังหวัดสรุปผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานให้กรมการพัฒนาชุมชน ภายใน 15 วัน หลังสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นดำเนินงานตามโครงการฯ

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่มีศักยภาพที่ลงทะเบียนปี 2557 - 2563 จำนวน 3,800 ราย/กลุ่มในพื้นที่ 76 จังหวัด

งบประมาณ

จำนวน 19,000,000 บาท ดังนี้

1. ดำเนินการไตรมาส 2 จำนวน 40 จังหวัด ๆ ละ 250,000 บาท

รวม 10,000,000 บาท

2. ดำเนินการไตรมาส 3 จำนวน 36 จังหวัด ๆ ละ 250,000 บาท

รวม 9,000,000 บาท

หน่วยดำเนินงาน

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ

ระดับจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด (สถานที่ราชการ/สถานที่เอกชน)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 – 3 (มกราคม - มิถุนายน 2564)
ตัวชี้วัดกิจกรรม	
<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนา 3,800 ราย/กลุ่ม 2. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 	
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีความรู้ ความสามารถเข้าถึงตลาดในประเทศ ต่างประเทศ และตลาดออนไลน์ 2. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้ความรู้ ด้านการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารจัดการ และการตลาด 3. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีธรรมาภิบาลในการประกอบอาชีพ 	
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นางสาวอาภรณ์ เพชรรัตน์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน โทรศัพท์ 0 2141 6381 2. นางสาวภูษณิศ สว่างค์ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6080

◆ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน

กิจกรรมหลัก พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

กิจกรรมย่อย พัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน

1. พัฒนาผลิตภัณฑ์ 1 - 3 ดาว

1.1 ส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge - Based OTOP : KBO)

1.1.1 การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด</p> <p>วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด เป็นศูนย์กลางในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น</p> <p>ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดทบทวน จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด ให้เป็นปัจจุบัน และส่งสำเนาคำสั่งให้กรมฯ เพื่อทราบ 2. จังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด เพื่อร่วมวางแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง และมอบหมายให้คณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด เป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP เป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า 20 คน หรือตามความเหมาะสม 3. จังหวัดโดยคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาผลิตภัณฑ์ประเภทปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) ที่มีศักยภาพ หรือระดับ 1 - 3 ดาว ที่ลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557-2563 เป็นประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน จังหวัดละ 20 กลุ่ม เข้าร่วมประชุมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ 4. จังหวัดประสานวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสร้างนวัตกรรม จากสถาบันการศึกษาในพื้นที่หรือใกล้เคียง หรือหน่วยงานองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสร้างนวัตกรรม

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

5. จังหวัดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์นวัตกรรม ในด้านคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รูปแบบ ดีไซน์ การสร้างเรื่องราว (story of product) ช่องทางการตลาด และการสร้างแบรนด์ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 2 วัน

6. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จัดทำแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยมีคณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแผนฯ

กลุ่มเป้าหมาย

จำนวนจังหวัดละ 40 คน รวมทั้งสิ้น 3,040 คน ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม D) หรือระดับ 1 - 3 ดาว เป็นประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน OTOP ปี 2557 - 2563 ที่ไม่ซ้ำกับโครงการอื่นๆ ของกรมการพัฒนาชุมชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 20 กลุ่ม ๆ ละ 1 คน รวมจังหวัดละ 20 คน

2. คณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด ๆ ละ 20 คน

*จำนวนกลุ่มเป้าหมายตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด แต่ไม่น้อยกว่า 40 คน

งบประมาณ

จำนวน 10,640,000 บาท จังหวัดละ 140,000 บาท

หน่วยดำเนินการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ

ระดับจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด (สถานที่ราชการ/สถานที่เอกชน)

ระยะเวลาดำเนินการ

ไตรมาส 1 (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2563) จำนวน 2 วัน

1.1.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

กิจกรรมที่ 2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

วัตถุประสงค์ 1. พัฒนาระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม และสามารถเพิ่มมูลค่า สร้างนวัตกรรม

2. เพื่อเตรียมผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ผ่านกระบวนการพัฒนาโดยคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด ๆ ละ 1 ผลิตภัณฑ์ เข้าร่วมประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

ขั้นตอน/วิธีดำเนินการ

1. จังหวัดเตรียมความพร้อมกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เพื่อต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์

2. คณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานภาคีภาครัฐ เอกชน หรือสถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ตามความต้องการของกลุ่ม

3. พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป้าหมาย ตามแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น การยกระดับคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ ทิศทางแนวโน้มการตลาด การออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ เรื่องราวของผลิตภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่า ความคิดริเริ่มนวัตกรรม สร้างสรรค์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ตามความเหมาะสมของแต่ละผลิตภัณฑ์ การลงพื้นที่ไปในห้องค์ความรู้ คำแนะนำปรึกษา ณ สถานที่ผลิตในเชิงลึก

4. คณะกรรมการเครือข่าย KBO จังหวัด ติดตามสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา

5. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP นำผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา ทำการทดสอบตลาด เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ให้เป็นที่ต้องการของตลาดมากที่สุด

6. จังหวัดสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป้าหมาย มีช่องทางในการจัดแสดงและจำหน่ายในตลาด

7. จังหวัดจัดเวทีคัดเลือกผลิตภัณฑ์ OTOP เป้าหมาย จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ **เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน** ที่มีความโดดเด่น มีนวัตกรรม เข้าร่วมประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

8. จังหวัดนำผลิตภัณฑ์มาจัดแสดง และร่วมประกวดผลงานในส่วนกลาง

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
กลุ่มเป้าหมาย	ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดละ 20 กลุ่ม/ผลิตภัณฑ์ รวม 1,520 ผลิตภัณฑ์
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 (มกราคม – มีนาคม 2564)
งบประมาณ	จำนวน 60,800,000 บาท จังหวัดละ 800,000 บาท
หน่วยดำเนินการ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	ระดับจังหวัด/อำเภอ (สถานที่ราชการ/เอกชน)

1.1.3 ประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม	
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>กิจกรรมที่ 3 ประกวดเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด</p> <p>จังหวัดนำผลิตภัณฑ์เข้าร่วมประกวดผลงาน โดยคณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด เป็นผู้นำเสนอผลงาน</p>	
หน่วยดำเนินการ	ดำเนินการโดยส่วนกลาง (กรมการพัฒนาชุมชน)
พื้นที่ดำเนินการ	จัดร่วมกับงานจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ที่กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการ
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด เป็นศูนย์กลางในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในการยกระดับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน 2. ผลิตภัณฑ์ OTOP ได้รับการพัฒนายกระดับให้มีมูลค่าเพิ่ม สร้างสรรค์นวัตกรรม 3. ผลการดำเนินงานของเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัด ได้รับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มีโอกาสนำเสนอออกสู่ตลาด ซึ่งเป็นการเปิดช่องทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์เพิ่มมากขึ้น 	
ตัวชี้วัดกิจกรรม :	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลิตภัณฑ์ จำนวน 1,520 ผลิตภัณฑ์ ได้รับการพัฒนาและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ชี้วัด 4 ใน 6 โดยต้องผ่านเกณฑ์ข้อ 1 และ 2 ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) เข้าสู่กระบวนการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยอมรับในระดับพื้นฐานและท้องถิ่น 2) มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ที่มีคุณภาพ 3) เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพใกล้เคียงกัน 4) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว โดยนำเสนอเรื่องราวที่สร้างสรรค์และน่าสนใจ 5) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐาน และมีตลาดการจำหน่ายที่ถาวรในช่องทางใดช่องทางหนึ่ง 6) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีแบรนด์สินค้า ที่สามารถนำไปใช้ส่งเสริมการตลาด 2. ผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการมียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 	

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<p>1. นายอนุชิต โอชัยกุล ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการตลาด ปฏิบัติหน้าที่แทน ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โทรศัพท์ 08 1837 9658</p> <p>2. นางสาววันดี ศรีขวัญ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6085</p>

1.2 พัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน

1.2.1 ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาผ้าไทย

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อยกระดับการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่ต้องการของตลาด สร้างโอกาสทางการตลาดและรายได้ให้แก่ชุมชน

2. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ให้มีองค์ความรู้ในกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ และสามารถนำความรู้ไปสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1. จัดสรรงบประมาณงบลงทุนให้จังหวัดดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 27 จังหวัด งบประมาณ 40,374,700 บาท (ตามทะเบียนการจัดสรร) และจัดสรรงบประมาณดำเนินงาน สำหรับดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้จังหวัด จำนวน 23 จังหวัด (เฉพาะจังหวัด ที่มีผลิตภัณฑ์เป็นตัวชี้วัด จำนวน 30 ผลิตภัณฑ์) งบประมาณ 282,000 บาท ดำเนินการ ในไตรมาส 2

2. จังหวัดเตรียมความพร้อมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP หรือ กลุ่มสัมมาชีพ กลุ่มสตรี กลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนา ผลิตภัณฑ์มีความพร้อม และได้ลงทะเบียน OTOP แล้ว จำนวน 10 ราย ต่อ 1 ผลิตภัณฑ์ (ผลิตภัณฑ์เป็นตัวชี้วัด จำนวน 30 ผลิตภัณฑ์)

3. จังหวัดประสานวิทยากรที่มีความรู้ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากสถาบันการศึกษา ในพื้นที่ใกล้เคียง หรือหน่วยงานองค์กรภาครัฐหรือเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญ

4. จังหวัดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน และจัดทำแนวทางการพัฒนาในแต่ละระดับ เพื่อต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นใหม่ที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญา กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน 10 คน/ผลิตภัณฑ์ ดำเนินการ 1 วัน งบประมาณ 9,400 บาท/ผลิตภัณฑ์

5. จังหวัดสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ และส่งเสริมช่องทางการจำหน่าย และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการ และมีความพร้อม ต้องการต่อยอดกิจกรรมกลุ่มได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กองทุนชุมชน และสถาบันทางการเงินในพื้นที่ จัดทำ E-Catalog เผยแพร่บนเว็บไซต์

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

จัดแสดงประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ในงานนิทรรศการหรืองานแสดงสินค้า สนับสนุนนักการตลาดรุ่นใหม่ ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และจำหน่ายทางออนไลน์

ทั้งนี้ จังหวัดสามารถปรับวิธีการดำเนินงานได้ตามความเหมาะสมโดยต้องส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ยกกระตือรือร้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่ต้องการของตลาด

6. จังหวัดสรุปผลการดำเนินงาน การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ ภายในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2564

กลุ่มเป้าหมาย 1. จังหวัด 27 จังหวัด (ตามทะเบียนการจัดสรรงบประมาณครุภัณฑ์ จำนวน 164 รายการ และสิ่งก่อสร้าง จำนวน 2 รายการ)

2. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน 300 คน (30 ผลิตภัณฑ์ ๆ ละ 10 คน) ในพื้นที่ 23 จังหวัด

งบประมาณ จำนวน 40,656,700 บาท (ตามทะเบียนจัดสรร)

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ ระดับจังหวัด จำนวน 27 จังหวัด (สถานที่ราชการ/สถานที่เอกชน)

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 2 (มกราคม - มีนาคม 2564)

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ให้มีความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด

2. ผลิตภัณฑ์ จำนวน 30 ผลิตภัณฑ์ ได้รับการพัฒนาและมีมูลค่าเพิ่มขึ้นและผ่านเกณฑ์ชี้วัด 4 ใน 6 โดยต้องผ่านเกณฑ์ข้อ 2 ดังต่อไปนี้

- 1) เข้าสู่การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยอมรับในระดับพื้นฐานและท้องถิ่น
- 2) มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ที่มีคุณภาพ
- 3) เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถผลิตซ้ำได้ในปริมาณและคุณภาพใกล้เคียงกัน
- 4) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว โดยนำเสนอเรื่องราวที่สร้างสรรค์และน่าสนใจ
- 5) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐาน และมีตลาดการจำหน่ายที่ถาวรในช่องทางใดช่องทางหนึ่ง
- 6) เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีแบรนด์สินค้า ที่สามารถนำไปใช้ส่งเสริมการตลาด

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

3. ผลิตภัณฑ์ จำนวน 30 ผลิตภัณฑ์ ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับพัฒนาในรูปแบบเป็นที่ต้องการของตลาด สามารถสร้างรายได้ชุมชนเพิ่มขึ้น

2. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีความรู้ ความสามารถในการกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ และสามารถนำความรู้ไปสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ได้

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

1. นางสาวกาญจนา ทองเกษม

ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานแผนและยุทธศาสตร์

โทรศัพท์ 0 2141 6053

2. นางสาวเหมือนจันทร์ พัฒโร นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

โทรศัพท์ 0 2141 6076

ตารางกลุ่มเป้าหมายการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาผ้าไทย

ที่	จังหวัด	ไตรมาส 2	
		จำนวนผลิตภัณฑ์	กลุ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ละ 10 คน
1	ขอนแก่น	3	30
2	ชัยภูมิ	1	10
3	เขียงราย	1	10
4	ตรัง	1	10
5	นครนายก	1	10
6	ปราจีนบุรี	1	10
7	แพร่	1	10
8	มุกดาหาร	1	10
9	ยโสธร	1	10
10	ยะลา	2	20
11	ร้อยเอ็ด	1	10
12	ระนอง	1	10
13	ราชบุรี	1	10
14	ลำพูน	1	10
15	เลย	1	10
16	ศรีสะเกษ	3	30
17	สกลนคร	1	10
18	สตูล	1	10
19	หนองคาย	1	10
20	หนองบัวลำภู	1	10
21	อำนาจเจริญ	1	10
22	อุทัยธานี	3	30
23	อุบลราชธานี	1	10
	รวมทั้งสิ้น	30	300

◆ โครงการ ส่งเสริมการพัฒนาภาคและโครงสร้างอุตสาหกรรมและกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น

กิจกรรมหลัก พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่าย

กิจกรรมย่อยที่1 สร้างและพัฒนาภาคีขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

1. ประชุมภาคีขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากระดับจังหวัด

- วัตถุประสงค์
1. เพื่อทบทวนและกำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐระดับจังหวัด
  2. เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐให้เกิดผลเป็นรูปธรรม
  3. เพื่อติดตามสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายโดยภาคีเครือข่ายประชารัฐ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้ 76 จังหวัด
2. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติดำเนินงานโครงการโดยมีรอบการดำเนินงาน ดังนี้
  - 2.1 จังหวัดจัดประชุมไตรมาสที่ 1 จำนวน 1 ครั้ง
  - 2.2 จังหวัดจัดประชุมไตรมาสที่ 2 จำนวน 1 ครั้ง
  - 2.3 จังหวัดจัดประชุมไตรมาสที่ 3 จำนวน 2 ครั้ง
  - 2.4 จังหวัดจัดประชุมไตรมาสที่ 4 จำนวน 1 ครั้ง
3. จังหวัดศึกษานโยบาย รูปแบบ ทิศทาง การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทุกระดับ ดำเนินการสำรวจ รวบรวม จัดทำระบบและข้อมูลการดำเนินงาน กำหนดแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด
4. จังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.) หรือ คณะทำงานที่ คสป. จัดตั้งขึ้น อย่างน้อย 5 ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทาง เป้าหมายและการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ ตามศักยภาพและความพร้อมของพื้นที่ใน 3 กลุ่มงาน ได้แก่ การเกษตร การแปรรูป และการท่องเที่ยว โดยชุมชน ในการส่งเสริม สนับสนุน กลุ่มเป้าหมาย 5 กระบวนการ (การเข้าถึงปัจจัยการผลิต การสร้างองค์ความรู้ การตลาด การสื่อสารสร้างการรับรู้เพื่อความยั่งยืน การบริหารจัดการ)

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากเชิงพื้นที่ เช่น กลุ่มอาชีพ สัมมาชีพชุมชน กลุ่มอาชีพที่อยู่ในพื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี และเป้าหมายเน้นหนัก ที่ส่งผลกระทบต่อสังคมวงกว้าง เช่น การส่งเสริมและขยายผลกิจการอาหารปลอดภัย การส่งเสริมข้าวเพื่อสุขภาพ การร่วมแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้า OTOP การส่งเสริมผ้าพื้นถิ่น ส่งเสริมการบรรจุภัณฑ์ธรรมชาติ (ลดขยะ ถุงพลาสติก) การพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี 5 P และสนับสนุน เป็นต้น

5. ประสานการทำงานกับภาคีเครือข่ายการพัฒนา 5 ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ร่วมขับเคลื่อนงานในลักษณะชุมชนลงมือทำ เอกชนขับเคลื่อน ภาครัฐสนับสนุน โดยวิธี การสร้างการมีส่วนร่วม เพิ่มรายได้ เพิ่มมูลค่าสินค้า ลดความเหลื่อมล้ำ เป้าหมาย สร้างรายได้ให้ชุมชน ประชาชนมีความสุข รวมทั้ง การติดตาม การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมโดยภาคีการพัฒนาเครือข่ายประชารัฐ ผ่านกระบวนการศึกษาข้อมูลในพื้นที่หรือจัดการประชุมในพื้นที่เป้าหมายเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสนับสนุน ส่งเสริมกลุ่มเป้าหมาย

6. เพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถของ คสป. และบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคี จังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด เป็นกลไกหลักร่วมทำงานคู่ขนาน ในการขับเคลื่อนงานเชิงพื้นที่ และเกิดการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

7. ค้นหาผลงานเด่น (Best Practice) ของกลุ่ม องค์กร เครือข่าย ธุรกิจชุมชน กิจการชุมชน เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนา ต่อยอด และขยายผล รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิต เพื่อสร้างเครือข่ายการตลาดตามประเภทสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ (Cluster) เชื่อมโยงภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัด รวมถึงการสร้างรูปแบบธุรกิจ (Business Model)

8. จังหวัดสรุปผลการดำเนินกิจกรรมฯ ในระบบ BPM ภายใน 7 วัน หลังจากดำเนินกิจกรรมแล้วเสร็จและจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมรายงานกรมการพัฒนาชุมชน ทราบ ภายใน 15 กันยายน 2564

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม	
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม	
กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน 2,280 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐ ประจำจังหวัด (คสป.) หรือ คณะทำงานที่ คสป. จัดตั้งขึ้น หรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ จำนวน 76 จังหวัด ๆ ละ 30 คน
งบประมาณ	จำนวน 2,888,000 บาท (ตามทะเบียนจัดสรร) (ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมเฉลี่ยครั้งละ 7,600 บาท/จังหวัด)
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	ดำเนินการ 76 จังหวัด
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 1 - 4 (อย่างน้อย 5 ครั้ง)
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1. กลไกประชารัฐจังหวัดมีการกำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเชิงพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม 2. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากได้รับการพัฒนา
ตัวชี้วัดกิจกรรม	จังหวัดมีกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ อย่างเป็นรูปธรรม 76 จังหวัด
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1. นางศิริพร ฤทธิสนธิ ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ โทรศัพท์ 08 9921 6698 2. นางสุภา พรหมชูแก้ว นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6544 3. จ.อ.ณภัทร หงษ์ทอง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6160

กิจกรรมย่อยที่ 2 ส่งเสริมการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย (โรงพยาบาลโรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร)

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อทบทวนกระบวนการขับเคลื่อนการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัยระดับจังหวัด
  2. เพื่อจัดทำแผนการพัฒนา ต่อยอดและขยายผลการสร้างรายได้ด้วยกิจการอาหารปลอดภัย
  3. เพื่อบูรณาการความร่วมมือภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนทั้งต้นทาง กลางทาง ปลายทาง

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้ 76 จังหวัด 2. จังหวัดคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากปี 2562 – 2563 ที่มีศักยภาพด้านการผลิตอาหารปลอดภัยใน 3 กลุ่มงาน ได้แก่ เกษตร แปรรูป ท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยจัดทำข้อมูลทะเบียนสมาชิก ประกอบด้วย ชื่อกลุ่ม จำนวนสมาชิกกลุ่ม สถานที่ตั้งกลุ่ม ชนิดสินค้าของกลุ่ม ปริมาณการผลิตต่อเดือน มาตรฐานที่กลุ่มเป้าหมายได้รับ ช่องทางการจำหน่ายในปัจจุบัน รายได้ที่กลุ่มต่อปี <p style="text-align: center;">หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ตามลำดับ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กลุ่มเป้าหมายต้องไม่ซ้ำกับกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการอบรมกิจกรรม ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย (โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 <p>หมายเหตุ: (จังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือ 17 จังหวัด กลุ่มเป้าหมายต้องไม่ซ้ำกับกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ภาคเหนือตอนบน) และโครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (ภาคเหนือตอนล่าง) ปีงบประมาณ พ.ศ.2563)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) จังหวัดคัดเลือกจากกลุ่มสัมมาชีพชุมชน ตามโครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพ และรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ดำเนินการปี 2562 – 2563 หรือกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ หรือกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หรือกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียน OTOP และอยู่ในฐานข้อมูลการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

3) จังหวัดคัดเลือกกลุ่มอื่น ๆ นอกเหนือจาก ข้อ 2) ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าสู่ตลาดอาหารปลอดภัย

3. จังหวัดเสนอรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการคัดเลือกรายงานให้ที่ประชุม ประชุม คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.) หรือ คณะทำงานที่ คสป. จัดตั้งขึ้นให้ความเห็นชอบ

4. จังหวัดเตรียมความพร้อมกลุ่มเป้าหมาย เช่น การลงพื้นที่เพื่อรับฟังความเห็นของกลุ่ม ศึกษาข้อมูลสถานะกลุ่มในปัจจุบัน ส่งเสริมองค์ความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่ม เป็นต้น ทั้งนี้

5. จังหวัดจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติและแจ้งกลุ่มเป้าหมาย เพื่อดำเนินการตามโครงการ โดยมีกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

วันที่ 1 จังหวัดกำหนดกรอบเนื้อหา ดังนี้

- แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐสู่กิจการอาหารปลอดภัย
- กระบวนการตรวจสอบคุณภาพสินค้าสู่กิจการอาหารปลอดภัย 4 ร
- การพัฒนาและยกระดับสินค้าชุมชนสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย

วันที่ 2 จังหวัดกำหนดกรอบเนื้อหา ดังนี้

- การเชื่อมโยงเครือข่ายช่องทางการตลาดอาหารปลอดภัย
- วิเคราะห์ วางแผนการพัฒนา ต่อยอดและขยายผลการสร้างรายได้ด้วยกิจการอาหาร

ปลอดภัย

6. จังหวัดจัดกิจกรรมเชื่อมโยงช่องทางการตลาดในการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย เช่น การพัฒนาตราสินค้ากิจการอาหารปลอดภัย หรือจัดเตรียมสถานที่จัด จัดหา วัสดุ/อุปกรณ์ในการจัดกิจการจัดคู่ธุรกิจ หรือการสร้างเชื่อมั่นในความปลอดภัยของสินค้า ที่กลุ่มเป้าหมายผลิต งบประมาณจังหวัดละ 15,000 บาท

7. จังหวัดติดตามความก้าวหน้าและส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายเชื่อมโยงช่องทางการตลาด 4 ร (โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร) และรายงานผลความก้าวหน้าในการประชุม คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.) หรือ คณะทำงานที่ คสป. จัดตั้งขึ้น

8. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานในระบบ BPM ภายใน 7 วัน

กลุ่มเป้าหมาย

จำนวน 1,520 คน ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม	
งบประมาณ	<p>ฐานรากและประชารัฐ ปี 2562 - 2563 ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าสู่กิจการอาหารปลอดภัย 3 กลุ่มงาน ได้แก่ เกษตร แปรรูป ท่องเที่ยวโดยชุมชน ในพื้นที่ 76 จังหวัด ๆ ละ 10 กลุ่ม ๆ ละ 2 คน จำนวน 6,186,400 บาท โดยมีค่าใช้จ่าย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัย (โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ร้านอาหาร) จังหวัด 76 จังหวัด ๆ ละ 66,400 บาท 2. ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงช่องทางการตลาดในการสร้างรายได้จากกิจการอาหารปลอดภัยจังหวัด 76 จังหวัด ๆ ละ 15,000 บาท
หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พื้นที่ดำเนินการ	ระดับจังหวัด 76 จังหวัด
ระยะเวลาดำเนินการ	ไตรมาส 2 จำนวน 2 วัน
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มเป้าหมายมีประสบการณ์ในการจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ 2. กลุ่มเป้าหมายมีการจัดทำแผนพัฒนามาตรฐานกลุ่มผู้ผลิตเกษตรปลอดภัย
ตัวชี้วัดกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. จังหวัดมีแผนการขับเคลื่อนการสร้างรายได้ด้วยกิจการอาหารปลอดภัย 2. ร้อยละของรายได้จากการจำหน่ายสินค้าชุมชนของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	<ol style="list-style-type: none"> 1. นางศิริพร ฤทธิสนธิ ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ โทรศัพท์ 08 9921 6698 2. นางสุภา พรหมชูแก้ว นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6544 3. จ.อ.ณภัทร หงษ์ทอง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ โทรศัพท์ 0 2141 6160

ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

◆ โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด

กิจกรรมหลัก พัฒนาชุมชนใสสะอาด

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ในการปฏิบัติงานที่มีความโปร่งใสปราศจากการทุจริตประพฤติมิชอบ
2. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคประชาชน ด้านความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม
<p>วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยให้มีเนื้อหาและกิจกรรมครอบคลุมในประเด็น ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การบรรยายหลักธรรมาภิบาลกับการปฏิบัติงานของข้าราชการ - การบรรยายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน - การอภิปรายแนวทางจัดทำกิจกรรมริเริ่มของจังหวัดเพื่อให้หน่วยงานเกิดความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบโดยการมีส่วนร่วมภาคประชาชน - การประกาศแนวนโยบายสร้างความโปร่งใสของหน่วยงานและการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาข้าราชการ   2. กิจกรรมริเริ่มของจังหวัด <ol style="list-style-type: none"> 2.1 จัดทำและขับเคลื่อนกิจกรรมริเริ่มของจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานเกิดความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบโดยการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

2.2 สื่อสารสร้างความรู้ ความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ ด้านการสร้างความโปร่งใส การต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชัน ผ่านการขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของกรมฯ เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.) การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) สัมมาชีพชุมชน และการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น เพื่อสร้างเครือข่ายผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

2.3 ส่งเสริมให้เครือข่ายผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมริเริ่มของจังหวัด

2.4 สรุปการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชนในการสร้างความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตประพตติมิชอบรายงานกรมการพัฒนาชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย บุคลากรในสังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด รวม 6,500 คน

งบประมาณ จำนวน 7,536,800 บาท ตามทะเบียนจัดสรร

หน่วยดำเนินการ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

พื้นที่ดำเนินการ ณ สถานที่เป้าหมายตามที่จังหวัดกำหนด

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาส 2 (มกราคม - มีนาคม 2564)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมีความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพตติมิชอบ โดยการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

2. บุคลากรในสังกัดกรมฯ มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน และความโปร่งใส ทุจริตและประพตติมิชอบ จนสามารถสื่อสารถ่ายทอดบุคคลอื่นได้และสามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานร่วมกับภาคประชาชน

3. เกิดเครือข่ายผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดกิจกรรม

1. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดขับเคลื่อนกิจกรรมริเริ่มของจังหวัด อย่างน้อย 1 กิจกรรม เพื่อให้หน่วยงานเกิดความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตประพตติมิชอบโดยการมีส่วนร่วมภาคประชาชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

2. ร้อยละ 90 ของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ มีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานร่วมกับภาคประชาชนได้

3. มีเครือข่ายผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล จังหวัดละ 1 เครือข่าย

หน่วยงานที่รับผิดชอบ กองการเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ 1. นายศุภชัย สุพรรณทอง ผู้อำนวยการกลุ่มงานวางแผนอัตรากำลัง

โทรศัพท์ 0 2141 6169

2. นางสาวสิริพกา พุ่มพวง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

โทรศัพท์ 0 2141 6178

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
จากการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2564

ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2564

ผลสัมฤทธิ์ : ชุมชน/หมู่บ้าน มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการชุมชนและพึ่งตนเองได้ มีการสร้างงาน สร้างรายได้ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี มีความสุขเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด :

1. หมู่บ้านได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11,414 หมู่บ้าน
2. ร้อยละ 85 ของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสุขมวลรวมเพิ่มขึ้น
3. จำนวนผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากได้รับการพัฒนา 7,795 คน/กลุ่ม
4. ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ 10 ของปีฐาน (พ.ศ. 2562)

ตัวชี้วัดสำคัญในการดำเนินกิจกรรม

ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี 2564

ผลผลิต : เสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

กิจกรรมบริหารจัดการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

ตัวชี้วัดที่ 1 จำนวนครัวเรือนที่มีข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) 12,900,000 ครัวเรือน

ตัวชี้วัดที่ 2 หมู่บ้านที่มีข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) 70,440 หมู่บ้าน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัดที่ 1 ร้อยละ 90 ของครัวเรือนที่มีข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ที่เชื่อถือได้

ตัวชี้วัดที่ 2 ร้อยละ 90 ของหมู่บ้านที่มีข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่เชื่อถือได้

แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความสงบภายในประเทศ

1. โครงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล

กิจกรรมจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนตำบลมีการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล 7,036 ตำบล

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 85 ของตำบลมีการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาตำบลสามารถ

นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการชุมชน

2. โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมสร้างและพัฒนาผู้นำสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพ 120,000 คน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 85 ของประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพ ประกอบอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพ

3. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 กิจกรรมพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : หมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11,414 หมู่บ้าน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 85 ของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสุขมวลรวมตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 กิจกรรมพัฒนาศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 11,414 แห่ง

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 80 ของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสามารถให้บริการประชาชนได้

4. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง

กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผู้นำชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพ 15,000 คน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 75 ของผู้นำที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ สามารถขับเคลื่อนงานตำบล/หมู่บ้านตามภารกิจ

แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

โครงการส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติด 23,765 หมู่บ้าน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 100 ของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไกในการแก้ไขปัญหาเสพติด

แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

1. โครงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

กิจกรรมพัฒนากระบวนการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีได้รับการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยว 20 ชุมชน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากสินค้าและบริการได้การท่องเที่ยว ร้อยละ 10

2. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยวรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

กิจกรรมส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ชุมชนมีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว 20 ชุมชน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากสินค้าและบริการได้การท่องเที่ยว ร้อยละ 10

แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารกองทุนเพื่อเกษตรกรและแหล่งสินเชื่อภาครัฐเพื่อการเข้าถึงแหล่งทุน

กิจกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยทุนชุมชน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุน 150,000 คน

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละ 80 ของกองทุนชุมชนมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

2. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน

กิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนา 3,800 คน/กลุ่ม

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

3. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน

กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา 3,995 ผลิตภัณฑ์

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

4. โครงการส่งเสริมการพัฒนากลไกและโครงสร้างชุดข้อมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ท้องถิ่น

4.1 กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาด

4.2 กิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยภาคีเครือข่าย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : 1. จำนวนช่องทางการตลาด 80,016 ครั้ง

2. กลไกประชารัฐได้รับการพัฒนาศักยภาพสามารถขับเคลื่อนงานได้ 76 จังหวัด

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของรายได้จากการจำหน่ายสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10

แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด

กิจกรรมพัฒนาชุมชนใสสะอาด

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : ร้อยละ 60 ของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพัฒนาชุมชนใสสะอาด

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : ร้อยละของคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ของกรมการพัฒนาชุมชน ร้อยละ 86

ภาคผนวก

- ◆ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561
- ◆ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561
- ◆ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติ
วินัยการเงินการคลังของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ การปฏิบัติการเกี่ยวกับการเงินการคลังของรัฐตามกฎหมายต่าง ๆ ถ้าเป็นกรณี ที่บัญญัติไว้แล้วตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) ทุณหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๑) และ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บ หรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใดที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้สาธารณะ” หมายความว่า หนี้สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ รัฐต้องดำเนินนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักการรักษาเสถียรภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และหลักความเป็นธรรมในสังคม และต้องรักษาวินัยการเงินการคลังตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

มาตรา ๗ การกู้เงิน การลงทุน การตรากฎหมาย การออกกฎ หรือการดำเนินการใด ๆ ของรัฐที่มีผลผูกพันทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ ต้องพิจารณาความคุ้มค่า ต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐด้วย

มาตรา ๘ รัฐพึงเสริมสร้างวินัยให้ประชาชนเสียภาษีอากรให้ครบถ้วนตามกฎหมาย

มาตรา ๙ คณะรัฐมนตรีต้องรักษาวินัยในกิจการที่เกี่ยวกับเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างเคร่งครัด

ในการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาประโยชน์ที่รัฐหรือประชาชนจะได้รับ คุ้มค่า และภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐ รวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างรอบคอบ

คณะรัฐมนตรีต้องไม่บริหารราชการแผ่นดินโดยมุ่งสร้างค่านิยมทางการเมืองที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชนในระยะยาว

หมวด ๒
นโยบายการเงินการคลัง

ส่วนที่ ๑
คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

ให้ผู้ว่าการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นเลขานุการ และให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวินัยการเงินการคลังเพิ่มเติมจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือในกฎหมายอื่น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

(๒) จัดทำและทบทวนแผนการคลังระยะปานกลาง

(๓) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารทรัพย์สิน และปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลังของรัฐ

(๔) กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณ สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และสัดส่วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐

(๕) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลัง

(๖) กำหนดอัตราการใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ การประชุมและการลงมติของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่คณะกรรมการกำหนด

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการทางการคลังและงบประมาณ

มาตรา ๑๓ ให้มีแผนการคลังระยะปานกลาง เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทหลักสำหรับการวางแผนการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ รวมทั้งแผนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนการบริหารหนี้สาธารณะด้วย

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่จัดทำแผนการคลังระยะปานกลางตามวรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี

แผนการคลังระยะปานกลางตามวรรคหนึ่ง ให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปี และอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) เป้าหมายและนโยบายการคลัง
- (๒) สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ
- (๓) สถานะและประมาณการการคลัง ซึ่งรวมถึงประมาณการรายได้ ประมาณการรายจ่าย ดุลการคลัง และการจัดการกับดุลการคลังนั้น
- (๔) สถานะหนี้สาธารณะของรัฐบาล
- (๕) ภาระผูกพันทางการเงินการคลังของรัฐบาล

มาตรา ๑๔ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางตามมาตรา ๑๓ แล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๑๕ การจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้นำแผนการคลังระยะปานกลางมาประกอบการพิจารณาด้วย และให้คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายงบประมาณ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายการจัดเก็บรายได้แผ่นดิน สถานะของหนี้สาธารณะ และความสามารถในการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ

มาตรา ๑๖ ให้หน่วยงานของรัฐนำแผนการคลังระยะปานกลางที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว มาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่องหนของหน่วยงานของรัฐด้วย

มาตรา ๑๗ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึง

- (๑) ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ
- (๒) ฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้
- (๓) ความสามารถในการใช้จ่ายและการก่องหนผู้ผูกพันของหน่วยงานของรัฐภายในปีงบประมาณนั้น
- (๔) การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ
- (๕) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

มาตรา ๑๘ การตรากฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นหรือเหตุฉุกเฉินที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้

มาตรา ๑๙ การเสนอกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ด้วย

มาตรา ๒๐ การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) งบประมาณรายจ่ายลงทุน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปีนั้น
- (๒) งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐ ต้องตั้งไว้อย่างพอเพียง
- (๓) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐซึ่งเป็นหนี้สาธารณะที่กระทรวงการคลังกู้หรือกู้ร่วมกัน ต้องตั้งเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินอย่างพอเพียง

(๔) ภาระทางการเงินที่มีกฎหมายบัญญัติให้รัฐบาลต้องส่งเงินเข้าสมทบหรือชดเชยเพื่อการใด ๆ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ตามเวลาที่กฎหมายกำหนด

(๕) ภาระทางการเงินเพื่อชดเชยต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการ รวมทั้งความเสียหายจากการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา ๒๘ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายให้ในโอกาสแรก ที่กระทำได้

(๖) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้ตั้งได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ การเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติสาธารณะร้ายแรง และภารกิจที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐ

ในกรณีที่มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้ ให้แสดงเหตุผลความจำเป็นและมาตรการในการแก้ไขต่อรัฐสภาพร้อมกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้วย

มาตรา ๒๑ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้กระทำได้เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินระหว่างปีงบประมาณ โดยไม่สามารถรองงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ถัดไปได้ และให้ระบุที่มาของเงินที่จะใช้จ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วย

มาตรา ๒๒ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ตั้งได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นที่ไม่อาจจัดสรรหรือไม่สมควรจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้โดยตรง

มาตรา ๒๓ ให้มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายแก่หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ โดยต้องคำนึงถึงการดำเนินงาน รายได้ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใดที่หน่วยงานนั้นมีอยู่ด้วย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง เห็นว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ และยื่นคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการธิการ ให้แสดงเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม และให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการธิการด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีระบบการจัดทำและการใช้จ่ายเงินงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล การกำกับดูแลการใช้จ่ายเงิน และระบบการควบคุมภายในด้านการเงิน

การคลัง โดยรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน และรายได้ที่ได้รับให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๒๔ การโอนงบประมาณรายจ่ายระหว่างหน่วยงานของรัฐจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายอนุญาตให้กระทำได้

มาตรา ๒๕ การเสนอกฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐไม่ต้องนำเงินรายได้หรือเงินอื่นใดส่งคลัง ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีมีความจำเป็นและเกิดประโยชน์ในการที่หน่วยงานของรัฐนั้นจะมีเงินเก็บไว้เพื่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของตน โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อนเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๖ การเสนอกฎหมายที่มีบทบัญญัติให้จัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะ จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๒๗ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต้องงบประมาณ หรือภาระทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้นจัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ งบประมาณการรายจ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการต่อคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่การดำเนินการก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ ให้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่จะได้รับ เสนอในการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

ในการพิจารณาอนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วน ประโยชน์ที่ได้รับ และภาระทางการคลังหรือการสูญเสียรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ จัดทำรายงานเปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับการสูญเสียรายได้ที่เกิดขึ้นจริงกับประมาณการที่ได้จัดทำตามวรรคหนึ่ง เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบเป็นประจำทุกสิ้นปีงบประมาณ จนกว่าการดำเนินการดังกล่าวจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๒๘ การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ โดยรัฐบาลรับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น เพื่อฟื้นฟู

หรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน หรือเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาภาระทางการคลังของรัฐที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายนั้น และแนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

ภาระที่รัฐต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๒๘ ไม่ว่าการมอบหมายนั้นจะเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือไม่ จัดทำประมาณการต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการที่รัฐจะต้องรับภาระทั้งหมดสำหรับกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการนั้น ๆ และแจ้งให้คณะกรรมการและกระทรวงการคลังทราบ

มาตรา ๒๙ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๒๘ จัดทำบัญชีสำหรับการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ได้รับมอบหมายแยกต่างหากจากบัญชีการดำเนินงานทั่วไป พร้อมทั้งเสนอรายงานผลการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายและผลสัมฤทธิ์ต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๓๐ ให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

วินัยการเงินการคลัง

ส่วนที่ ๑

รายได้

มาตรา ๓๑ รายได้ ได้แก่ รายได้แผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษ แต่มีกฎหมายบัญญัติให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้

รายได้แผ่นดิน ได้แก่ เงินที่งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษ และต้องนำส่งคลังตามมาตรา ๓๔

มาตรา ๓๒ การจัดเก็บรายได้แผ่นดินที่เป็นภาษีอากรจะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย และการยกเว้นหรือการลดภาษีอากรใด จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ให้อำนาจจัดเก็บภาษีอากรนั้น ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงความเป็นธรรม ความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งการพัฒนาและสนับสนุนเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมด้วย

ในการเสนอยกเว้นหรือลดภาษีอากรตามวรรคหนึ่งต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ ให้หน่วยงานของรัฐผู้เสนอจัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการยกเว้นหรือลดภาษีอากรด้วย

มาตรา ๓๓ การจัดเก็บ ลด และยกเว้นรายได้แผ่นดินที่เป็นค่าธรรมเนียมอันมิใช่ค่าตอบแทนการให้บริการ จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

มาตรา ๓๔ บรรดาเงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรณีพิเศษ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สินหรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการให้นำส่งคลังตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดไว้แต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งได้รับเงินที่มีผู้มอบให้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ใช้จ่ายในกิจการของหน่วยงานของรัฐนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของหน่วยงานของรัฐนั้นก็ดี ให้หน่วยงานของรัฐนั้นจ่ายเงินหรือก่องหนผู้กักพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือ หรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นเงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ได้รับสืบเนื่องจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือเช่นว่านั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

เมื่อมีเหตุผลอันสมควร รัฐมนตรีจะอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้นำเงินนั้นไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

(๑) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดเชยความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณะทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา

(๒) เงินรายรับของหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่
 อำนวยบริการอันเป็นสาธารณประโยชน์ หรือประชาสงเคราะห์

(๓) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่

(๔) เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายหุ้นในนิติบุคคลเพื่อนำไปซื้อหุ้นในนิติบุคคลอื่น

การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ
 สำนักงานประมาณ ส่วนการจำหน่ายหุ้นและการซื้อหุ้นตาม (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
 โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๕ การกั้นเงินรายได้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของ
 หน่วยงานนั้น หรือเพื่อการหนึ่งการใดเป็นการเฉพาะจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

มาตรา ๓๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติวรรคสองและวรรคสาม การจัดสรรเงินกำไรสุทธิของ
 รัฐวิสาหกิจเพื่อนำส่งคลัง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น

ให้รัฐวิสาหกิจที่ไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเพื่อนำส่งคลัง
 ในอัตราไม่น้อยกว่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

ในกรณีที่เหมาะสมควร กระทรวงการคลังจะกำหนดให้รัฐวิสาหกิจจัดสรรกำไรสุทธิหรือกำไรสะสม
 เพื่อนำส่งคลังเพิ่มเติมจากรวรรคสองในจำนวนที่กระทรวงการคลังเห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๒

รายจ่าย

มาตรา ๓๗ หน่วยงานของรัฐจะก่อกำหนดผู้ผูกพันหรือจ่ายเงินได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจที่มีอยู่
 ตามกฎหมาย

การก่อกำหนดผู้ผูกพันและการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินงาน
 ต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด โดยพิจารณาเป้าหมาย ประโยชน์ที่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์ และ
 ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐ และต้องเป็นไปตามรายการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงาน
 ของรัฐนั้นด้วย

มาตรา ๓๘ ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินมีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของ
 หน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือกฎ หรือตามที่ได้รับอนุญาตให้จ่าย

มาตรา ๓๙ การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๐ เงินที่ขอเบิกจากคลัง ถ้าไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด ให้หน่วยงานของรัฐผู้เบิกนำส่งคืนคลังโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากคลังเป็นเงินตราของราชการ เพื่อให้ส่วนราชการใช้ตราของราชการเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อย หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติราชการในต่างประเทศหรือตามข้อผูกพันในการกู้เงินจากต่างประเทศ หรือเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอการเบิกเงินจากงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

เมื่อส่วนราชการได้จ่ายเงินตราของราชการแล้ว ให้เบิกเงินชดใช้เงินตราของราชการที่ได้จ่ายไปนั้น ในโอกาสแรกที่กระทำได้

มาตรา ๔๒ หน่วยงานของรัฐซึ่งมิใช่ส่วนราชการต้องจัดให้มีการวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้ โดยต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

มาตรา ๔๓ การก่อหนี้ที่ผูกพันการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือเงินอื่นของหน่วยงานของรัฐ ต้องพิจารณาภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นและข้อผูกพันในการชำระเงินตามสัญญา และประโยชน์ที่รัฐจะได้รับด้วย

ส่วนที่ ๓

การจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ

มาตรา ๔๔ การบริหารจัดการทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองหรือการกำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง โดยต้องพิจารณาประโยชน์ของรัฐและประชาชน ความคุ้มค่า และความประหยัด ซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๔๕ ทรัพย์สินของแผ่นดินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดิน ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินตามประเภทและลักษณะแห่งทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานอื่นของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินของแผ่นดินตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวมีหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินและรายงานให้กระทรวงการคลังทราบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่ทรัพย์สินใดตกเป็นของแผ่นดิน ให้กระทรวงการคลังนำขึ้นบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินตามประเภทและลักษณะแห่งทรัพย์สินนั้นต่อไปด้วย

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กระทรวงการคลังอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐอื่นดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๔๖ การบริหารเงินคงคลังให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง โดยต้องรักษาไว้ในระดับที่จำเป็น เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการเบิกจ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่องด้วย

มาตรา ๔๗ นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ แล้ว การบริหารจัดการเงินของหน่วยงานของรัฐหรือที่อยู่ในความครอบครองดูแลรักษาของหน่วยงานของรัฐ ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ โดยมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมด้วย

มาตรา ๔๘ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ หรือตามกฎระเบียบของหน่วยงานของรัฐโดยเคร่งครัด โดยต้องดำเนินการด้วยความสุจริต คุ่มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้

ส่วนที่ ๔

การก่อหนี้และการบริหารหนี้

มาตรา ๔๙ การก่อหนี้และการบริหารหนี้สาธารณะและหนี้ของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามกฎหมายและอยู่ภายใต้ขอบวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐผู้กู้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศและของหน่วยงานของรัฐ โดยต้องกระทำด้วยความรอบคอบ และคำนึงถึงความคุ้มค่า ความสามารถในการชำระหนี้ การกระจายภาระการชำระหนี้ เสถียรภาพและความยั่งยืนทางการเงินการคลัง ตลอดจนความน่าเชื่อถือของประเทศและของหน่วยงานของรัฐผู้กู้

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดสัดส่วนดังต่อไปนี้เพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ

- (๑) สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
- (๒) สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ
- (๓) สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด
- (๔) สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ
- (๕) สัดส่วนอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ภาระหนี้ของรัฐบาลตาม (๒) ประกอบด้วย ต้นเงินกู้ ดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการกู้เงินของรัฐบาล และหนี้เงินกู้ของหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลรับภาระที่ต้องชำระในแต่ละปีงบประมาณ

เมื่อมีการกำหนดสัดส่วนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการรายงานสัดส่วนดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบ และเปิดเผยต่อสาธารณชน รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ให้มีการทบทวนสัดส่วนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยทุกสามปีและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

มาตรา ๕๑ ให้กระทรวงการคลังรายงานสัดส่วนหนี้ตามมาตรา ๕๐ ที่เกิดขึ้นจริงต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการทุกหกเดือน

ในกรณีที่การบริหารหนี้สาธารณะไม่สามารถดำเนินการได้ตามสัดส่วนที่กำหนดตามมาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผล วิธีการ และระยะเวลาในการทำให้สัดส่วนดังกล่าวอยู่ภายในสัดส่วนที่กำหนดเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

รายงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๕๒ การกู้เงินของรัฐบาล และการค้าประกันการชำระหนี้ของหน่วยงานของรัฐ โดยรัฐบาล ให้ปฏิบัติตามที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะโดยเคร่งครัด

การก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๙ รัฐบาลจะค้าประกันการชำระหนี้ไม่ได้

มาตรา ๕๓ การกู้เงินของรัฐบาลนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ให้กระทรวงการคลังกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะ

และเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนและอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศ โดยไม่อาจตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ทัน

กฎหมายที่ตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน ระยะเวลาในการกู้เงิน แผนงานหรือโครงการที่ใช้จ่ายเงินกู้ วงเงินที่อนุญาตให้ใช้จ่ายเงินกู้ และหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินแผนงานหรือโครงการที่ใช้จ่ายเงินกู้

เงินที่ได้รับจากการกู้เงินตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงการคลังเก็บรักษาไว้เพื่อให้หน่วยงานของรัฐเบิกไปใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการตามที่กฎหมายกำหนดได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๔ การเบิกจ่ายเงินกู้ตามกฎหมายกู้เงินที่ตราขึ้นเป็นการเฉพาะตามมาตรา ๕๓ ให้หน่วยงานของรัฐที่ใช้จ่ายเงินกู้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงินและระเบียบการเบิกจ่ายเงินกู้อย่างเคร่งครัด และใช้จ่ายเงินกู้ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส คุ่มค่า และประหยัด

มาตรา ๕๕ การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานะของเงินคงคลัง โดยคำนึงถึงประมาณการรายได้และแผนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในแต่ละช่วงเวลาด้วย

เมื่อปรากฏว่าในระหว่างปีงบประมาณรัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้เกินกว่าประมาณการ หรือมีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณต่ำกว่าประมาณการ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาปรับลดวงเงินที่จะกู้ตามวรรคหนึ่ง ลงตามความจำเป็นและเหมาะสม

มาตรา ๕๖ การกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องดำเนินการโดยไม่อาจใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายได้ โดยต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงิน หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการ แผนงานหรือโครงการ และจำนวนเงินกู้ที่ต้องใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการนั้นด้วย

มาตรา ๕๗ การกู้เงินตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ จะกระทำได้แต่เฉพาะเพื่อใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจหรือสังคม และเมื่อหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าของแผนงานหรือโครงการมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่จะใช้จ่ายเงินกู้แล้ว

มาตรา ๕๘ เมื่อได้มีการใช้จ่ายเงินกู้ตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ แล้วให้มีการติดตามประเมินผล และการรายงานผลการใช้จ่ายเงินกู้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๙ เงินที่กระทรวงการคลังกู้ตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ ให้หน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการใช้จ่ายเงินกู้นำไปใช้จ่ายตามแผนงานหรือโครงการจนเสร็จสิ้น และถ้ามีเงินเหลือหรือไม่มีการดำเนินการหรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินตามแผนงานหรือโครงการนั้นอีกให้นำส่งคลัง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ได้เบิกเงินกู้ออกไปใช้จ่าย เนื่องจากแผนงานหรือโครงการเสร็จสิ้น หรือไม่มีการดำเนินการ หรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินตามแผนงานหรือโครงการนั้นอีก ให้กระทรวงการคลังนำเงินกู้ที่เหลืออยู่ส่งคลัง แต่ในกรณีที่กระทรวงการคลังยังไม่ได้เบิกเงินจากผู้ให้กู้ ให้ยกเลิกวงเงินกู้ที่ยังไม่ได้เบิกนั้น

มาตรา ๖๐ ก่อนเริ่มปีงบประมาณใด ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการกู้เงินและการบริหารหนี้เงินกู้ที่จะกระทำในปีงบประมาณนั้น ส่งให้กระทรวงการคลัง และเมื่อได้มีการกู้เงินแล้วให้รายงานกระทรวงการคลังเพื่อทราบด้วย

ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการกู้เงินประจำปีงบประมาณและสถานะหนี้เงินกู้คงค้างเสนอต่อกระทรวงการคลัง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

ส่วนที่ ๕

เงินนอกงบประมาณและทุนหมุนเวียน

มาตรา ๖๑ เงินนอกงบประมาณให้มีเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการมีเงินนอกงบประมาณนั้น ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๓๗ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณด้วยโดยอนุโลม

เงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ ให้นำมาฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหรือได้ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นอย่างอื่น

เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เงินนอกงบประมาณนั้นเมื่อได้ใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์จนบรรลุวัตถุประสงค์แห่งการนั้นแล้ว มีเงินคงเหลือให้นำส่งคลัง

โดยมิชักช้า ทั้งนี้ การนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณหรือมีเงินนอกงบประมาณมากเกินไปจนสมควร ให้กระทรวงการคลัง เรียกให้หน่วยงานของรัฐนำเงินดังกล่าวส่งคลัง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๓ การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้กระทำได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเท่านั้น โดยต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่ชัดเจนและเป็นกรณีที่เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติ ตามหน้าที่เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมที่จะอนุญาตให้นำ รายรับจากการดำเนินกิจกรรมนั้นสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้ รวมถึงไม่เข้าซ้อนกับทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งไว้แล้ว

การขอจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล การรวมหรือยุบเลิกทุนหมุนเวียน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ส่วนที่ ๖

การคลังท้องถิ่น

มาตรา ๖๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอในการจัดทำบริการ สาธารณะและกิจการมสาธารณะ

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถจัดเก็บรายได้ให้เพียงพอกับการดำเนินการ ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นและเหมาะสม ไปพลางก่อน

มาตรา ๖๕ การจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย การก่อหนี้ผูกพัน และการบริหารทรัพย์สิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยต้องพิจารณาผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า ความประหยัด และภาระทางการคลังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

มาตรา ๖๖ การจัดทำงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้พิจารณา ฐานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณ การจัดเก็บรายได้

ในปีงบประมาณนั้น โดยให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๗ การก่องหนี่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ถ้าเป็นการกู้เงินหรือการออกพันธบัตร ให้อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้กำหนดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะด้วย

การกู้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นการกู้เงินจากต่างประเทศหรือกู้เป็นเงินตราต่างประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีก่อนด้วย

หมวด ๔

การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ

มาตรา ๖๘ ให้กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นทุนหมุนเวียน ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด

มาตรา ๖๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๐ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่องหนี่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็น หน่วยงานของรัฐจะขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมิใช่ปีงบประมาณก็ได้ และกระทรวงการคลังจะกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐนั้นปฏิบัติตามด้วยก็ได้

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลังตามวรรคสอง ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ และนำส่งกระทรวงการคลังด้วย

มาตรา ๗๑ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามมาตรา ๗๐ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง โดยให้ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๗๒ ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานการเงินประจำปีพร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงเจ้าสังกัด เว้นแต่กรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการให้นำส่งให้คณะรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๗๓ ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีการเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ

มาตรา ๗๔ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุด เสนอต่อรัฐมนตรีภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น

ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีเสนอรายงานตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๗๕ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรฐานการรายงานผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้กระทรวงการคลังเสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามวรรคหนึ่ง พร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามวรรคสอง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภาภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๗๖ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานสถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสียหายทางการคลัง ในวันสิ้นปีงบประมาณ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการเพื่อทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

การจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๗ ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงาน ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรา ๗๕ และรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗๐ ยกเว้นรายงานการเงินของรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๓) รายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) รายงานการเงินรวมภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐตาม (๑) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจตาม (๒) และรายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม (๓)

รายงานตาม (๑) ถึง (๔) ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในกรณีหน่วยงานของรัฐใดไม่ส่งรายงานการเงินภายในระยะเวลาตามมาตรา ๗๐ ให้กระทรวงการคลังเปิดเผยไว้ในรายงานตามวรรคหนึ่ง และให้แจ้งไว้ในรายงานที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

รายงานการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

มาตรา ๗๘ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องแสดงผลการประเมินความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากผลกระทบของเศรษฐกิจมหภาค ระบบการเงิน นโยบายของรัฐบาล และผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ที่อาจก่อให้เกิดภาระทางการคลังของรัฐบาล และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้น

เมื่อกระทรวงการคลังได้จัดทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปีแล้ว ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวด ๕

การตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา ๘๐ การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เทียบธรรม กล่าวหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีมีการกระทำผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ การสั่งลงโทษทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๑ ให้คณะกรรมการจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางตามมาตรา ๑๓ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๒ บทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ ไม่ใช้บังคับกับกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย การยกเว้น การลดหย่อนภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม หรือการกันเงินรายได้ซึ่งมีผลบังคับใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๘๓ บทบัญญัติในมาตรา ๒๐ (๔) ไม่ใช่บังคับกับการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับบรรดาภาระทางการเงินที่มีกฎหมายบัญญัติให้ส่งเงินเข้าสมทบหรือชดเชยเพื่อการใด ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๘๔ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๕ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดให้มีรายงานการเงินตามมาตรา ๗๗ (๓) และ (๔) ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๖ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีผลบังคับใช้ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีตามมาตรา ๖๙ ให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีของหน่วยงานของรัฐซึ่งทำหน้าที่อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทำหน้าที่ต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลังจัดทำหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพ และมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลัง ด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลัง และการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

วิธีการงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒

(๒) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๓) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๕) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๖) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔

(๗) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาการใช้ได้เกินปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย แล้วแต่กรณี

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการไม่ว่าจะเป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิตหรือจากการอื่นใด

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่าย หรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาภาษาไทยด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ส่วนราชการ

(๒) รัฐวิสาหกิจ

(๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

- (๔) องค์การมหาชน
- (๕) ทุณฑมนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

(๓) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๑) และ (๒) หรือที่รัฐวิสาหกิจตาม (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๗ ให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

การโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีมีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมอบหมายผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณนั้น โดยให้แจ้งสำนักงานงบประมาณทราบด้วย

หมวด ๒

ลักษณะของงบประมาณ

มาตรา ๑๐ งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีเอกสารประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) คำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สำคัญสำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

(๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

(๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ

(๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

(๕) รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินโดยรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๖) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ

(๗) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม

(๘) ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว

(๙) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

มาตรา ๑๑ ในการเสนองบประมาณต่อรัฐสภา นั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ ตามที่มีกฎหมายให้อำนาจจัดเก็บอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงิน ส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นด้วย

ในกรณีที่ต้องมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติ ไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ผู้อำนวยการกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ การเสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้แสดงเหตุผลและเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตาม งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

วิธีการจัดหางบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

- (๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง
- (๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ
- (๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ
- (๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร
- (๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน
- (๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ
- (๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
- (๘) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

การจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย

มาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ

งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ

มาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

หมวด ๓

หน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่และอำนาจจัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการงบประมาณ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย เพื่อให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๒๓

(๓) เรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดที่ผู้อำนวยการกำหนด

(๔) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการด้วย

(๕) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินจัดสรรตามความจำเป็นของการปฏิบัติงาน

(๖) กำหนดระยะเวลาของเงินจัดสรร

(๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้ผู้อำนวยการเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสามเดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบสรุพสมุด บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้

มาตรา ๒๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายตามมาตรา ๒๑ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

การจัดทำงบประมาณ

มาตรา ๒๓ การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

มาตรา ๒๔ ในการจัดทำงบประมาณประจำปี ให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี งบประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณรายจ่าย และวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือการจัดการในกรณีที่ประมาณการรายได้สูงกว่าวงเงินงบประมาณ

(๒) กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนและงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) กำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย งบประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาล เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี

เมื่อได้ดำเนินการตาม (๑) แล้ว ให้ผู้อำนวยการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ ๑ การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วย

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๗ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๒๘ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๒๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๒๙ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๒

งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ

ระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัด และลดความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๕

การบริหารงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๓๓ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๕ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่

(๑) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้

(๒) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นของส่วนราชการที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(๓) การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน

(๔) การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ

การโอนงบประมาณรายจ่ายตาม (๓) และ (๔) ให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและไม่เกิดผลเสียหายต่อการดำเนินการตามแผนงานบูรณาการและแผนงานบุคลากรภาครัฐ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๖ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือรายการใด ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุมัติมิได้ในกรณีที่เป็นผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบกลางด้วยกันก็ได้

หมวด ๖

การควบคุมงบประมาณ

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และเพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณรายจ่าย ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ โดยให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

มาตรา ๓๘ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้มีการใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

ในกรณีของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๙ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น

การจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๔ โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากผู้อำนวยการก่อนการจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน เว้นแต่กรณีที่เป็นรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายบุคลากรและรายจ่ายอื่นที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้โดยไม่ต้องขออนุมัติเงินจัดสรร

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายก่อนได้รับเงินจัดสรรตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ รายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อหนี้ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาดเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดในมาตรา ๔๑ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้ แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น

ในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินจากคลังได้ภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังได้ เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกันเงินไว้ ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว

การขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังตามวรรคสอง ให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือนของ ปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลง กับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ปีงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังให้กระทำได้ แต่เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี ที่ได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือน แต่หากมีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลัง ภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๕ ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อخذใช้ใน กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก

หมวด ๗

การประเมินผลและการรายงาน

ส่วนที่ ๑

การประเมินผล

มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผน การปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ

มาตรา ๔๗ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ

ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๒

การรายงาน

มาตรา ๔๙ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปี ที่สิ้นสุดนั้นและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวัน

มาตรา ๕๐ ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณ ที่สิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อผู้อำนวยการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๕๑ ให้ผู้อำนวยการรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณ

รายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภาภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น

หมวด ๘
ความรับผิดชอบ

มาตรา ๕๒ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณ ผู้ได้จ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนี้โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญาซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่หน่วยรับงบประมาณได้ จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำตามวรรคหนึ่ง จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการ ฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริตไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบ ดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่มีกฎหมายใดที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บัญญัติบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ให้หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือมีการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ให้ถือว่าบทนิยามหรือการอ้างอิงดังกล่าว ในกฎหมายนั้นยังคงมีความหมายหรือเป็นการอ้างอิงความหมายตามบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่มีการกำหนดบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือมีการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณด้วย

ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีการดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติม บทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หรือการอ้างอิงรัฐวิสาหกิจในกฎหมายตามวรรคหนึ่งหรือในกฎหมายวรรคสอง ให้แล้วเสร็จ

มาตรา ๕๔ การจัดทำและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๕๕ เว้นแต่เป็นกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ ในกรณีที่หน่วยรับ งบประมาณได้มีการก่องหนี่ผูกพันไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมต่อไปได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๖ ให้งบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเภทงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายตามโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ค่าใช้จ่ายชดใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน และเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ที่ยังมีได้มีการก่องหนี่ผูกพัน แต่ได้มีการกันเงินและ ขอขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประเภทงบกลาง ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้ก่องหนี่ผูกพันให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๕๘ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจแห่ง พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

การออกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๙ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐหรือพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๖๐ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่จะมีการโอนงบประมาณรายจ่ายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๖๑ ให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบ
ว่าด้วยการบริหารงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยรับงบประมาณตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“แผนงาน” หมายความว่า แผนงานที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“ผลผลิต” หมายความว่า ผลผลิตที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“โครงการ” หมายความว่า โครงการที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

“แผนการปฏิบัติงาน” หมายความว่า แผนการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณในรอบปีงบประมาณ

“แผนการใช้จ่ายงบประมาณ” หมายความว่า แผนแสดงรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณสำหรับหน่วยรับงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ

“งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้ในแผนงานบูรณาการตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“ผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ” หมายความว่า ผู้ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ หรือมอบหมายให้เป็นผู้กำกับแผนงานบูรณาการไว้เป็นการเฉพาะ

“การโอนงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า การโอนจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายจากแผนงาน หรือผลผลิต หรือโครงการ หรือรายการใดๆ ไปตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายของแผนงาน หรือผลผลิต หรือโครงการ หรือรายการอื่น

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่าย หรือให้ก่องหน้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“การโอนเงินจัดสรร” หมายความว่า การโอนจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายที่สำนักงบประมาณอนุมัติเงินจัดสรรจากแผนงาน หรือผลผลิต หรือโครงการ หรือรายการใดๆ ไปตั้งเป็นเงินจัดสรรของแผนงาน หรือผลผลิต หรือโครงการ หรือรายการอื่น

“การเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงรายการและหรือจำนวนของเงินจัดสรรที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงบประมาณ

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณตามระเบียบนี้ได้ตามความจำเป็น

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การโอนเงินจัดสรร การเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร การรายงานการโอนเงินจัดสรร และการรายงานการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ให้ดำเนินการตามวิธีการและรายละเอียดที่กำหนดไว้ในแต่ละประเภทรายจ่ายตามระเบียบนี้ โดยให้ทำตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด

ข้อ ๖ การให้ความเห็นชอบ อนุมัติ อนุญาต หรือการรายงานแล้วแต่กรณี ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การโอนงบประมาณรายจ่าย การอนุมัติเงินจัดสรร การโอนเงินจัดสรร การเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร และการรายงานผล หรือกิจการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการงบประมาณ ให้จัดทำและรับส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงบประมาณกำหนด

การจัดทำและรับส่งข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่ได้จัดส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว เป็นวันที่ได้รับความเห็นชอบ ได้รับอนุมัติ ได้รับอนุญาต ได้รายงานผล หรือได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

กรณีที่ไม่สามารถใช้เครือข่ายระบบอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงบประมาณกำหนด ให้ดำเนินการโดยใช้เอกสารกระดาษ และให้ถือว่าวันที่ได้จัดส่งเอกสารนั้นเป็นวันที่ได้รับความเห็นชอบ ได้รับอนุมัติ ได้รับอนุญาต ได้รายงานผล หรือได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ การปฏิบัตินอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

หมวด ๒

แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อ ๘ หน่วยรับงบประมาณจะต้องจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับตามกฎหมายว่าด้วย งบประมาณรายจ่าย และเพื่อใช้ในการกำกับดูแล และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่า ยงบประมาณ โดยแผนดังกล่าวจะต้องแสดงถึงความเชื่อมโยงเป้าหมายการปฏิบัติราชการของหน่วยรับงบประมาณ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัด รายการและวงเงินงบประมาณ ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เพื่อแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อ ๙ ให้หน่วยรับงบประมาณส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ให้สำนักงานงบประมาณไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ เว้นแต่กรณีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือตามกฎหมายว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่าย ให้จัดส่งให้สำนักงานงบประมาณ ภายในระยะเวลาที่สำนักงานงบประมาณกำหนดเป็นกรณีไป

ข้อ ๑๐ กรณีที่คณะรัฐมนตรีกำหนดให้มีแผนงาน ผลผลิต หรือโครงการขึ้นใหม่ในระหว่าง ปีงบประมาณ ให้หน่วยรับงบประมาณที่มีงบประมาณตามแผนงาน ผลผลิต หรือโครงการที่กำหนดขึ้นใหม่นั้น จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ หรือตามที่ สำนักงานงบประมาณจะกำหนดเพิ่มเติม และส่งให้สำนักงานงบประมาณในระยะเวลาที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

ข้อ ๑๑ เมื่อสำนักงานงบประมาณให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย งบประมาณแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณแจ้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการ ของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย แล้วแต่กรณีทราบ เพื่อใช้ในการกำกับดูแล และติดตาม การปฏิบัติงานและการใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันงบประมาณ

กรณีของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ สำนักงานงบประมาณจะรับทราบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย งบประมาณเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ และให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการใช้แผนดังกล่าว ในการกำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานให้เป็นไปตามหลักวินัย การเงินการคลังของรัฐ

ส่วนที่ ๑
แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
สำหรับงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

ข้อ ๑๒ ให้หน่วยรับงบประมาณที่มีงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ จัดทำแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ จำแนกตามแผนงานบูรณาการ ผลผลิต โครงการที่ได้รับงบประมาณ โดยแผนดังกล่าว จะต้องแสดงถึงวัตถุประสงค์ ความเชื่อมโยงเป้าหมายการปฏิบัติราชการของหน่วยรับงบประมาณกับเป้าหมาย ร่วม ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ โดยมีเป้าหมาย ตัวชี้วัด รายการและวงเงิน งบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เพื่อแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่าย งบประมาณ

ข้อ ๑๓ หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักของแผนงานบูรณาการมีหน้าที่รวบรวม และพิจารณาภาพรวมความสอดคล้องของแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ของหน่วยรับงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการ เพื่อเสนอผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้สำนักงบประมาณ

แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ที่ผู้มีอำนาจกำกับ แผนงานบูรณาการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักส่งให้สำนักงบประมาณ ไม่น้อยกว่า สิบห้าวันก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ เว้นแต่กรณีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายเพิ่มเติม หรือตามกฎหมายว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายหรือตามที่ได้มีการโอน งบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๓๕ (๓) ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้จัดส่งให้สำนักงบประมาณ ภายในระยะเวลาที่สำนักงบประมาณกำหนดเป็นกรณีไป

ข้อ ๑๔ เมื่อสำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย งบประมาณสำหรับงบประมาณรายจ่ายบูรณาการแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการ ดังนี้

(๑) หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก ส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย งบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการเพื่อใช้ในการกำกับดูแล และติดตาม การปฏิบัติงานและการใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผู้กพันงบประมาณ ตามแผนงานบูรณาการ และรายงาน รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อทราบด้วย

(๒) หน่วยรับงบประมาณอื่น ยกเว้นหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์การอัยการ ให้จัดส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการ ใช้จ่ายงบประมาณในส่วนของหน่วยรับงบประมาณ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุม กิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย แล้วแต่กรณีทราบ เพื่อใช้ในการกำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผู้กพันงบประมาณ

ส่วนที่ ๒

การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อ ๑๕ การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่สำนักงานประมาณให้ความเห็นชอบแล้ว ให้กระทำได้ในกรณี ดังนี้

- (๑) เมื่อกรณีมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเป้าหมายหรือตัวชี้วัด ของแผนงาน ผลผลิต หรือโครงการให้แตกต่างไปจากที่สำนักงานประมาณได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว
- (๒) เมื่อมีการโอนงบประมาณรายจ่ายไปให้หน่วยรับงบประมาณอื่นตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด
- (๓) เมื่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณมีนโยบายใหม่ และมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเป้าหมายของแผนงาน ผลผลิต หรือโครงการให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดขึ้นใหม่นั้น

ข้อ ๑๖ การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้หน่วยรับงบประมาณเสนอขอปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ให้ความเห็นชอบในหลักการก่อน เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณส่งแผนดังกล่าวให้สำนักงานประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณบูรณาการ ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอขอปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ โดยเสนอผ่านหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก เมื่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการให้ความเห็นชอบในหลักการแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักส่งแผนดังกล่าวให้สำนักงานประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบ

การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ต้องมีการโอนงบประมาณรายจ่าย โอนเงินจัดสรร และหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ให้หน่วยรับงบประมาณขออนุมัติต่อสำนักงานประมาณพร้อมกับการส่งแผนให้สำนักงานประมาณพิจารณาให้ความเห็นชอบ

การโอนงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรร และหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรที่ไม่มีผลทำให้เป้าหมายหรือตัวชี้วัดของแผนงาน ผลผลิต หรือโครงการเปลี่ยนแปลงไป ไม่เป็นเหตุในการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

การปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์การอัยการ

ให้กระทำได้โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ให้จัดส่งแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ปรับแล้ว ให้สำนักงบประมาณภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อ ๑๗ เมื่อสำนักงบประมาณให้ความเห็นชอบการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณแล้ว ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๔ แล้วแต่กรณี

หมวด ๓

เงินจัดสรร

ข้อ ๑๘ สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรในวงเงินที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หรือตามที่สำนักงบประมาณกำหนด โดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรร

ในกรณีที่เงินงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือเงินงบประมาณรายจ่ายที่โอนมาจากหน่วยรับงบประมาณอื่นตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด สำนักงบประมาณอาจกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรรก็ได้

ข้อ ๑๙ สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรสำหรับงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย ให้กรมบัญชีกลางเพื่อดำเนินการเบิกหักผลึกส่งชดใช้เงินคงคลัง โดยกรมบัญชีกลางไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรร

ข้อ ๒๐ สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ให้หน่วยรับงบประมาณโดยหน่วยรับงบประมาณไม่ต้องยื่นคำขออนุมัติเงินจัดสรร

ข้อ ๒๑ เมื่อได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากสำนักงบประมาณแล้ว สำหรับกรณีที่ต้องดำเนินการหรือเบิกจ่ายโดยสำนักงานในส่วนภูมิภาค ให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการส่งเงินจัดสรรต่อไปยังสำนักงานในส่วนภูมิภาคภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรร

หมวด ๔

การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนงบประมาณรายจ่าย

การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

ข้อ ๒๒ การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ต้องเป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผน

การปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หน่วยรับงบประมาณต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส คุ่มค่า และประหยัด และคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินการด้วย

ข้อ ๒๓ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดไว้ในแต่ละรายการตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ รายจ่ายให้ใช้จ่ายตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

- (๑) งบประมาณรายจ่ายแผนงานยุทธศาสตร์ ให้ใช้สำหรับดำเนินการกิจที่ได้รับมอบหมาย ในเชิงนโยบาย
- (๒) งบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการ ให้ใช้จ่ายตามภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ ที่กำหนดไว้ในแผนงานบูรณาการ
- (๓) งบประมาณรายจ่ายแผนงานพื้นฐาน ให้ใช้สำหรับการบริหารงานตามหน้าที่และอำนาจ ของหน่วยรับงบประมาณ
- (๔) งบประมาณรายจ่ายแผนงานบุคลากรภาครัฐ ให้ใช้สำหรับการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ
- (๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน ให้นำไปจ่ายแก่เงินทุนหมุนเวียนตามวงเงิน ที่กำหนดในการอนุมัติเงินจัดสรร
- (๖) งบประมาณรายจ่ายแผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ ให้ใช้สำหรับชำระต้นเงินกู้ ดอกเบี้ยเงินกู้ หรือค่าใช้จ่ายในการบริหารหนี้ ตามแผนการบริหารหนี้สาธารณะ หรือแผนการบริหารหนี้ ของหน่วยรับงบประมาณ
- (๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุน สำรองจ่าย ให้เบิกจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังและเงินทุนสำรองจ่ายตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อ ๒๔ การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ การสำรวจ ออกแบบรูปร่างการ ก่อสร้างโดยละเอียด การกำหนดจำนวนเนื้อที่ของที่ดิน สถานที่ตั้ง และราคา ตลอดจนการดำเนินการจัดหา ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณรับผิดชอบควบคุมดูแลให้การจัดหาครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เป็นไปตามความจำเป็น เหมาะสม อย่างโปร่งใส คุ่มค่าและประหยัด รวมทั้งเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานของทางราชการอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณมีความจำเป็นต้องโอนงบประมาณรายจ่าย โอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการ เพิ่มคุณภาพการให้บริการ พัฒนาบุคลากร พัฒนาเทคโนโลยี จะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็น หรือความเหมาะสมได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประชาชน ความประหยัด ความคุ้มค่า ความโปร่งใส รวมทั้ง ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูปประเทศ และเป้าหมายการให้บริการกระทรวงด้วย

ข้อ ๒๖ การโอนงบประมาณรายจ่าย หรือการโอนเงินจัดสรรจากแผนงานหนึ่งไปตั้งจ่าย ในแผนงานอื่น ให้กระทำได้เฉพาะการโอนระหว่างแผนงานพื้นฐาน หรือระหว่างแผนงานยุทธศาสตร์ หรือ ระหว่างแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ ภายในหน่วยรับงบประมาณเดียวกัน โดยให้ขอทำความตกลง กับสำนักงบประมาณ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๗ การโอนเงินจัดสรร และหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลา เบิกจ่ายเงินจากคลังให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน

ข้อ ๒๘ นอกจากกรณีที่กำหนดในข้อ ๒๓ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรจากผลผลิต หรือโครงการใดๆ ไปตั้งจ่ายในผลผลิต หรือโครงการอื่นๆ ภายในแผนงาน เดียวกัน การเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของเงินจัดสรร สำหรับงบประมาณ รายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และงบประมาณรายจ่ายบูรณาการให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วย การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ที่สำนักงบประมาณกำหนด

ข้อ ๒๙ กรณีที่หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือ การเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ที่สำนักงบประมาณกำหนดตามข้อ ๒๘ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณสามารถ โอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรรายการใดได้ โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ เมื่อหน่วยรับงบประมาณดำเนินการโอนเงินจัดสรร และหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรรายการใดแล้ว ให้จัดส่งรายงานการโอนเงินจัดสรร และหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการโอนเงินจัดสรร และหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ซึ่งต้องแสดงเหตุผล ความจำเป็นที่ได้โอนเงินจัดสรร และหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรนั้นด้วย และสำนักงบประมาณจะเผยแพร่ รายงานดังกล่าวต่อสาธารณะโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์

หมวด ๕

การบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลาง

ข้อ ๓๐ สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรงบกลางให้กรมบัญชีกลาง ตามวงเงินที่ระบุ ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เพื่อหน่วยรับงบประมาณขอเบิกจ่ายกับกรมบัญชีกลางได้ตามจำนวน ที่ต้องจ่ายจริง สำหรับงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ
- (๒) เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ
- (๓) เงินเลื่อนเงินเดือนและเงินปรับวุฒิข้าราชการ
- (๔) เงินสำรอง เงินสมทบ และเงินชดเชยของข้าราชการ
- (๕) เงินสมทบของลูกจ้างประจำ
- (๖) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ
- (๗) ค่าใช้จ่ายในการปรับเงินค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ
- (๘) ค่าใช้จ่ายชดใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

รายการตาม (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้เบิกจ่ายโดยตรง ส่วนรายการตาม (๓) ให้โอนไปตั้งจ่ายในงบประมาณรายจ่ายงบกลางของหน่วยรับงบประมาณ

ข้อ ๓๑ หน่วยรับงบประมาณใดมีความจำเป็นต้องขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใด นอกจากรายการตามข้อ ๓๐ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณ โดยให้แสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องใช้จ่าย รายละเอียดและจำนวนงบประมาณที่จะขอใช้ และยื่นคำขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายงบกลาง พร้อมกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายเดือน พร้อมทั้งระบุสำนักเบิกที่จะเบิกจ่ายด้วย

ข้อ ๓๒ การยื่นคำขอของงบประมาณรายจ่ายงบกลางนอกจากรายการตามข้อ ๓๐ เพื่อสมทบใช้ในแผนงานบูรณาการ ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอขอความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการผ่านหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก เมื่อผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณส่งคำขออนุมัติเงินจัดสรรต่อสำนักงานงบประมาณ

ข้อ ๓๓ นอกเหนือจากที่กำหนดในหมวดนี้ การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรร หรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรที่สำนักงานงบประมาณกำหนดตามข้อ ๒๘ โดยอนุโลมเว้นแต่มีระเบียบที่สำนักงานงบประมาณกำหนดไว้เฉพาะ

งบประมาณรายจ่ายงบกลางที่หน่วยรับงบประมาณได้รับจัดสรร เมื่อได้นำไปใช้จ่ายบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว หรือดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแล้วมีงบประมาณเหลือจ่าย หรือคาดการณ์ได้แน่ชัดแล้วว่า จะเหลือจ่ายให้นำส่งคืนสำนักงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบยอดงบประมาณเหลือจ่ายดังกล่าว

หมวด ๖

การประเมินผลและการรายงาน

ข้อ ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผล ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด โดยให้จัดทำรายงาน ดังนี้

(๑) รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย หรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงานงบประมาณ ภายใต้แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข เมื่อสิ้นระยะเวลาในแต่ละไตรมาส ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

(๒) รายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานและการใช้งบประมาณรายจ่ายที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศโดยมีค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน จัดส่งสำนักงานงบประมาณภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

(๓) รายงานการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้งบประมาณรายจ่ายและการโอนเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

ข้อ ๓๕ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงานบูรณาการ ให้หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการ ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนักงบประมาณ ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงบประมาณกำหนด จัดส่งให้สำนักงบประมาณภายในสัปดาห์วันนับแต่วันสิ้นไตรมาส

ข้อ ๓๖ สำนักงบประมาณจะใช้ผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประกอบการพิจารณาจัดทำงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณต่อไปด้วย

ข้อ ๓๗ สำนักงบประมาณจะรวบรวมรายงานตามข้อ ๓๕ และข้อ ๓๕ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ พร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากการใช้งบประมาณรายจ่าย เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณใดไม่ปรับปรุงแก้ไข หรือจัดทำรายงานตามระยะเวลาที่กำหนด สำนักงบประมาณจะรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือผู้รักษาการตามกฎหมาย แล้วแต่กรณี

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๘ บรรดาหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณที่ได้กำหนดไว้แล้ว ก่อนการประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้คงใช้ปฏิบัติต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้จนกว่าจะได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

(นายเดชาภิวัดน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

หลักเกณฑ์

ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร

พ.ศ. ๒๕๖๒

เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร เป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๘ ของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณจึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ข้อ ๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่าย ให้จำแนกประเภทรายจ่ายเป็นห้างบรายจ่าย ดังนี้

(๑) งบบุคลากร หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าตอบแทนพนักงานราชการ

(๒) งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค

(๓) งบลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

(๔) งบเงินอุดหนุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเป็นค่าบำรุงหรือเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ เอกชนหรือกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ รวมถึงเงินอุดหนุนสถาบันพระมหากษัตริย์ และการศาสนา ตลอดจนงบประมาณรายจ่ายของหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายกำหนดให้ได้รับงบประมาณเป็นเงินอุดหนุน

งบเงินอุดหนุนมี ๒ ประเภท ได้แก่

ก. เงินอุดหนุนทั่วไป หมายถึง เงินที่กำหนดให้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของรายการ

ข. เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ หมายถึง เงินที่กำหนดให้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของรายการและตามรายละเอียดที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

รายจ่ายงบเงินอุดหนุนรายการใดจะเป็นรายจ่ายประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป หรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ให้เป็นไปตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

(๕) งบรายจ่ายอื่น หมายถึง รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใดงบรายจ่ายหนึ่ง รวมถึงรายจ่าย ดังนี้

ก. เงินราชการลับ

ข. เงินค่าปรับที่จ่ายคืนให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง

ค. ค่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษา วิจัย ประเมินผล หรือพัฒนาระบบต่างๆ ซึ่งมีใช้
เพื่อการจัดหา หรือปรับปรุงครุภัณฑ์ ที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง

ง. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว

จ. รายจ่ายเพื่อชำระหนี้เงินกู้

ฉ. ค่าใช้จ่ายสำหรับกองทุน หรือเงินทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นภายในหน่วยรับประมาณ

ช. รายการที่สำนักงบประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้ เป็นกรณีไป

ข้อ ๔ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดไว้ในแต่ละรายการตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณ
รายจ่าย สำนักงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรให้เป็นงบรายจ่ายใดๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้
งบประมาณรายจ่าย ดังนี้

(๑) งบประมาณรายจ่ายแผนงานพื้นฐาน งบประมาณรายจ่ายแผนงานยุทธศาสตร์ และ
งบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการ จัดสรรเป็นงบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น

(๒) งบประมาณรายจ่ายแผนงานบุคลากรภาครัฐ จัดสรรเป็นงบบุคลากร งบดำเนินงาน
และงบเงินอุดหนุน

(๓) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน จัดสรรเป็นงบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น

(๔) งบประมาณรายจ่ายแผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ งบประมาณรายจ่ายเพื่อขอใช้
เงินคงคลัง และงบประมาณรายจ่ายเพื่อขอใช้เงินทุนสำรองจ่าย จัดสรรเป็นงบรายจ่ายอื่น

ข้อ ๕ การใช้งบประมาณรายจ่ายแต่ละงบรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรร หรือจากการโอน
เงินจัดสรร หรือจากการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) งบบุคลากร ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่สำนักงบประมาณกำหนดว่าเป็นรายจ่าย
ในงบรายจ่ายนี้ และให้ถัวจ่ายกันได้ในงบรายจ่ายเดียวกันและอยู่ภายใต้แผนงานเดียวกัน

(๒) งบดำเนินงาน ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบรายจ่ายนี้ และ
ให้ถัวจ่ายกันได้ภายใต้แผนงานเดียวกัน เว้นแต่รายจ่ายลักษณะค่าสาธารณูปโภคให้นำไปถัวจ่ายเป็นรายจ่าย
ในลักษณะอื่นเมื่อไม่มีหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ

(๓) งบลงทุน ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบรายจ่ายนี้

(๔) งบเงินอุดหนุน ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบรายจ่ายนี้ ดังนี้

ก. ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป ให้ใช้จ่ายตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนด

ข. ประเภทเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ให้ใช้จ่ายตามรายการ จำนวนเงินและรายละเอียดอื่นใด
ที่กำหนด และให้นำความใน (๑) (๒) และ (๓) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๕) งบรายจ่ายอื่น ให้ใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ที่กำหนดว่าเป็นรายจ่ายในงบรายจ่ายนี้
ตามรายการและจำนวนเงินที่กำหนด และให้นำความใน (๑) (๒) และ (๓) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงประเภทงบรายจ่าย เพื่อให้ถูกต้องตามการจำแนกประเภทรายจ่าย
ที่กำหนดในข้อ ๓ ให้กระทำได้ โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

ข้อ ๖ งบประมาณรายจ่ายตามเอกสารประกอบกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่ได้
ปรับปรุงตามผลการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว กรณีที่ระบุงเงินนอกงบประมาณไว้สำหรับผลิตหรือโครงการใด
เมื่อสำนักงบประมาณอนุมัติเงินจัดสรรแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณำเงินนอกงบประมาณตามอำนาจ
หน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณเพื่อสมทบกับเงินจัดสรรที่ได้รับเพื่อดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผลิต
หรือโครงการดังกล่าว

กรณีเป็นรายการในงบลงทุน และเอกสารประกอบกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายระบุจำนวนเงินนอกงบประมาณสำหรับรายการใด ให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณานำเงินนอกงบประมาณตามอำนาจหน้าที่เพื่อสมทบกับเงินจัดสรรตามจำนวนเงินนอกงบประมาณที่ระบุสำหรับรายการนั้น แต่หากจะใช้เงินนอกงบประมาณสมทบเกินกว่าจำนวนเงินตามเอกสารงบประมาณให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน

ข้อ ๗ นอกเหนือจากที่กำหนดตามข้อ ๖ กรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะใช้เงินนอกงบประมาณสมทบกับเงินจัดสรร ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน ยกเว้นกรณีนำไปสมทบกับเงินจัดสรรเป็นค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้เงินกู้ หรือดอกเบี้ยเงินกู้ และค่าใช้จ่ายตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๒) รายการครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อหน่วยต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท หรือค่าสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินต่อหน่วยต่ำกว่าสิบล้านบาทตามลำดับ โดยสมทบได้ไม่เกินร้อยละสิบ

(๓) ค่าใช้จ่ายในงบบุคลากร และงบดำเนินงาน

การอนุญาตให้หน่วยรับงบประมาณใช้เงินนอกงบประมาณสมทบงบบุคลากรตาม (๓) กรณีเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับอัตราบุคลากรตั้งใหม่ ไม่ถือว่าการใช้เงินนอกงบประมาณสมทบนั้นเป็นข้อผูกพันว่าสำนักงบประมาณได้ให้ความเห็นชอบหรือความยินยอมที่จะจัดสรรงบประมาณสำหรับอัตราตั้งใหม่ให้ต่อไป

ข้อ ๘ กรณีมีความจำเป็นเพื่อจัดทำผลผลิตหรือโครงการให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณอาจโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ภายใต้แผนงาน ผลผลิต หรือโครงการเดียวกันได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) ต้องมิใช่การโอนเงินจัดสรร หรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร จากรายจ่ายในงบบุคลากร รายการค่าครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป รายการค่าที่ดิน รายการสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป หรือรายการก่อสร้างผูกพันข้ามปีงบประมาณ

(๒) ต้องไม่นำไปกำหนดเป็นอัตราบุคลากรตั้งใหม่ รายการค่าจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะ รายการค่าครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไป รายการค่าที่ดิน รายการค่าสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินต่อหน่วยตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และต้องไม่เป็นการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

กรณีมีเงินจัดสรรเหลือจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ หรือจากการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณอาจโอนเงินจัดสรรหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรดังกล่าว ไปใช้จ่ายเป็นรายจ่ายใดๆ ภายใต้แผนงานผลผลิตหรือโครงการเดียวกัน และภายใต้เงื่อนไขตาม (๒) ได้ โดยไม่ต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ

ข้อ ๙ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้รับอนุมัติจัดสรรงบประมาณสำหรับรายการค่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่มีใ้รายการก่อสร้างผูกพันข้ามปีงบประมาณ หากผลการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรร หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณอาจโอนเงินจัดสรรจากรายการอื่น ภายใต้แผนงานเดียวกันหรือนำเงินนอกงบประมาณไปเพิ่มวงเงินรายการค่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างนั้นได้ไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

รายการตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่เงินจัดสรรได้รวมรายการค่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างหลายหน่วยไว้ในรายการเดียวกัน ให้ถือว่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างหนึ่งหน่วยเป็นหนึ่งรายการ

ข้อ ๑๐ การอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง สำนักงานงบประมาณจะอนุมัติเงินจัดสรรเป็นงบรายจ่ายใดๆ ตามที่กำหนดในข้อ ๓ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายแต่ละกรณี

ทั้งนี้ ให้นำความตามข้อ ๕ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ มาใช้กับการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรและการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางด้วย ยกเว้นการโอนเงินจัดสรร และเปลี่ยนแปลง เงินจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

ข้อ ๑๑ การโอนเงินจัดสรร และหรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรรนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์นี้ ให้ขอทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นางวิไลวรรณ ไกรโสดา	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายนิวัติ น้อยผาง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายดำรงค์ มากระจัน	ผู้อำนวยการกองแผนงาน

ผู้จัดทำ

นายสุทธิพร สมแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิเคราะห์งบประมาณ กองแผนงาน
นางสาวนันทิดา นัทธิโพธิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองแผนงาน
นางสาวพิมพ์ลักษณ์ เฮงสมบูรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองแผนงาน
นางสาวนิภา เข้มมี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองแผนงาน
นางสาวธันยนันท์ ศานติกรวณิชย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองแผนงาน
นางสาวจารุณี โยธา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองแผนงาน
นางสาวจันทนา ตั้งศักดิ์เจริญสุข	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
นางสาวผ่องพรรณ บรรณทอง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
นางสาววรรณพร บุญมี	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
นางสาวเหมือนจันทร์ พัฒโร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

ออกแบบปก

นายวราวุธ บุญศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน กองแผนงาน
------------------	------------------------------------

กลุ่มงานวิเคราะห์งบประมาณ กองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0 2141 6230 โทรสาร 0 2143 8917

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS

Change for Good